

Flacăra

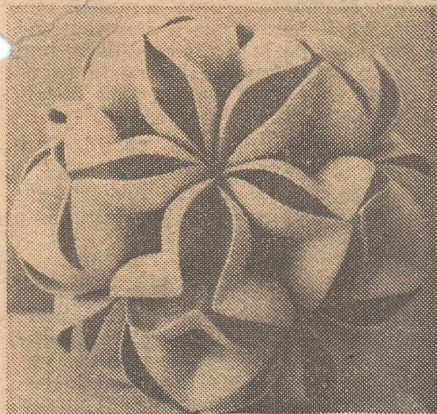
SĂPTĂMÎNAL EDITAT DE FRONTUL UNITĂȚII SOCIALISTE

Un nou detașament al clasei muncitoare BIOGRAFII LA POALELE MESEȘULUI

Dacă Zalău este astăzi capitala județului Sălaj, faptul se datorează unui gând înțelept și unei analize profunde. Scepticii spuneau că bătrâna așezare transilvană are puține șanse să-și probeze în scurtă vreme condiția de reședință. Însă oamenii simpli, oamenii aceia care coborau din așezările lor necăjite odată pe săptămână la oborul de vite, români și maghiari la un loc, așa cum îi minaseră vremurile să-și ducă viața împreună, au fost primii care s-au simțit solidari cu acel gând plin de încredere. Ei au înțeles că nu mai vin la Zalău ca să ia autobuzul să-și ducă spre alte locuri, cum făceau oltenii și moldovenii, „în căutare de industrie”, ci se opreau aici, în mijlocul Văii Zalăului să-și ridice case, fabrici și toate câte îi sînt necesare unui orașel ca să devină capitală de județ. Cei zece ani de istorie nouă în Zalău înseamnă un salt excepțional care îi face pe unii, plecați mai de demult de aici, să se frece la ochi. Cine ar putea ști mai bine, cine ar putea povesti cu mai mult suflet cum s-a petrecut această devenire, această trezire la viață a orașului de la poalele Meșului, decât înșiși oamenii săi? Cei care au plecat și s-au întors, cei care au venit pentru prima dată în acest oraș, întemeindu-și aici familii și un rost în viață. Cei care, învățând meserie în marile citadele industriale ale țării s-au întors să-și dureze propria lor tradiție muncitorească.

RAZVAN BARBULESCU ■

(Continuare în pag. a 2-a)

PATRICIU MATEESCU — „Floare de porțelan”

Calistrat Bogas, fiu al Tecnelului (fotografia de sus), modelat de mâini meștere, își va lua locul, în curînd, într-unul din frumoasele locuri ale unui oraș care, așa cum se vede în imaginea de jos, nu duce lipsă de locuri frumoase. (În paginile 12—13 — un reportaj consacrat municipiului de pe apa Birladului).

ACTUALITATEA

● Oamenii muncii din întreprinderile industriale bucureștene au încheiat primul semestru al acestui an cu o producție industrială suplimentară în valoare de 1 050 milioane lei. ● Trecînd de aprigele probe teoretice și practice prevăzute de regulament, Vasile Boghean din Suceava a cîștigat titlul de „cel mai bun pădurar”. Se spune că pădurarul sucevean se pregătește în condiții speciale pentru olimpiada internațională a pădurarilor. ● Soții Ana și Dumitru Mihai din Podoleni-Neamț au sărbătorit recent jumătate de veac de căsnicie. Bilanțul: 11 copii și 45 de nepoți și strănepoți. ● La ora la care apărea precedentul număr al revistei noastre, cîterul de croazieră „Hai hui II” condus de scriitorul Radu Teodoru părăsea portul

Tomis. Din echipajul micii nave mai fac parte inginerul Răzvan Biznoșan, secund, actorul Ion Marinescu și dr. Aurel Martin. Prima escală Istanbul. Apoi, Bosfor, Marea Egee pînă în insulele Lemnos. ● Minerii de la Uricani au încheiat cu patru zile mai devreme planul pe primul semestru al anului, extrăgînd în plus peste 10 000 de tone de cărbune. ● Toate cele cinci școli ale comunei Curtești-Botoșani — sînt conduse de femei. Școlile au rămas mixte. ● Premieră la Constanța. La șantierul naval s-au încheiat lucrările pregătitoare în vederea trecerii la construcția primului mineralier de 65 000 t.d.w. ● La Strejești-Vilcea, fostă proprietate a boierilor Buzești, a fost descoperită o piesă numismatică de o valoare excepțională: cea mai veche medalie românească cunoscută pînă azi. Medalia conține inițialele N.P., identificate de specialiști ca fiind ale fostului domn al Țării Romă-

nești, Nicolae Pătrașcu, fiu al lui Mihai Viteazul. ● Lucrat neglijent, blocul nr. 8 din cartierul Dacia (Deva) n-are uși, n-are geamuri, iar apa de la grupurile sanitare a distrus în mare parte pereții, tavanele și parchetul. Nelocuită, construcția în cauză n-are niciun stăpîn. Chiar să nu conteze deloc un bloc de locuințe pentru Consiliul popular municipal? ● În orașul norvegian Tromsø unde s-a desfășurat a XI-a ediție a Festivalului internațional al teatrelor de păpuși, păpușarii baimăreni au obținut Premiul special al juriului pentru interpretarea spectacolului în limba esperanto. ● Doi tineri vinjoși din Botoșani, Mihai (25 de ani) și Dumitru (23 de ani) au declarat recent presei locale că vor munci atunci cînd va lucra și tatăl lor, Gheorghe Ghiuță. G.G. însă n-a mai lucrat din 1957 și nici acum, la 52 de ani, nu dă vreun semn de vîrnă.

Cu simțul datoriei față de cetățean

Pe frontispiciul societății românești de azi stă înscrisă cea mai nobilă deviză: aceea de a face totul pentru împlinirea omului atît din punct de vedere material cît și spiritual. Orice activitate din industrie, din agricultură, din oricare alt domeniu se desfășoară la noi în slujba acestui țel umanist. În repetate rînduri ne-am convins de justetea acestei afirmații. Săptămîna trecută, de pildă, cu ocazia Consfățuirii pe țară a lucrătorilor din comerțul socialist, convocată din inițiativa secretarului general al Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cînd a fost analizat cu maximum de responsabilitate modul în care oamenii muncii din comerțul socialist transpun în viață sarcinile ce le revin din hotărîrile Congresului al XI-lea și ale Conferinței Naționale a P.C.R. din decembrie 1977. Cu acest prilej s-au stabilit măsuri pentru a realiza o contribuție mai substanțială a comerțului socialist la realizarea politicii partidului de dezvoltare economico-socială a țării, de ridicare continuă a nivelului de trai a întregului popor.

Această consfățuire a însemnat un eveniment deosebit în istoria de azi a țării, invitînd la o privire realistă asupra unui domeniu important de activitate, în care se simte nevoia de a se trece, ca și în alte sectoare, la o nouă calitate, pentru a răspunde mai bine cerințelor ridicate în fața sa de prezentul socialist al țării. Cuvîntarea ținută cu acest prilej de secretarul general al partidului constituie un îndreptar de preț pentru lucrătorii din activitățile comerciale, muncitorii, personal operativ și cadre de conducere. Din această cuvîntare se desprind uriașele sarcini ce revin comerțului socialist în condițiile în care industria produce de 40 de ori mai mult decît înainte de al doilea război mondial, agricultura de 3 ori mai mult, comerțul socialist desfășurînd azi de 15 ori mai multe mărfuri decît în 1950.

Se produce astăzi în România mai mult, mai bine, o gamă diversă de produse dintre care numeroase realizate la un înalt grad de competitivitate. Sînt adevăruri unanim recunoscute și lesne de verificat. Este vorba de pași însemnați pe drumul nostru spre o viață demnă și civilizată, eliberată de poveri materiale. Și totuși, secretarul general al partidului, ca și în atîtea alte rînduri, ne-a îndemnat și de această dată să nu ne mulțumim cu ceea ce am înfăptuit, să nu credem că activitatea noastră nu se mai poate îmbunătăți, că nu trebuie, constataînd cu mult realism ce am înfăptuit, să nu năzuim spre alte orizonturi, posibil de atîns prin strădanie și iscusință. În cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu s-a spus lucrurilor pe nume, fără menajamente, s-au arătat carențele care mai persistă în activitatea comerțului nostru socialist și căile care trebuie urmate pentru ca această situație să-și găsească o rezolvare grabnică și potrivită unor soluții științifice, în acest sens revenindu-le comunistilor sarcini importante. „Este necesar ca organizațiile de partid, de tineret, sindicatele să acționeze cu mai multă fermitate pentru perfecționarea activității comerțului. Organizațiile de partid trebuie să-și îndeplinească în mai bune condiții rolul de unire a forțelor tuturor oamenilor muncii din comerț, de întărire a disciplinei, a ordinii, în așa fel încît activitatea lor să răspundă cerințelor partidului și statului, exigențelor tuturor cetățenilor patriei noastre.” Aceasta pentru că activitatea tuturor lucrătorilor din comerțul socialist este strîns legată de ceea ce înfăptuiește în ansamblu poporul nostru: „...activitatea fiecăruia este o parte componentă a diviziunii generale a muncii pentru bunul mers al operei de construcție socialistă, o parte inseparabilă a politicii de ridicare a bunăstării poporului, de întărire a independenței naționale, de promovare a cauzei păcii și colaborării în lume pe care o desfășoară România socialistă”, și de ei depinzînd, ca și de noi toți, destinul de azi și de mîine al României.

Mureșan

A sta agățat de propriul tău vers la mijloc de veac
Cum stau liliecii în podurile lumii deșarte;
În loc de inimă-n piept — o floare de mac,
Semnul alianței secrete trecînd peste moarte.

Să-ți strige numele un tun răgușit pe un cîmp de bătaie
Și-n cenușa ogorului pe urmele tale să răsără griu,
Viața să-ți fie atît cît o acoperă roșia steagului vîlvătaie
Și ochiul rămas în părinți, ca-n fărîmă izvorul de riu.

Țeava privirii crunte să-ți-o îndrepti spre fii
— Pușcă albastră atîntită în viitorime —
Mort fiind să treci ca o pasăre printre cei vii,
Locul cuibului tău să-l caute toți, să nu-l afle nime.

Nu mai izvorul să cînte, numai griul să crească
Și orbita pustie a privighetorii să o umple cu dor
Cîmpul sfînt, limba Ta românească,
Timpul patriei nemurindu-l sub drapelul Tău tricolor.

NICOLAE STOE ■

(Urmare din pag. 1)

UN NOU DETAȘAMENT AL CLASEI MUNCITOARE

Elvira Pușcas; vîrsta 17 ani, elevă la liceul industrial electrotehnic; născută în satul Gilgău Almașului, treabă pe care nu vrea s-o uite în ruptul capului.

— Unde stai în Zalău?
— La o soră. E drept, are cițiva ani în plus, dar și două camere la bloc, în centru

— Ciți frați sînteți?
— Șase, dar nu ne deranjează.

— De ce ai ales un liceu cu profil electrotehnic?
— Pentru că îmi place fizica și mă descurc bine la matematică.

— Și după ce termini liceul ce vrei să faci?

— Să intru la facultate și să mă întorc la Zalău. Ajunge?

— Nu prea. De ce Zalău și nu alt oraș mare?

— Eu am văzut prima dată Zalăul acum zece ani cînd eram în clasa întâi. Dacă m-ați fi întrebat atunci unde aș fi venit după repartiție aș fi răspuns, poate, Cluj-Napoca, Oradea sau cine știe ce alt oraș mare. Zalăul era un orașel prăpădit care nu reușise să mă impresioneze deși veneam de la țară. Acum îl vedeți și singur.

— Ce vechime are liceul vostru?

— N-are vechime. Prima promoție termină anul acesta. Avem clase frumoase, laboratoare moderne, ateliere bine utilitate și un plan propriu de producție.

Vasile Chiorean are tot 17 ani, dar și un început de mustață. Este bun coleg cu Elvira, care este o fată isteată, învață bine și îi ajută și pe alții și mai ales nu se ceartă niciodată cu cineva.

— Ce medie ai la purtare?

— 9,66.

— Și cu restul sutimilor ce ai făcut?

— Le-am pierdut cînd am plecat acasă înainte de terminarea festivității de deschidere a anului, pe trimestrul întâi.

— De ce ai plecat acasă mai devreme, pierdeai autobuzul?

— Nu, trenul.

— De unde ești?

— Din comuna Rus, satul Fîntînele, la 70 de kilometri spre Dej.

— Ciți frați sînteți?

— Patru. Eu stau aici cu o soră de a mea, care a terminat liceul industrial de construcții și care acum urmează un curs intensiv de proiectare, o specializare postliceală, pentru că e mare nevoie de proiectanți în Zalău.

— Și ceilalți doi frați?

— O soră este la Iași, la „antibiotice“, dar vrea să vină și ea aici cînd o fi gata fabrica de anvelope, iar ultimul, acasă, e mai mic.

— Cum este satul acesta, Fîntînele?

— Frumos. Aruncat între ștreșini de codri, cu păduri pe dealuri, vorba aceea, ne intră pădurea în casă.

— De ce n-ai rămas în sat?

— Îmi place mult electricitatea și apoi trebuia umplut și liceul acesta nou cu sălăjenii, nu?

— Da.

Cornel Andreica are aceeași vîrstă cu ceilalți doi, de altfel sînt colegi de clasă, și este din Lozna, de la 50 de kilometri de Zalău.

— De ce n-ai plecat la Dej, pînă unde ai tot cam aceeași distanță?

— Și mie îmi plăc electricitatea și Zalăul.

— Părinții tăi unde sînt?

— La București. Tata lucrează la metrou, fierar-betonist, șef de echipă.

— Ai fost la București?

— De trei ori, în vacanțe.

— Cum îți se pare?

— Mai mare decît Zalăul, dar îi lipsește Meseșul.

— Ai vrea să lucrezi și tu la București?

— Nu. Vreau să lucrez la Zalău, la „emailați“. Că n-or să vină bucureștenii să ne facă nou Zalăul mai frumos.

★

Ion Drăgușin, insoțitorul meu în acest reportaj, este economist la Consiliul popular județean.

— De mici se trag sălăjenii către casă, tovarășe Drăgușin.

— Se trag, pentru că au ce face. Dar se mai trag și alții către Zalău. Eu, de pildă, sînt oltean din Vîlcea. În Ardeal am venit în '59.

— Bun. Și la Zalău?

— În 1974. Terminasem facultatea la fără frecvență și am fost numit șef al oficiului forțelor de muncă pe județ.

— Ce înregistra acest oficiu în 1974?

— Era o cerință de locuri de muncă formidabilă. Se ridica orașul. Am trimis încă de atunci tineri de prin locurile acestea la calificare și specializare pentru fabrica de anvelope care va produce în curînd.

— Forța de muncă este destulă în județ. Care sînt atunci problemele?

— Principala problemă este cea a calificării ei. Cea mai mare parte a ei, nucleele noastre de bază, am calificat-o în alte centre, dar începem să calificăm și noi. Îi creștem, îi specializăm pentru că rețeaua școlară din județ e orientată să asigure toate meseriile de care avem nevoie. Conducerea de partid și de stat, personal tovarășul Nicolae Ceaușescu care ne-a urmărit, cum se spune, de la naștere, de la prima cărămidă așezată la

temelia industriei noastre, ne-au înțeles, au înțeles dorința și mîndria sălăjenilor de a-și ridica și dezvolta locurile, și ne-au sprijinit, astfel încît orașul care în 1965 n-avea decît o moară comercială, numără azi 10 întreprinderi din care 8 de interes republican, iar județul a ajuns la o producție industrială de patru miliarde și jumătate.

— Cînd n-or să mai plece sălăjenii spre alte meleaguri pentru specializare?

— În 1980. Liceele industriale cu profil electrotehnic, construcții de mașini, metalurgic, prelucrare a lemnului, industrie ușoară și, în curînd, un liceu cu profil chimic confirmă optimismul nostru.

★

Întreprinderea de conductori electrici emailați, inima Sălajului în materie de electrotehnică, a ajuns în cinci ani să asimileze produse în valoare de 80 milioane lei, nivelul performanțelor fiind de talie mondială. Datorită acestor asimilări obținute la poalele Meseșului, industria noastră electrotehnică a ajuns să mai importe azi doar 138 de tone de conductori față de cele 1500 importate în 1976.

Ioan Cuda, șeful de atelier al 259 de trefilatori, ne spune că media de vîrstă a oamenilor săi este de 21 de ani.

— E un defect?

— Cum o să fie un defect? Vroiam să spun că 229 din oamenii de care vă vorbesc au cam 27-28 de ani, în funcție de cei tineri. Deci, să jonglăm mai bine cu experiența. Apoi am propus să facem o reexaminare a trefilatorilor pe tipuri de mașini, în funcție de îndeminare, aptitudini, deci criteriul științific, astfel încît să mărim randamentul mașinilor și, desigur, productivitatea.

— Ce se mai poate spune despre atelierul dumneavoastră?

— Că este atelierul de bază ale întreprinderii. Și că în puțini ani am realizat sîrme subțiri sub 0,08 milimetri pe care n-o rupem la trefilare.

— Ce înseamnă acest 0,08 milimetri?

— Firul de păr are 0,06. Noi am reușit să obținem și sîrmă de 0,05.

Arpad Boros are 26 de ani și a venit la Zalău în 1968 de la Cehu Silvaniei, unul din cele patru orașe ale Sălajului.

— Ce se mai poate spune despre atelierul dumneavoastră?

— Că este atelierul de bază ale întreprinderii. Și că în puțini ani am realizat sîrme subțiri sub 0,08 milimetri pe care n-o rupem la trefilare.

— Ce înseamnă acest 0,08 milimetri?

— Firul de păr are 0,06. Noi am reușit să obținem și sîrmă de 0,05.

Arpad Boros are 26 de ani și a venit la Zalău în 1968 de la Cehu Silvaniei, unul din cele patru orașe ale Sălajului.

— Colegii spun despre dumneavoastră că sînteți un trefilator foarte bun. Toți sînt foarte buni în atelier?

— Aproape. Pe ceilalți îi ajutăm.

— Unde stați?

— La Cehu Silvaniei, fac naveta. Am făcut cerere de locuință și sînt pe locul întâi la prioritate. Cînd oi primi-o, mi-aduc și nevasta și copilul.

— La ce lucrați acum?

— Tragem sîrmă de 2,50 milimetri.

— Și de la mașină unde pleacă sîrma aceasta?

— Parte se emailază, parte o trefilează alții mai departe. Acum, de echipa mea, mai sînt încă doi la instalația de care răspund, depînd și rezultatele și cîștigurile celorlalți, care o lucrează mai departe.

— Cum e colectivul în care lucrați?

— Sîntem ca o familie, așa se și explică rezultatele bune. Aș face o comparație.

— Faceți-o.

— Așa a crescut și Zalăul. Din munca noastră. Am ridicat împreună un oraș, care acum zece ani nu se putea compara nici cu Cehu Silvaniei de azi. Cînd Ioan Cioran a intrat la repartiție împreună cu șeful de promoție, el fiind al doilea, și cînd dintre Cluj-Napoca și Zalău el l-a ales pe cel de al doilea, comisia a rămas cu gura căscată.

— Chiar, de ce ați ales Zalăul?

— Este un teren proaspăt unde te poți realiza mai ușor.

— Cum te poți realiza mai ușor ca economist?

— Notați bine, realiza, nu avansa. Dar vîd că e o chestie de destin, să tot fiu întrebat și să răspund cum am optat în momente importante ale vieții.

— Nu prea pricep.

— În 1971, cînd am fost primit în partid, eram în anul doi de facultate, am fost întrebat de ce am ales studiile economice și nu politehnica.

— Ca să nu dezmințim destinul, vă întreb și eu.

— Zic eu că în ceea ce privește partea tehnică, multe lucruri au fost puse la punct, dar în materie de economie, cred tot eu că ar mai trebui să învățăm să nu ne fie indiferent cît cheltuim pentru a realiza ceva. Ca să cunoștii, să pricepi cum se cuvine fenomenul economic, trebuie să-ți fie limpede latura tehnică. Și reciproca este adevărată. Și cei ce răspund de latura tehnică trebuie să știe să gîndească economic. Partea organizatorică contează foarte mult. Indicatorul producție netă este un indicator care revoluționează industria noastră. Dar n-ajunge s-o afirmăm, trebuie să găsim și căile de realizare. Să gîndim, să fim și producători și

proprietar, să fim implicați în acest proces. Dacă vrei, este o pledoarie și pentru meserie, dar și pentru alegerea mea de la repartiție.

L-am întrebat pe Nicolae Maier, directorul I.C.E.E., singurul inginer din fabrică în 1973, cel mai tînăr director din județ pe atunci, cum se explică acest pas mare făcut în numai cinci ani de o întreprindere fără tradiție prin părțile locului.

— Sînt multe de spus. În ciuda neîncrederii unora, am demonstrat că zălăuanii sînt oameni deștepti și talentați. Avem rezultate bune, dar mai ales avem o muncă de perspectivă bună. Cercetarea de la noi i-a făcut pe mulți să-și uite gura deschisă. Avem numeroase invenții și nu pentru că ne-am propus să inventăm. Ci pentru că am fost nevoiți să rezolvăm probleme curente ale activității noastre de producție. Nu sîntem noi de vină că unele lucruri nu erau descoperite și a trebuit s-o facem aici într-un timp foarte scurt.

★

— Tovarășe director Ioan Albu, ciți oameni, ciți muncitori erau în întreprindere în 1971, cînd, sub firma „Armătura“, Zalăul intra în rîndul orașelor constructoare de mașini ale României?

— 40 de oameni și o secție, cea de prelucrări mecanice. În 1972, turnătorii a dat prima șarjă, era în iunie. În 1973 fabrica avea aproximativ 1200 de oameni ai muncii, iar azi sînt peste 3500. În 1980 vom ajunge la 8000.

— Cine îi va califica?

— Grupul școlar de profil, iar elevii, firește, vin din județ.

— Există totuși probleme?

— Există. La turnătorie. Dar se pare că nu numai la noi. Am citit într-o revistă străină că din 140 de oameni înscriși la o clasă de turnătorie au rămas în final doar o sută. Un turnător se formează, într-adevăr, destul de greu.

Iuliu Kovacs nu este turnător din tată în fiu pentru bunul motiv că tatăl său a fost ciferist. A lucrat la Hunedoara, tot ca turnător, iar la Zalău a ajuns exact în anul în care se montau stîlpii întreprinderii, adică în 1971. A ținut să fie mai aproape de familie, soția e din Șimleu, și a ținut să lucreze într-o fabrică nouă. După trei ani a luat examenul de maistru, iar acum conduce un atelier de lucru la neferoase.

— Cum se formează un turnător, tovarășe Kovacs?

— Eu știu cum procedez eu. Stau de vorbă cu omul să-l simt, să văd ce are în cap. Apoi, pe cei pe care cred eu că mă pot baza, îi pun la treabă. Am format mulți și n-am prea greșit. În șapte ani au plecat doar doi.

— N-ați vrut niciodată să vă schimbați meseria?

— De cîteva zeci de ori.

— Și de ce n-ați făcut-o?

— De fiecare dată mă așezam invers și judecam drept și ajungeam la concluzia că nu pot. Iubesc meseria asta. Îmi place ce e greu și îmi place să lupt. Cîndva, turnătorii era o artă. Eu, la Oradea, am făcut așa ceva. Se turnau și elopote de biserică, dar și stauți. Lumea nu m-a uitat și în 1976 am turnat aici macheta monumentului de la Gurăslău. După cum vedeți, tot dragostea de meserie rămîne pe primul plan.

Ioan Pășcuță, secretarul comitetului de partid de la „Armătura“, are tot meseria de turnător. Pe băiatul său, care zilele trecute a luat bacalaureatul cu media 8,33, vrea să-l facă inginer și să-l aducă apoi să lucreze tot la „Armătura“.

— Ce ați învățat din istoria familiei dumneavoastră?

— De la tata, nu prea multe. A luptat pe front și a murit bătîndu-se pentru eliberarea țării vecine, Ungaria. Eu eram prea mic. Mama, în schimb, a muncit mereu pe șantierele marilor hidrocentrale și a crescut trei copii. Acum e pe șantierul de la Rimnicu Vîlcea, mai are un an și iese la pensie. Am învățat de la ea că munca e sfîntă și că nu trebuie să duci la gură bucata de pîine dacă n-ai muncit deloc pentru ea.

— Sînteți secretar al comitetului de partid. Care sînt problemele cu care se confruntă întreprinderea?

— Problemele care se află în atenția noastră sînt realizarea planului și formarea oamenilor, ultima, o problemă dificilă și de lungă durată.

— De ce atît de dificilă?

— Pentru că este o treabă complexă. Omul vine de la țară și face industrie. Un loc de muncă îi dai, pentru că avem. Îl înveți și meserie, îl specializezi, pentru că îi place munca și e receptiv. Dar n-ajunge. Trebuie să formezi, sună pretenții, însă așa stau lucrurile, trebuie să crești, să formezi conștiințe. Și cursuri de calificare pentru așa ceva nu se pot face.

Cine ar putea cunoaște mai bine cum s-a petrecut această devenire a orașului de la poalele Meseșului decît înșiși oamenii săi? Ei, care au coborît din așezările lor în urbea de pe Valea Zalăului ca să construiască din vocația și imaginația din-totdeauna ale românilor. În 1965, numărul celor ocupați cu industria se apropia de două mii. După 12 ani, acest număr s-a mărit de cinci ori. Media de vîrstă a scăzut, în timp ce producția industrială a crescut de 28,3 ori. Sînt cifre care au obligat orașul să capete obiceiuri de metropolă. Arhitectură modernă, viață spirituală pe potrivă. Coboară meseșenii și azi. Iar sus, bătrîinii își dăruază case noi. Fiii și nepoții întemeiază un oraș, clădesc o industrie dînd frîu liber orgoliului și puterii lor de muncă. În 1980, în capitala județului care va avea atunci o producție industrială de 11 miliarde, zălăuanii se vor specializa la ei acasă, fiind în stare să-i învețe și pe alții meserii de mare viitor. Laminor, fabrică de anvelope, industrie constructoare de mașini, industrie grea, industrie chimică. Din 2000 de tineri care lucrează la „Armătura“, 500 își continuă liceul. Și tot aici, dintr-o clasă de strungari seraliști de 35 de muncitori, 15 dau la facultate. Pleacă și revin. Nu peste multă vreme vor face facultatea chiar pe Valea Zalăului. Pentru că oamenii se întorc, să scrie cu ambiție și dragoste de muncă noua cronică a așezării lor, implinindu-și vocația de constructori.

Contribuția politicilor externe a României la promovarea în lume a unui climat de bună înțelegere, de conlucrare pașnică și de prietenie cu toate popoarele, atât în interes reciproc, cât și spre binele securității și cooperării internaționale, reprezintă, fapt recunoscut pe plan mondial, mai mult decât o evidență. Principalitatea și consecvența cu care țara noastră acționează în relațiile sale cu celelalte state au devenit, mai cu seamă în ultimii ani, adevărați termeni de referință, ilustrare vie a căilor și posibilităților concrete de transpunere în practică a principiilor coexistenței pașnice, alternativa unică servind păcii și progresului umanității. În cadrul acestei dinamici, în cadrul multiplexelor acțiuni politice din această sferă un loc distinct, marcant chiar, revine dialogului internațional, ilustrat cu strălucire în primul rând de președintele României, socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Cine urmărește neobosit activitatea a președintelui României — fie chiar și în intervalul restrâns al unei săptămâni — are imaginea vie a direcțiilor multiple și diverse în care se exprimă, cu angajare deplină, investind, alături de inteligență, pasiune, originalitate și clarviziune politică, dorința și voința ferme ale unui popor, ale unei țări de a face cât poate de mult pentru pacea lumii, pentru prosperitatea omenirii. Faptul — de subliniat nu numai statistic — că, în prezent, România întreține relații diplomatice și consulare cu 130 de state (de peste cinci ori mai mult decât în anul 1947!), dezvoltă relații economice cu peste 140 de state și are relații culturale cu 125 de state, reprezintă încă un argument în favoarea vitalității și viabilității acestei politici, grăiește despre perspectivele de amplificare în continuare. Astfel, în intervalul 29 iunie—5 iulie 1978, tovarășul Nicolae Ceaușescu a primit pe: conducătorii delegațiilor participante la lucrările celei de-a XXXII-a sesiuni a C.A.E.R., ministrul de stat însărcinat cu afacerile externe și cooperarea al Regatului Maroc, amiralul Emilio Eduardo Massera — comandantul-șef al marinei și membru al Juntei militare de guvernământ din Republica Argentina, cu soția, Takeo Miki, fost prim-ministru al Japoniei, delegația municipalității Romei, ministrul energiei și industriei petrochimice din Algeria, președintele Băncii externe a Spaniei, președintele Partidului Comunist din Danemarca, ministrul comerțului din Thailanda, comen-tatorul diplomatic al Companiei naționale japoneze de televiziune „Nippon Hoso Kyokai”, comentatorul diplomatic al ziarului „The Yomiuri Shimbun”, directorul săptămânalului portughez „Tempo”. O agendă deosebit de bogată, deosebit de complexă, ilustrând cât se poate de elocvent largul evantai de relații pe linie de partid, stat, în domeniul dintre cele mai diverse — de la cel politic și economic la cel cultural — pe care țara noastră le dezvoltă cu toate celelalte țări, de pe toate continentele planetei, indiferent de mărime sau orînduire.

Așa cum este bine cunoscut, în deplin acord cu principiile fundamentale ale activității sale internaționale, cu preocupările statornice spre dezvoltarea relațiilor cu toate țările socialiste, România dezvoltă colaborarea economică cu țările din C.A.E.R., fapt demonstrat și de organizarea la București a celei de-a XXXII-a sesiuni a Consiliului de Ajutor Economic Reciproc. Convorbirea tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, cu conducătorii delegațiilor participante la reuniune, cu conducătorii delegațiilor altor țări, invitate sau prezente în calitate de observatori la sesiune, s-a desfășurat într-o atmosferă tovarășească, de caldă prietenie și cordialitate. În timpul dinelului oferit în cinstea șefilor delegațiilor prezente la sesiunea C.A.E.R., precum și ai Secretariatului Consiliului de Ajutor Economic Reciproc, tovarășul Nicolae Ceaușescu a toastat pentru dezvoltarea continuă a colaborării dintre țările reprezentate la ședința de la București a sesiunii Consiliului de Ajutor Economic Reciproc, în sănătatea orimilor secretari ai partidelor comuniste și muncitorești, a șefilor de stat și a primilor miniștri ai guvernelor din țările respective.

Primirea lui M'Hamed Boucetta, ministrul de stat însărcinat cu afacerile externe și cooperarea al Regatului Maroc, președintele părții marocane în Comisia interguvernamentală româno-marocană de cooperare economică și tehnică, a prilejuit sublinierea evolu-

ției pozitive pe care o cunosc relațiile dintre România și Maroc în numeroase domenii de activitate, ca și exprimarea dorinței de a se intensifica aceste raporturi, de a fi continuat dialogul la cel mai înalt nivel, de a fi folosite mai eficient amplele posibilități oferite de economiile celor două țări pentru dinamizarea relațiilor de colaborare reciproc avantajoase. A fost exprimată, de asemenea, dorința celor două țări de a conlucra mai strîns în domeniul politicii externe, pentru soluționarea pozitivă a problemelor ce confruntă omenirea, pentru consolidarea păcii, înțelegerii și cooperării între națiuni pe baza noilor relații interstatale, bazate pe deplină echitate și justiție.

Probleme ale cooperării și colaborării bilaterale au fost abordate și în cursul primirii lui Sid Ahmed Ghazali, ministrul energiei și industriei petrochimice din Algeria, participant la lucrările Comisiei mixte româno-algeriene pentru dezvoltarea relațiilor comerciale și cooperării economice, știin-

te de a se aprofunda cooperarea reciproc avantajoasă, de a se iniția noi acțiuni de interes comun. Abordîndu-se unele aspecte ale vieții internaționale, oaspetele a dat o înaltă apreciere politicii externe promovate de România, activității deosebite desfășurate de președintele Nicolae Ceaușescu pentru soluționarea în interesul popoarelor a marilor probleme ale contemporaneității, pentru o lume mai bună și mai dreaptă. A fost subliniată dorința celor două țări de a intensifica conlucrarea lor în domeniul politicii externe, de a acționa atît în cadrul „Grupului celor 77” cît și în diferite organisme internaționale pentru promovarea intereselor vitale ale țărilor în curs de dezvoltare, pentru înfăptuirea năzuințelor de progres și bunăstare ale tuturor popoarelor.

O contribuție de preț la statornicirea unor relații noi între state, bazate pe respectul independenței și suveranității naționale, pe deplina egalitate în drepturi, neamestecul în treburile interne, avantajul reciproc — astfel a fost ca-

trului comerțului din Thailanda, Nam Phoonwathu, aflat în vizită în țara noastră în fruntea unei delegații economice. Oaspetele thailandez a exprimat președintelui Nicolae Ceaușescu vii mulțumiri pentru primire, pentru posibilitatea de a vizita țara noastră și de a cunoaște nemijlocit marile realizări obținute de România în dezvoltarea sa economică și socială. Apreciîndu-se că există posibilități pentru intensificarea colaborării economice, a schimburilor comerciale și a cooperării în alte domenii de interes reciproc, s-a subliniat rolul acestor acțiuni în mai buna cunoaștere între România și Thailanda, evidențiindu-se, în paralel, necesitatea întăririi colaborării între țările mici și mijlocii, între țările în curs de dezvoltare și nealiniate, între toate țările lumii, în vederea instaurării unei noi ordini economice mondiale, a unor relații între state bazate pe egalitate și echitate.

Ideile asemănătoare au fost prezente și în cadrul schimburilor de vederi cu personalități europene, din Italia și Spania. Primirea delegației municipalității Romei, condusă de Giulio Carlo Argan, primarul orașului, a oferit, de asemenea, un cadru bun pentru a fi apreciată dezvoltarea deosebită a relațiilor tradiționale româno-italiene și, în acest context, exprimată dorința de a se extinde și aprofunda aceste relații, pe plan politic, economic, cultural și tehnico-științific. S-a afirmat, în acest cadru, rolul pe care l-a avut la mai buna cunoaștere reciprocă vizita delegației municipalității capitalei Italiei în țara noastră.

Probleme privind cooperarea cu o altă țară a continentului nostru — am numit Spania — au fost abordate și dezvoltate în cadrul întrevederii pe care președintele Nicolae Ceaușescu a avut-o cu Hermin Celada De Andres Moreno, președintele Băncii externe a Spaniei. Cooperarea româno-spaniolă în diferite domenii de interes comun, dezvoltarea și diversificarea acesteia, s-a spus în timpul primirii, servește intereselor ambelor popoare, cauzei păcii și cooperării între națiuni.

Enunțarea acestor idei și preocupări prezente în cadrul dialogului internațional desfășurat de președintele nostru pe domenii atît de diverse, pe zone de cunoaștere atît de vaste și de interes atît de amplu, împletire a dezideratului național cu voința politică de a clădi ceva substanțial la temelie unei lumi noi, oferă doar o imagine a dinamismului și a angajării cu care tovarășul Nicolae Ceaușescu înțelege să lupte pentru construirea între popoare a unor punți trainice care să ducă spre pace și progres în folosul tuturor națiunilor. O imagine doar, pentru că preocupările secretarului general al partidului nostru de a sluji cauza popoarelor, de a profesa ideile cele mai înaintate sînt reflectate și de schimbul de vederi asupra unor probleme ale mișcării comuniste și muncitorești internaționale prilejuit de întîlnirea cu tovarășul Joergen Jensen, președintele Partidului Comunist din Danemarca. Întîlnire în timpul căreia a fost subliniată însemnătatea dezvoltării conlucrării și solidarității dintre partidele celor două țări, precum și cu alte partide comuniste și muncitorești, pe baza egalității în drepturi, respectării independenței, neamestecului în treburile interne, a dreptului fiecărui partid de a-și elabora de sine stătător politica, strategia și tactica revoluționară, corespunzător condițiilor istorice, naționale și sociale din propria țară.

O agendă diplomatică al cărei cuprins evidențiază, desigur, în primul rând, o activitate deosebit de bogată, o energie uriașă consacrată problemelor lumii de astăzi. Mai mult însă decât noi file la cele consemnînd, pe parcursul a peste un deceniu, întîlniri și convorbiri ale tovarășului Nicolae Ceaușescu cu peste 3000 de șefi de state și guverne, lideri politici, membri ai guvernelor, conducători de organizații obștești, savanți și oameni de cultură și artă din numeroase țări, această trudă zilnică spre binele țării și al lumii întregi se constituie în argumentul clar și statornic al lui „SE POATE”, reprezintă opțiunea definitivă a României pentru o lume mai dreaptă, mai bună, mai generoasă, reprezintă încrederea — întemeiată pe activitatea practică de zi cu zi — că aceasta și numai aceasta este calea pe care trebuie să pășească toate statele lumii, egale și suverane.

DOINA FRUNTELATĂ ■

SUB SEMNUL ÎNTELEGERII, PRIETENIEI ȘI CONLUCRĂRII PENTRU PREZENTUL ȘI VIITORUL LUMII

„Faptele demonstrează că politica internațională a partidului și statului nostru corespunde pe deplin atît intereselor naționale ale poporului român, cît și cauzei socialismului și păcii în lume. Zi de zi, evenimentele confirmă justetea politicii noastre internaționale; zi de zi faptele demonstrează că numai aplicînd în relațiile cu toate statele principiile independenței, suveranității naționale, ale neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, ale renunțării la forță și la amenințarea cu forță în raporturile interstatale, putem contribui la instaurarea în lume a unei politici de pace și colaborare între popoare. Aceasta este politica partidului nostru, aceasta este politica pe care o vom continua cu toată fermitatea, pentru că ea constituie o necesitate a dezvoltării sociale de astăzi!”

NICOLAE CEAUȘESCU

țifice și tehnice ce s-au desfășurat la București. Consemnînd continua diversificare a colaborării și cooperării româno-algeriene, întrevederea a reliefat, în același timp, faptul că actuala sesiune a dus la identificarea unor noi domenii și forme de cooperare pentru extinderea raporturilor bilaterale. Schimbul de vederi în probleme ale vieții internaționale a relevat necesitatea consolidării păcii și cooperării în lumea întreagă, însemnătatea întăririi tuturor forțelor progresiste în lupta pentru dezvoltarea liberă a tuturor națiunilor, pentru înfăptuirea năzuințelor de progres și bunăstare ale popoarelor.

Un dialog cu privire la dezvoltarea pe multiple planuri a colaborării între România și o țară a continentului latino-american — Argentina — a avut loc în timpul primirii de către tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu a amiralului Emilio Eduardo Massera, împreună cu soția. Și de această dată a fost exprimată hotărîrea

racterizată dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare dintre România și Japonia, cu ocazia primirii lui Takeo Miki, membru al Camerei Reprezentanților a Dietei japoneze și al conducerii Partidului Liberal Democrat, fost prim-ministru al Japoniei. Marile probleme cu care se confruntă omenirea, rezolvarea acestora — a evidentiat schimbul de opinii — reclamă o strînsă conlucrare între state, indiferent de mărimea și orînduirea lor socială și de stat. Pe suportul acestei idei a fost subliniată contribuția pe care forțele politice și sociale, parlamentele celor două țări o pot aduce la mai buna cunoaștere și apropiere între popoare, la făurirea unei lumi mai bune și mai drepte pe planeta noastră.

Dezvoltarea raporturilor dintre România și o altă țară a Asiei — Thailanda — a fost evocată în același interval de referință, în timpul primirii de către tovarășul Nicolae Ceaușescu a minis-

In surtuc orașenesc (fiindcă e chemat la Sibiu, la o ședință), Ion Hașeganu, primarul Tilișcăi, între țiliscanii lui, surprinși de Elena Ghera înainte de a pleca în transhumanța acestei veri

TILIȘCANII,

la ultimul ceas al transhumanței de vară

Sintem trei. Primarul, ciobanul și reporterul. Primarul e Ion Hașeganu, secretarul Comitetului de partid al comunei Tilișca, din Mărginimea Sibiului. Ciobanul e Ion Bratu, om de 45 de ani, stăpîn (împreună cu fiu-său, tot Ion, de 19 ani) pe o turmă de vreo două sute de oi. Ar trebui să fie acum cu turma, ar trebui să fie undeva și turmele, adică undeva pe la Obîrșia Lotrului, adică pe drumurile lungi ale transhumanței. În acele netărmuriri geografice înecate în ierburi și fum de nouă, adică pe acele drumuri care, în primăvara asta, s-au făcut de tot lungii, de tot necuprinse, netărmurite. A fost o primăvară cu frig, cu ploaie, cu pămîntul rece, cu nasterea ierbii întîrziată și grea, turmele n-au mai plecat în mai, ci în iunie, dar și așa, chiar călcînd ritmurile străvechi, strămilenare ale pendulărilor între muntii și ses, încercînd deci să înșele timpul, să „stringă” calendaristica păstoraască, drumul, mai mult ca oricînd, s-a lungit. De la Tilișca la Obîrșia Lotrului, mergîndu-se doar „pe virfuri”, pe piscuri, pe acele secrete cărări știute din mosi-strămoși, ar fi trebuit să se facă, cu oile, doar două zile. S-au făcut însă șapte, virfurile, în plin cîrșar, fiind înzăpezite, trebuiau ocolite. A plecat cu turma familiei și cu turmele altora, împreună cu alții, băiatul, Ion, cel de 19 ani. Pentru prima oară, el singur sef sieși și oilor, nu ajutor al lui taică-său. A trimis veste că a ajuns cu bine. Peste cîteva zile, punîndu-și toharca pe umeri și încercînd pe un cal sau pe un măgar un sac cu făină și o pungă cu sare, o va lua într-acolo și Bratu-tatăl.

Ce înseamnă totuși, întrebă reporterul, o turmă de vreo două sute de oi? Cîte sînt, de fapt? Primarul Ion Hașeganu rîde, se întoarce spre Bratu, care nu prea rîde:

— Auzi, nea Bratule, ce întrebă tovarășu’, cîte oi ai, da’ așa, exact.

— Păi n-am zis? Vreo sută eu, vreo sută fiu-meu.

— Tovarășu’ nu vrea cu „vreo”, tovarășu’ vrea cu cifre exacte.

Asta-i mai greu, zice Bratu (e greu, convine și Hașeganu, deși continuă să surdă), oile-s oi, una se-mbolnăvește și moare, alta se rățește, nimereste în colțul lupului, una fată și înmulțeste turma, alta, deși trecută la minzări, se dovedește totuși a fi steapă, pe alta o mai și tai, cînd te-ai săturat de zemi de ierburi și ti-i dor de-o frigare, cum să tii bob numărât socoteala lor? Mai e și o veche credință, adaugă Hașeganu (în timp ce Ion Bratu, ghicindu-l, i-o ia înainte, zicînd că nu, el nu împărtășește credința asta), o credință ce spune că, dacă declari o exactitate numărul oilor, dacă le dai astfel, pe toate, în evidenta destinului, ele nu mai sînt ale tale, sub voia ta, ele sînt luate în evidentă sau stăpînire de un destin ce poate fi, uneori, vrăjmas, ele deci se pot pierde, ele deci pot muri. De fapt, mai adaugă Hașeganu, problema e alta, chestiunea asta cu nedeclararea exactă a cifrei oilor ține de vremea, încă proaspătă amintirii, cînd, pentru oi mai multe, plăteai mai mult, dădeai impozite mari, te trezeai prins într-o plasă de cote, dări, angarale, din care, zburîndu-te, abia ieșeai, ieșeai uneori chiar și fără oi. Acum, poți ține cîte oi poți.

Căci, zice Ion Hașeganu, s-a întîmplat acum, adică acum cîteva ani, ceea ce, practic, s-a întîmplat în toate satele românești în acești ultimi ani, s-a întîmplat ceea ce, mai cu seamă, s-a întîmplat în toate satele românești de munte, ocolite o vreme de grija ce li se cuvenea, printr-o neatenție dată lor, printr-o atenție exclusivă dată satelor de cîmpie, celor care, desigur, hotărîsc soarta recoltei, piinea românilor. S-a întîmplat, zice primarul Tilișcăi, ca în ultimii ani să se redea muntii țării, plaurilor Carpaților și ciobanilor lor, privilegiile lor uitate, să se redea „Mioritei” dreptul la spațiul ei mioritic, un drept deopotrivă moral, dreptul de-a nu se mai rusina nici de blana-i scotoasă și colbuită, nici de cînoarele ei de stihuri ce ne-au ritmat din veac limba grăită și sufletul, dar și unul material, adică dreptul de-a se înmulți, de a crește, de a se smulge plasa aceea de care vorbeam adineaori, de a fiși liberă la lumină, la soare, la iarbă grasă, la ziua de azi, la ziua de mîine. S-a întîmplat, astfel, ca păstorul român să-și reprimească curajul sortii, încrederea sortii lui și a stelușii lui, împreună cu dreapta răsplată a trudei lui. O întîmplare, adaugă Hașeganu, care nu e o întîmplare, ci o expresie nobilă, comunistă și românească, a griii pentru fructificarea unei mari bogății și pentru rostul pe lume al unor oameni cîndva uitați.

Că ei, acești oameni, își declară oile în cifre precise sau în cifre care încep cu „vreo”, nu asta e important. Fiindcă oile, cîte sînt sau vreo cîte sînt, sînt toate, cu miei lor, cu lăptele lor, cu lina lor și cu carnea lor, aici, la noi, în România, în muntii noștri, ca avuție a noastră, aceeasi oricum ai număra-o. Deci important este că ele, oile, sînt, și că, mai ales, de la un timp, adică din timpul în care oierii și-au recăpătat curajul sortii, sînt tot mai multe. (Așa spune Bratu, iar Ion Hașeganu confirmă și nu confirmă: n-ar fi mai bine, zice el, ca totuși să se știe

exact cîtă e avuția asta, ca s-o poți gospodări cum trebuie? Mda, zice Bratu... și rămîne pe gînduri.)

În 1971, cînd Ion Hașeganu a devenit primarul Tilișcăi, 250 din cele 958 de gospodării ale comunei (ale Tilișcăi și ale Rodului, sat apartinător) nu mai creșteau nici oi, nici vite. Pentru un sfert din oierii și din bouarii satului, memoria „Mioritei”, purtătoare a unei experiențe de generații, se pierduse. În vara asta nu mai sînt, mi se spune, decît vreo 8 acele gospodării cu ogrăzile reci, neînviute de sunete de țilinci, neîncălzite de suflarea animalelor. Nu va mai fi, în curînd, nici o astfel de casă cu curtea rece, cei 8 fiind deja lămuriti să-și repopuleze grajdurile și staulele pe care, oricum, nu le-au distrus, doar că le-au aminat sau le-au schimbat menirea. În 1970, Tilișca avea 10 000 de oi și 360 de capete de bovine. Acum: aproape 16 000 oi și 700 de taurine. În 1980, potrivit programului dezvoltării economice a comunei, aprobat de întreaga obște, vor fi peste 20 000 de oi și peste 1 000 de taurine. Încă nu sînt, la ora de fată, destule pășuni alpine, amenajate pentru păstori modern, dar această operă de amenajare, care înseamnă deja cîteva sute de hectare cucerite în ultimii ani, se întreprinde cu energie. Se va ajunge, pe muntii Tilișcăi, la vreo 2 500 de hectare de pășuni moderne, ceea ce va face ca transhumanța — cel puțin cea de vară — să dispară. Va dispărea un mod de existență, de trudă și de cunoaștere, un mod de integrare a universului și de relație cu lumea a cărei cheie de aur zornăie la chimirul omului muntelui de multe veacuri, ceea ce, în aceste locuri, va însemna un eveniment echivalent cu o revoluție, adică o altfel de așezare a muncii și vieții, adică un nou acord cu natura, cu cosmosul, adică un altfel de armistițiu cu timpul.

Decoamdată însă transhumanța e în toi, decoamdată, aici, la Tilișca, satul oierilor e pustiu, totîși plecați cu turmele, Bratu e printre cei cîteva, să-i numeri pe degete, rămasi acasă. Rămas, zice el, „cu niste treburi de-ale casei”, rămas, crede Hașeganu (și Bratu nu-l contrazice, nici nu-l aprobă, doar rîde), ca să-l lase pe fiu-său, pe celălalt Ion, „să se descurce”. Adică se procedează cu Ion, cel de 19 ani, cum se procedează, pe-aici, cu berbecii puberi, lăsați în munte „să se descurce”, după acea aspră, dar dreaptă metodă a selecției naturale, după acea aspră, dar dreaptă metodă, unica producătoare și a testatoare de valori, a confruntării cu muntele, cu muntele care, zice Bratu, „fi scoate afară și oile rele, și oamenii slabi”. Ion, cel de 19 ani, s-a descurcat. Adică și-a luat făină, sare și bani, și-a luat aparatul de radio cu tranzistori (ca să asculte și muzică, și radiojurnalul, și, mai ales, buletinele meteo), și-a luat coșocul, dar și „fisul” (cînd dorm în munte, sub ploaie și sub zăpadă, ciobanii își pun peste cofoace „fisuri” de nailon, ca să nu se ude) și a plecat. Stăpîn nu numai peste turma lui și a lui taică-său, ci și pe altele, adică pe un ciopor, de fapt pe o stîină întregă (preluînd prerogativele lui Bratu-tatăl, de ani și ani sef de stîină la țiliscani), deci sef de asociație păstoraască, a ocolit piscurile înzăpezite, a făcut șapte zile în loc de două, dar a ajuns cu bine, cu toate oile, trimițînd de acolo semeată veste că „treaba merge”. A luat, zice taică-său, examenul cel mai greu, adică s-a descurcat cu drumul. N-a venit, de pe urma lui, nici o

reclamație, nici o amendă, deci n-a stricat nimic, nici o semănătură, deci a învățat ce trebuia învățat din drumurile mai vechi, făcute cu taică-său și cu alți bătrîni. Primul secret al ciobanului, astăzi, mai mult ca oricînd, e să știe drumurile, e să știe pe unde să meargă, fiindcă astăzi, mai mult ca oricînd, cărările păstorești s-au subțiat, s-au îngustat, multe s-au îngustat, au dispărut, inghitite fiind de goare. Nu mai merge ciobanul pe unde vrea, dar are totuși pe unde să meargă, sînt destule locuri cu iarbă („iarbă”, în România, zice Bratu, e mai multă decît pot minca oia sau vaca”), totul e rostul să le știi. Sînt ciobani bătrîni ce știu merge cu oile din Tilișca pînă-n Constanța numai prin iarbă și netrecîndu-ni o apă pe pod, numai Dunărea, restul trecîndu-le cu piciorul. Ei, Bratu, știe pe unde s-ajungă pînă la Cluj, ferînd șoselele, adică tălăzuîndu-și turmele doar pe „dungi”, pe dungi de dealuri, pe unde nu sînt semănături. Merge așa și pînă-n Banat, străbate pe confidentialele cărări codrii Iliei, o ține așa, tot prin pădure, pînă-n capul Aradului. Dar nu peste tot se poate merge așa, uneori trebuie (ești obligat!) să ieși în sosea, între automobile, milițieni și paznici ai C.A.P.-urilor, și bine s-ar merge și pe șosele, ferînd mașinile, ferînd primejdiile, dacă de-a lungul lor, al acestor șosele, de-o parte și de-alta, ar fi niste fișii înierbate, nu mai largi de trei-patru metri, ca să aibă oia ce rupe, ca să nu intre în griul oamenilor. Dar asemenea fișii nu sînt. Și încă s-ar merge bine, fără primejdiile și fără pagube, dacă aceste drumuri de transhumanță ar fi, prin acte, reglementate, adică dacă toate județele ar face precum Dimbovița sau Argeșul, care-au trimis primăriilor mărginene harta traseelor aprobate oficial pentru drumul, pe teritoriile lor, al oilor ce se călătoresc spre cîmpie sau baltă. Și încă s-ar merge bine, fără certuri, fără amenzi, fără pierderi, fără întîrzieri, dacă s-ar înțelege, dacă s-ar ști, dacă s-ar cerceta de către cei în drept, adică de agronomi, de specialiști, cît, cum și cînd păgubește oia culturile și cît, cum și cînd le ajută să crească. Oile vatămă griul doar atunci cînd solul e moale, cînd a plouat, fiindcă atunci, cu copitele, ele „bagă griu-n pămînt”, îl terciuesc. În rest, zic interlocutorii mei, o milenară experiență dovedește contrariul. Oia ajută, zic ei, „înfrățirii” griului, ea „mîncă doar virful”, care regenerează, prin asta pămîntul nu se mai face lung, deci spicetele nu mai cad, oia, în plus, îngrășă pămîntul, ea, în plus, îl calcă, îl tasează, tocmai în epoca în care el are mare nevoie de asta. Unii știu asta (cei din Tg. Mures, de pildă, cînd terenul e tare, e înghețat, te lasă pe el cu oile, chiar te roagă să-l calci cu ele), dar alții nu. Mai acum niste ani, într-o toamnă, ei, țiliscanii, se aflau cu turmele în Hunedoara, în zona Nădlagului. Au intrat cu ele în perimetrul I.A.S.-ului de acolo, au fost popriți, li s-au luat oile la obor, li s-au pretins niste amenzi care usturau. În mîiez de noapte, țiliscanii au dat telefon aici, l-au sculat pe Hașeganu din somn, l-au pus să vorbească cu directorul I.A.S.-ului „Oamenii dumitale, a strigat în pilnie directorul, m-au nenorocit, mi-au stricat griul”. „Tot ce-au stricat o să plătească, i-a răspuns Hașeganu, mă pun eu chează da’ acu, vă rog, dați-le drumul, sloboziți-le oile, că le mor de foame”. „Și cînd o să plătească paguba? De ce să n-o plătească acum?” „De ce să plătească

acum? Acum, tot nu puteți evalua ce s-a stricat. O să puteți evalua doar la toamnă, după recoltă”. Recolta, adică ce-a dat griul călcat de oi, a însemnat un record, I.A.S.-ul Nădlagului n-a mai trimis, pînă azi, nici o plingere. Și încă s-ar merge bine cu oile, încă s-ar face bine și cu folos transhumanța, dacă, prin locurile în care își poartă ciobanii turmele, niste oameni n-ar profita de nevoia omului de a-si paste mioarele, forțînd un profit, dacă nu personal (deși, adesea, și personal!), ci, să zicem, în beneficiul planului economic al locului respectiv, un profit ce-l apasă greu pe cioban. Adică i se dă mocanului sibiian loc de pășune, dar cu condiția de a face, pentru locul acela, contracte, contracte de lînă, de lapte, de predare a mieilor. Mocanul ăsta însă are deja contracte încheiate în satul lui, în Tilișca lui. El deci face ades, pentru aceeași oie, nu un contract, ci două sau trei, dar oare oia fată de două ori? Cum se descurcă, asta-i taina lui, dar e o taină care-l costă, îl costă greu și încheitabil. Că și ciobanii sînt deseori vinovați („recunoști, nea Bratule?”, zice Hașeganu, și nea Bratu, tăcut, aprobă din cap), că nu respectă traseele, că nu respectă culturile, că se bagă cu oile peste tot, unde nu trebuie și cînd nu trebuie, că vor să-si facă dreptate (sau pretinsă dreptate) cu legea bitei, e și așa un fapt.

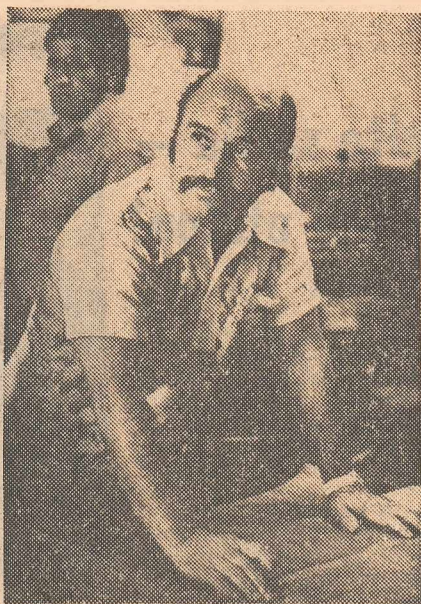
Deci mai sînt greutăți, nea Bratule, zice reporterul, ce greutăți?, face, mirat, nea Bratu. Păi, zic, tot ce ziseși pînă acum... Tot ce-am zis, face, rar, Bratu, e mai nimic, e floare la cîmp, nu-i așa, tovarășe Hașeganu? (Hașeganu aprobă din cap.) Sigur că truda și viața ciobanului sînt cum sînt, sigur că o seamă de „probleme” nu-s încă „reglementate”, dar reglementările sînt în curs, important este că fondul, fondul „problemelor”, s-a deschis, în ultima vreme, spre rezolvări. Ce s-a făcut, în această vreme, pentru păstori, pentru oamenii muntelui, nu s-a făcut nimic. Să poți ține, fără impozite, cîte oi vrei, cîte oi ești în stare să tii; să ai, cînd nu mai poți să muncești, bătrînetile sigure, adică, pensie (sînt deia în Tilișca vreo 230 de bătrîni, foști ciobani, care nu-si mai împovărează copiii cu bătrînetea lor și cu neputința lor, ei primind pensie de stat); să ti se ofere în muntii din jur, amenajate sub veghea specialiștilor, deci a statului, pășuni moderne, care să-ti crute ostentilele drumurilor, care să-ti aducă iarbă acasă; să ai în sat, prin grija statului și a comunei, locuri anume de tuns oile, chiar și băi pentru oi, mișcate de motorompe pe care tu, ciobanul, n-ai dat un franc; să reintri, cînd te întorci din pendulările transhumanței, într-un sat mereu mai frumos, într-o Tilișcă pentru a cărei modernizare și dezvoltare (adică pentru prelungirea asfaltului, pentru instalarea conductei cu apă potabilă, pentru magazine, pentru sănătate, pentru cultură, pentru multe altele), statul, în acest cincinal, investeste vreo 20 de milioane de lei; să-ti rămînă, dacă muncești cum trebuie, bani buni în mînă (lui și lui fiu-său, la fiecare sfîrșit de an după ce-si fac toate socotelile, după ce scad tot ce au cheltuit, le rămîn, ca venit curat, care merge pe carnetul de C.E.C., cîte 30 000—40 000 de lei); să ai casa casă, așa cum o are el, așa cum totii țiliscanii o au, cu camere multe, cu frigider, cu televizor și cu aragaz (Vasile Bratu, frate-său, tot cioban, are și baie cu hidrofor); să ai toate acestea, adică lucruri pe care niciodată nu le-ai visat, înseamnă să fii necîstii sau abras dacă, cu toată asprimea ei, n-ai iubi ciobănia, n-ai face totul ca s-o ridici. Și ei, țiliscanii, fac. Ei înmulțesc numărul oilor și al vitelor mari, ei fac brînză bună (ei n-o „smîntînesc”, ca alții, ei li lasă smîntîna, vîlaga, grăsimi), ei dau zilnic fondul de stat cîte 1 000 litri de lapte, ceea ce, la 2 500 de suflete, nu e puțin, ei, mai mult, după un timp în care își trimiteau feciorii „la meserie”, la oraș, fiindcă crezuseră ciobănia pierdută, fără putere, fără viitor, acum li opresc pe lingă ei, opresc cel puțin unul, ca să-l facă cioban. Adică om de viitor, om prețuit în țara lui, om cu șansa răsplatei drepte a trudei lui.

Acum, să mă iertati, zice Bratu, eu trebuie să plec, mă duc acasă, mă duc să mă pregătesc, mîine o iau după fiu-meu spre Obîrșia Lotrului. Primare, să ai grijă de sat! Și tu de oi!, îi spune Hașeganu. Cei doi se despart. Și-au spus totul și, cred, ne-au spus și nouă destul de mult.

ILIE PURCARU ■

I. BOCA ■

Vă amintiți? Rugbiștii de la Grivița Roșie!

**Sportul i-a învățat
că orice se poate rezolva
cu anumite sacrificii**

Pe directorul Intreprinderii de ventila-toare din București l-am căutat la telefon în câteva rânduri. Fiind sfârșitul lunii nu poate fi găsit decât prin secții (afiu de la secretară), „iar dacă vreți să dați de dînsul, veniți la fața locului. Strada Ser-gent Nuțu Ioan nr. 44, în spatele Spita-lului Panduri“.

— Am fost anunțat că veniți, spune directorul Gheorghe Șerban. Din păcate, trebuie să plec chiar acum la minister, așa că veți discuta cu directorul comer-cial.

— Dar... știți... e vorba de rugbi. „Fla-căra“ se interesează unde sînt și cu ce se ocupă astăzi componenții „echipei de aur“ a Griviței Roșii, care în 1964 era campioa-na Europei!

— Da. Interesant. Și pentru revistă, și pentru mine. În trei minute putem schim-ba două vorbe. Acum, uite, am ajuns director, dar încă de pe timpul „echipei de aur“ aveam funcții de răspundere în uzină. Nouă din cei cincisprezece eram ingineri. În acest timp am condus pe rînd atelierele programări metalice, ca-zangerie, constructor-șef și am fost ingi-ner-șef la secția vagoane cisternă. Jocul acesta, rugbiul, fiind un joc bărbătesc, m-a pus în fața greutăților de multe ori, chiar de finăr. Or, munca din cazange-rie se aseamănă cu lupta din teren. Sfirșitul de lună, de exemplu, cere efort. Calmul, psihic și fizic, căpătăt în practi-carea acestui sport, m-a făcut să rezolv mai bine problemele de producție, pro-bleme care de foarte multe ori te pun din greu la încercare. Tîn minte, erau unele echipe mai slabe, care ne incurcau pînă în ultimele 15 minute cînd, doar cu un efort foarte mare, pachetul de înain-tași întorcea rezultatul — cîștigînd.

— Adversarul de acum fiind producția, cu ce vă confrunțați?

— Am introdus în fabricație un nou profil de talere cu clapeți pentru rafină-rii, un produs asimilat, pe care înainte îl importam. Altă operație pe care o executăm acum este placarea prin sudură cu pulberi de metale dure pentru ventila-toarele liniilor de ciment.

— Cu cine ați rămas prieten apropiat?

— Cu Mladin. Dar în fiecare toamnă ne revedem toți la un meci olds-boy, fie cu Steaua, fie cu Dinamo.

— Tovarășe Costel Stănescu, dum-neavoastră de ce compartiment răspun-deți?

— Eu, din 1968, mă ocup de investițiile I.M.M.R.-ului. Activitatea aceasta de in-vestiții nu are momente de respiro — exact ca la rugbi. Să nu îi dai, adică, ad-versarului posibilitatea să atace.

— Cine ar fi „adversarul“ în acest compartiment al investițiilor?

— Timpii morți! Pierderea timpului determină nerealizarea tuturor etapelor necesare între întocmirea documentației și punerea în funcțiune a investiției. Ca-racterul, așa cum îl formează sportul cu balonul rotund, e determinant pentru activitatea profesională. Echipa Grivița, de la primul pînă la ultimul minut de joc, ținea o linie ascendentă. Acest lu-cru mi-a intrat în sînge și acum lupt să țin bine friul investițiilor. Știți cum îmi spune directorul Alexandru Preda? „In-vestitorul numărul unu.“

— Dan Stoian, aceeași întrebare: ce ne puteți spune ca inginer, ca șef al sec-ției prelucrări-mecanice, ca om, plecînd de la faptul că ați făcut parte din cel mai vestit „15“ al Griviței Roșii?

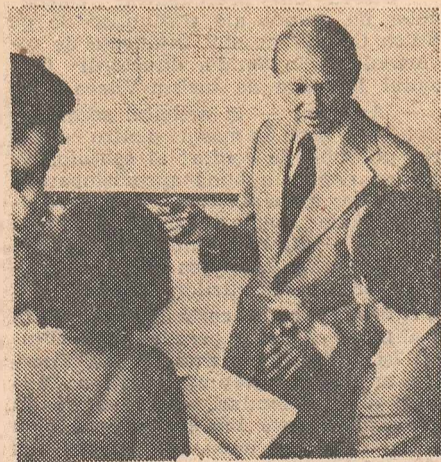
Rîndul de sus : Gheorghe Șerban, Costel Stănescu, Dan Stoian

Rîndul de jos : Alexandru Pop, Radu Demian, Mihai Țibuleac

Vasile Mladin

Viorel Moraru

— La ora cînd se forma echipa eram muncitor. Intrînd într-un colectiv de oa-meni serioși, am avut posibilitatea să încep și să termin studiile. În cantona-mente eram meditat de cei care mai erau studenți sau de cei care terminaseră facultatea. Iar mai tirziu făceam și eu același lucru cu cei care urmau după mine. Ca proaspăt inginer am trecut pe rînd pe la scularie, cazangerie și serviciul mecanic. De zece ani răspund de secția prelucrări mecanice.

— Cit de greu v-a fost? Sau poate nu v-a fost greu.

— Nici nu-mi dau seama acum dacă așa puneam atunci problema. Nu sim-țeam că mi-era greu, ci doar că eram foarte concentrat. Simțeam că am toate datele problemei, iar mie nu-mi rămînea decît să stabilesc combinațiile adecvate. Știam din sport să-mi mobilizez colecti-vul, iar din experiența practică — cum să-mi mobilizez colaboratorii. În orice industrie din lumea asta se cere ordine, seriozitate și mai ales curățenie. Faptul că ai în subordine 1000 de oameni, cu care trebuie să închei o echipă, implică răspundere din punct de vedere al planu-lui: zece de milioane pe lună. Toată pro-ducția uzinei trece și prin secția noastră. Și nu trece oricum. Răspundem pentru calitate. Majoritatea, 70-80%, fiind pro-ducție pentru export.

Alt fost rugbist, alt inginer, alt șef de atelier : Alexandru Pop.

— Atitudinea mea față de muncă și viață o datorez faptului că am făcut sport la tinerete. Rugbiul ne-a învățat să fim ordonați, să credem că se poate rezolva orice, cu anumite sacrificii. Nu cred în oameni talentați și netalentați, ci în oa-meni care sînt în stare să urmărească o idee pînă la obsesie. Am fost căpitanul echipei naționale între 1972-1975, pentru că am crezut că pot și trebuie să ajung căpitanul echipei, în pofida unor calități fizice mediocre. Nu mi-a trebuit decît seriozitate și perseverență. Dacă efortul intelectual pe care îl faci învățînd, îl faci zilnic și după program, evitînd efor-turile în asalt, dacă tot restul vieții îți-l ordonezi în ideea de a face sport și dacă îți respecti forma sportivă — acest crez care îți devine propriu, îți va călăuzi via-ța în continuare.

— Ce atelier conduceți?

— Cel electric. Într-un fel, este tot o echipă, dar ceva mai mare. Are 300 de oameni.

— Ce ați mai dori să spuneți?

— Îmi doresc să se înțeleagă la nivel național că, prin excelență, rugbiul este un sport care formează caractere și care nu împlător în lume este considerat un mijloc de educație și nu doar un sport. Pentru că sînt convins de acest lucru, an-trenez echipa de juniori a Griviței și echipa națională de tineret.

— Tovarășe Radu Demian, ca vechi internațional și bun inginer, la ora ac-tuală credeți în formula sport și muncă?

— Am venit la Grivița în 1962, tocmai pentru că aveam garanția că voi face treabă serioasă și ca inginer. Din echipă.

făceau parte, la un moment dat, doispre-zece ingineri, care lucrau toți în uzină. Existînd această ambianță propice și pentru muncă și pentru sport — mulți din echipă conducînd compartimente im-portante — căutam să stimulez gustul jucătorilor în această direcție, ajutîndu-i să urmeze la liceul seral iar în continua-re facultatea, chiar dacă pentru echipă se crea un gol.

Dinu Constantin — internaționalul — a început în Grivița ca ucenic la maca-rale, a terminat liceul și facultatea, acum fiind inginer la Institutul de cercetări căi ferate. Din actuala echipă dau exa-mene la facultate în primăvară șapte inși.

Inginerul Mihai Țibuleac este cunoscut ca un specialist de nota 10.

— De pildă, acum cu ce vă ocupați?

— Verific ultimele detalii la trenul electric automotor tip ramă format din cinci vagoane, cărora li s-au montat mo-toare de tracțiune la boghiuri.

— În ce constă noutatea?

— Această garnitură va intra rapid în viteză de circulație de 120 de km și va avea trine foarte puternice, ceea ce va de-termina scurtarea timpilor de staționare făcîndu-l accesibil pe distanțe scurte cu opriri dese. Cea mai bună soluție pentru navetiști.

Despre inginerii Viorel Moraru și Va-sile Mladin ne-a vorbit scurt și convin-gător directorul I.M.M.R.-ului, Alexan-dru Preda:

— Pe componenții echipei de glorie i-am format în uzină și i-am păstrat în uzină, cu toate că între timp au ieșit din forma sportivă dar au intrat într-o altă formă — a răspunderii economice. Cu Viorel Moraru am colaborat în probleme de construcții încă din perioada cînd ju-ca. Era cunoscut ca specialistul nr. 1 al întreprinderii. Acum conduce secția construcții căi ferate a I.C.P.T.T. (Insti-tutul de cercetări și proiectări tehnologica din transporturi).

Cu Mladin am lucrat foarte aproape. E foarte bătaios, analitic, greu de dat înapoi de la ce și-a propus să ducă pînă la capăt. Are mare putere de muncă, iar faptul că e consultat și i se cere părerea dovedește că e considerat lider și pe tăr-rim profesional. A condus, pe rînd, toate sectoarele importante ale întreprinderii: producție, investiții, reparații mașini-unelte, director comercial și director. Acum este șeful atelierului de proiectări al I.C.P.T.T.

În încheiere trebuie spus că rugbiul este un joc al inteligenței, nu numai un joc al bărbăției, care pune probleme și te obligă să gîndești, un sport în care trebuie să organizezi, să nu lași nimic sub semnul hazardului. În marea familie a unei uzine acești tineri s-au format ca să devină o mare echipă și să rămînă apoi aici nu ca niște foste glorii, ci ca veritabili specialiști, oameni compleți, ac-tivi, buni camarazi. Este, neîndoielnic, po-vestea acestor destine o frumoasă lecție pentru cei care aspiră la gloria sportivă, ca și pentru cei care făuresc campioni.

ELENA GHERA ■

Mamei

Sînt, mamă, la o margine de lume
Și n-ajung lacrimi să îți-o sărut
Sînt doar săgeata unei toamne triste
Vibrînd în trunchiul pomului căzut.

Sînt, mamă, la o margine de lume
Și văd prin fața mea ingeri căzînd
Lumini albastre, pure, neștiute
Din leagănul copilului plîngînd

Cuvinte ce m-apasă ca un semn
Pe fruntea care-ți poartă al tău nume
Cuvintele scrisorilor de lemn
Din casa de la margine de lume.

IONEL TECSA ■

Inaugurări

Magazinul tineretului promite să fie — și-i dorim să rămână — o unitate etalon!

Concomitent cu desfășurarea Consfătuirii pe țară a oamenilor muncii din comerțul socialist — convocată din inițiativa și la indicația secretarului general al partidului — rețeaua comercială din Capitală consemnă o premieră: inaugurarea Magazinului tineretului. În fapt, este vorba de o dublă premieră — un nou și vast spațiu comercial ce se adaugă rețelei noastre comerciale existente, și destinația acestui spațiu — Magazin al tineretului, primul de acest gen din țară. Dealtfel, aflurul — obișnuit pentru primele zile după darea în folosință a „MT” și neobișnuit pentru perioada care s-a scurs deja de la momentul tăierii panglicii inaugurale — atestă că „Strada Dorobanți nr. 10” a devenit de pe acum o adresă căutată cu încredere de cumpărători, cu convingerea că ei găsesc ce caută, iar această marfă corespunde exigențelor lor firești.

Este și punctul de la care a pornit discuția noastră cu șefa de unitate de la Magazinul tineretului, tinăra de 27 de ani, **Niculina Dima**:

— Pornind de la faptul că am avut și avem o foarte mare desfăcere de marfă, s-a făcut și se face în continuare aprovizionarea cu toate sortimentele de marfă care au fost vândute.

— Chiar cu toate ?

— Cu toate! Dealtfel, o ilustrează afluența, care este aproape aceeași ca în clasică primă zi de funcționare a unui magazin.

— Dar acest „MT”, cum scrie pe firmă — am auzit multă lume că trece pe la „mete” — ce este? Vă invităm s-o

spuneți și cititorilor noștri care nu v-au vizitat.

— Apartine de I.C.L. Universal și este o unitate etalon a Ministerului Industrii Ușoare. Suprafața sa este de 5 000 mp — din care sala de vânzare se întinde pe 3 000 mp. Avem 16 raioane repartizate la parter și etaj, accesul făcându-se, cum vedeți, prin scări interioare.

— Și aceste 16 raioane ce desfac ?

— Produse diferite, începând cu nasturi, fermoare și așa și încheind cu pantofi, costume sau cravate, adică altfel zis, confecții, încălțăminte, tricotațe, galanterie, parfumerie, articole pentru decorațiuni interioare, articole de sport-turism, stoffe și mătasuri.

— Cam la cât se ridică numărul sortimentelor ?

— M-ați pus în încercătură. Sunt foarte multe. Numai merceria depășește cifra de o sută.

— Știți foarte bine, mai bine ca noi, că nu ceea ce scrie pe hîrtie, ci lucrurile care se găsesc în magazin și calitatea mărfii concură la prestigiul oricărui magazin.

— Desigur. De aceea, am și început prin a ne ocupa de aprovizionarea ritmică și, îndeosebi, de preferințele și gusturile cumpărătorilor. Am constatat, de pildă, că se caută serii scurte, linii moderne, culori deschise. „MT” a fost vizitat și de numeroși turiști și oaspeți de peste hotare care nu și-au limitat prezența numai la aceasta ei cumpărând diverse sortimente: confecții, încălțăminte etc.

— În sfârșit, sintetizînd, precizez că la

contractări ne vom baza pe solicitările cumpărătorilor înscrise în jurnalul de zi al șefei de unitate.

— Dumneavoastră sînteți tînără, magazinul se numește al tineretului. Cine face parte din personalul comercial al „MT” ?

— Numai tineri — fete și băieți — pînă la 30 de ani. Media lor de vîrstă este de 25 de ani. Au absolvit toți licee economice, iar înainte de deschiderea „MT” au urmat cursuri de perfecționare sub conducerea unor vechi și cunoscuți lucrători ai I.C.L. Universal. Desigur, vrem ca tineretea noastră să constituie un atu în relația cu publicul cumpărător. Vrem să ne desfășurăm munca astfel încît să vedem ca

în rețeaua comercială să pătrundă numai mărfuri de calitate superioară, iar calitatea serviciului să fie ireproșabilă. Numai așa tineretea va concura la prestigiul magazinului nostru.

— Am vorbit numai de lucruri bune. Aveți totuși și niște probleme sau dificultăți inerente oricărui început ?

— Mari nu sînt. Totuși, cumpărătorii se plîng de căldura de la etaj. Însă oamenii noștri, toți cei ce ne sprijină, au găsit unele soluții de aerisire. Pe ansamblu, repet, totul e bine și sperăm să fie așa mai departe.

— V-o dorim.

NICULAE CONSTANTIN ■

Serviciile în stațiunile de odihnă

Luni, la Băile Amara

Despre Băile Amara aveam să aflăm că sînt formate din trei microstațiuni: cea aparținînd Uniunii Generale a Sindicatelor din România, stațiunea Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție și ultima, stațiunea O.J.T.-ului Ialomița.

Luni, la primele ore ale dimineții, îl găsim pe directorul Complexului U.G.S.R., Ioan David, în holul complexului, dînd indicații personalului la începutul seriei. Față de anul trecut, îmi spune directorul, am dat în folosință o nouă plajă dotată cu tot necesarul și un teren de sport. Știți cît durează cazarea unui nou venit? 5 minute. L-am însoțit pe director în plimbarea pe care o face de cîteva ori pe zi prin toată stațiunea reprezentînd un mic oraș. În afară de cele 2 blocuri de locuit, de 3 cantine, bazele de tratament, bazinele cu apă caldă, cabinetele medicale, sălile de gimnastică, complexul mai este dotat cu grădina-cinematograf, un club, o sală de festivități, bibliotecă cu 8 000 de volume, un salon de frizerie și coafură, o alimentară, un magazin, servicii C.E.C., poșta, un bar de zi, centru de difuzare a presei...

★

La stațiunea Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție, Ion Dimeca, secretarul organizației de partid, își cere scuze pentru cîteva clipe. Se pleacă într-o excursie pe litoral cu membrii cooperatori veniți aici. Capacitatea stațiunii noastre este de 500 locuri pe o serie de 18 zile. Noutăți? Amenajarea unei plaje noi orientate astfel ca să fie scaldată de soare toată ziua. Datorită modernizării operațiilor de la cantină, masa se poate lua cam într-o oră, eliminînd astfel stagnările și aglomerările. Nu uităm nici o clipă că aici oamenii cîmpului sînt veniți la odihnă și tratament. Nu trebuie să-i sîcîim cu tot felul de probleme mărunte de administrație.

În jurul orei 8 dimineața mă aflăm la Stațiunea O.J.T.-ului. La intrare în complex, la bufetul „Popice”, responsabilul Constantin Băloiu îmi spune că am picat rău. Ieri, adică duminică, a fost aglomerație mare și că a vîndut totul: mici, cîrnați, fripturi și, firește, berea. Așa că acum nu mai are nimic.

— Noi nu servim micul dejun, încercați la cofetărie. De ce? Nu avem taciuri. În drum spre cofetărie mă o-

presc la chioșcul unde se vînd articole de plajă. Închis — cu toate că începînd de la ora 7,00 ar fi trebuit să fie deschis.

— Un pahar cu apă minerală putem bea ?

— Nu, nu avem spațiu de depozitare și din acest motiv nu aducem. Am cîteva sticle de Quik-Kola dar nu avem încă gheață. Înghetată nu aducem fiindcă toneta a fost defectă, dar vă putem oferi un pahar de limonadă. Ieri am avut niște prăjituri cu cremă dar s-au vîndut. Mai am una singură și cîteva fursecuri. Cornuri, nu vă recomand, sînt de sîmbătă.

Mi-am zis, așa o fi luna, dar opiniile unor oaspeți ai stațiunii aveau să-mi arate că lucrurile nu stau bine nici în alte zile.

Dumitru Savu — lăcătuș mecanic la U.R.E.M.O.A.S.: „De cîte ori mă duc la cofetărie și doresc o cafea mi se răspunde: „nu avem apă”. Duminică la ora 11 nu se mai găsea bere, aceasta fiind cumpărată cu lăzile de cei din sat. Nu se aduce lapte bătut, iaurt, sana. Nu există spațiu de joacă pentru copii. Anul trecut, căci vin de cîteva ani aici, directorul clubului ne-a promis că o să amenajeze localul anul acesta. Totul a rămas doar o promisiune”.

Avram Gross, pensionar din București: „Vin de 18 ani aici. Ce m-a nemulțumit anul acesta în stațiune? Multe. Acum, spre deosebire de anul trecut, nu mai au loc conferințe medicale. Oamenii aici se cam plictisesc. Am auzit că la U.G.S.R. se organizează tot felul de acțiuni dar nu putem merge pînă acolo. La cantina de regi_m se face curățenie de cîteva săptămîni. Într-o dimineață mecanicul de la centrala termică nu a venit. Ni s-a spus: „cazanul s-a spart”.

La sediul O.J.T. Ialomița îl găsim pe Iosif Dumitru, contabilul șef, care după ce îi explic cele constatate îmi spune: „Îmi pare foarte rău. Știu de toate acestea dar eu nu prea cunosc cauzele. Sînt doar de două săptămîni aici”.

Sperăm ca într-un viitor apropiat, așa cum dealtfel ne-au promis și cei de la O.J.T. Ialomița, această stare a lucrurilor la stațiunea administrată de ei să se îndrepte, astfel ca cele trei stațiuni de la Băile Amara să formeze un tot unitar.

SORIN POSTOLACHE ■

După ploaie vine soare

În cele patru stațiuni de pe Valea Oltului — Călimănești, Olănești, Gavora și Ocenele Mari — sînt așteptați, în acest an, aproape 250 000 de turiști. Români și străini. La ora cînd scriem aceste rînduri aflurul vizitatorilor e în toi. Este, de fapt, mai mult decît obișnuitul aflur al verilor, este, ni se spune — și o constatăm cu ochii noștri — o adevărată năvală de oameni care iau cu asalt hotelurile, vilele, cabanele, campingurile, „satele de vacanță”, bazinele, ștrandurile, sălile restaurantelor, ale pensiunilor, ale cantinelor, ale cluburilor.

Cîteva din preocupările colectivelor de muncă ale stațiunilor de pe Valea Oltului ne sînt înfățișate de tovarășul Marin Sandu, directorul Oficiului județean de turism-Vîlcea:

— Am luat — în actualul sezon estival — o serie de măsuri pentru creșterea gradului de confort al spațiilor de cazare, pentru o bună aprovizionare a grupurilor alimentare, în vederea asigurării unor meniuri variate și consistente, și — nu în ultimul, ci în primul rînd — pentru creșterea calității serviciilor oferite musafirilor noștri.

Afirmații cu o certă acoperire în realitățile cu care „perlele” Văii Oltului își întîmpină vizitatorii. La Cozia, cea mai tînără stațiune-satelit a Călimăneștilor, fonduri de investiții în valoare de peste 155 milioane lei s-au materializat în două noi hoteluri cu cîte 410 locuri de cazare fiecare, dispunînd de o modernă bază de tratament, de două pensiuni a cîte 200 de locuri pe serie, două restaurante, două baruri de zi, două cofetării, librărie, bibliotecă, club, shop, frizerie, coafură, farmacie, magazin pentru desfășurarea produselor cosmetice și de artizanat etc. Tot aici au fost amenajate două piscine acoperite și o saună ele adăugîndu-se celor două ștranduri termale, mult solicitate de oaspeții stațiunii Călimănești.

Valorificarea cît mai bună a bazei terapeutice reprezintă, de asemenea, o preocupare constantă a colectivelor de oameni ai muncii din stațiunile vîlcene. În zona Coziei au fost descoperite și captate recent cinci izvoare noi, între care două cu apă termală la o temperatură de 41 grade Celsius. La Olănești s-au finalizat lucrările de recaptare a izvoarelor 16 și 30. Preocupările privind creșterea eficienței curei balneare se materializează în aplicarea cu succes a regimului dietetic individualizat în strînsă legătură cu tratamentul general, cu folosirea prioritară a factori-

lor naturali prin cura de teren dirijată, practicarea culturii fizice medicale în aer liber și la sală pe grupe de bolnavi și afectuși, toate corelate cu reducerea consumului de medicamente.

Pentru înlesnirea accesului în stațiuni, conducerea Oficiului județean de turism a luat măsura introducerii unor getaxuri care asigură transportul la și de la gară, iar pentru reducerea timpului necesar formalităților de instalare (cele datorate de ațîția nervi, cele care, adesea, îți strică vacanța mai mult decît zece ploii) s-au creat dispecerate de cazare de unde oaspeții sînt repartizați cu cea mai mare operativitate în vile și în hoteluri.

Ce, face omul venit la odihnă și tratament în afara „programului” terapeutic? Organizatorii de turism din stațiuni propun celor interesați numeroase trasee de excursii la locuri de semnificație istorică și de un pitoresc deosebit din județ, ca și din zonele învecinate. Sînt programate, de asemenea, multe spectacole, oferite atît de formațiile artistice vîlcene, cît și de cele din alte localități ale țării, aflate în turnee. Programele caselor de cultură, cluburilor, bibliotecilor, cinematografele se anunță și ele bogate, plăcute și instructive.

Discuțînd cu mai mulți oameni ai muncii care-și petrec concediul pe Valea Oltului am reținut și o serie de observații și de sugestii. Crearea unor mijloace de transport de agrement, cum sînt cele de pe litoral, ar da mai multă savoare peisajului și ar răspunde prompt cerințelor vizitatorilor. Sălile cu jocuri mecanice, care lipsesc nejustificat din stațiunile de pe Valea Oltului, ar fi și ele niște importante puncte de atracție pentru amatorii de distracții. Mulți din cei chestionați de noi se întrebă de ce întîrzie darea în funcțiune a bowling-ului de la Călimănești-Căciulata și de ce — apropo de „transportul de agrement”, mai sus-pomenit — organizatorii vacanțelor nu s-au gîndit și la copii, la joaca lor, la distracțiile lor, pentru care nu s-au făcut prea multe lucruri notabile.

Un sondaj mai atent în rîndul oaspeților ar evidenția multe idei valoroase care, fructificate, ar adăuga noi valențe activității consacrate oamenilor muncii veniți la odihnă și tratament, activitate care, aici, pe Valea Oltului, este vădit înscrisă într-o ascensiune calitativă, dar care poate și trebuie să se soldeze cu rezultate din ce în ce mai bune.

CONSTANTIN BULACU ■

STÎNA CU JURISCONSULT ÎNCALCĂ LEGEA CU SPRIJINUL PRIMĂRIEI!

În „FLACĂRA” din 17 februarie 1977, sub titlul „O stîna cu jurisconsult”, prezentam situația nefirească tolerată la Buftea în jurul unui crescător particular de oi. Numele ciobanului: Ion Pociu. Este domiciliat în București. Absolvent al Facultății de drept, acesta n-a profesat niciodată meseria celor care veghează la respectarea legii. Ba mai mult, încălcînd el însuși flagrant legile țării, a suferit și o condamnare și a preferat să rămînă cioban. S-a aciuat cu turma la Buftea de vreo patru ani. De atunci își desfășoară nestingherit afacerile, sub ochii îngăduitorilor ai autorităților locale, sfidînd reglementările legale în fața cărora toți cetățenii țării sînt egali. I.P. este agreat totuși pe motiv că „ne facem planul cu el la contracte de carne, de lînă și de brînză”, așa cum ne-a declarat mulțumit primarul Marin Radu. Ce se întîmplă dincolo de aceste cantități contractate însă nimeni nu manifestă prea multă curiozitate. Efectivul actual al turmei este de 600 de capete. Pentru ațtea plătea, la 12 mai a.c., vaccinarea. Turma este instalată, de ani de zile, abuziv, în oraș — lîngă autobaza subordonată I.T.A. Ilfov — pe un teren și în niște saivane aparținînd C.L.F. din localitate. C.L.F.-ul s-a judecat cu judecătorul ratat Ion Pociu pentru deteriorarea clădirilor și pentru chirie. O hotărîre judecătorească — definitivă prin Decizia nr. 1000 din 25 noiembrie 1977 a Tribunalului județean Ilfov — îl obligă să plătească Centrului de legume și fructe 17 260.96 lei. Pînă la 26 iunie a.c. plătește 3 000 de lei. Din cită carte și din cită știință a dreptului a învățat, Ion Pociu știe că există și prescrieri pentru unele sume neachitate într-un timp dat, cum mai știe, din străduința lui neîntreruptă de a învîrți lumea pe degete, că, în general, tergiversările, de orice fel, le poate folosi, pînă la urmă, tot el. Cel puțin pentru alte tergiversări, pentru păstrarea neclarității asupra cite unui lucru ș.a.m.d. Abilitatea cu care se strecoară printre legi și cu care, de ani de zile, rămîne în termeni buni cu notabilitățile orașului — chiar cu primarul, după cum s-a văzut! — poate însemna o notă bună pentru I.P. în ochii lui ori ai prietenilor săi, dar înseamnă, fără nici o îndoială, o notă foarte proastă pentru cei care au datoria să asigure și la Buftea, ba chiar și în ce-l privește pe Ion Pociu, respectarea reglementărilor legale. Mai ales că ciobanul, cu turma și cu practicile lui, produce necazuri, inconveniente și pagube unor unități economice socialiste. Conducerea autobazei se plînge că cele 600 de oi intră și ies zilnic pe poarta acestei unități. „Cînd plouă — spunea directorul Eugen Velcescu — vă dați seama ce noroi se face. Apoi, oile se odihnesc pe sub mașini. Fac o murdărie... de tîrlă. Noi avem asigurată paza militarizată, dar trebuie să privim de ani de zile cum orice reguli în acest sens se aplică... pînă la Ion Pociu. El face excepție. Consiliul popular cunoaște situația. Cui să ne plîngem? La cioban intră și ies nenumărați clienți, unii cu mașini. Primăvara

se taie și se vind aici sute de miei. E un tirg imens și ilegal în vîzul întregului oraș... Evident, și în vîzul autorităților care, din motive tot primăvăratiche — cum sînt și miei, de care aceste motive nu pot fi de parte — preferă să mimeze neputința ori să aplice amenzi de ochii lumii, fără să interzică afacerile lui I.P. „Serviciul veterinar pentru controlul alimentelor n-a autorizat niciodată aceste sacrificări de sute de miei, a precizat tehnicianul veterinar Vitalie Dijmaru. Am mai dat amenzi, dar am ajuns să fim purtați tot noi, vorbesc și de șeful meu, medicul Cornel Popescu, pe la miliție și procuratură, să fim noi anchetați în urma plîngerilor lui Ion Pociu cum că actele de amendă ar fi fost întocmite în lipsa lui. Ciobanul încearcă să ne intimideze, iar cei de la primărie, culmea, în loc să ne ajute să-l determinăm să respecte legea, se pricep să-l menajeze și să-l incurajeze pe el. Sigur că, pînă la urmă, cei în drept s-au lămurit, dar n-a fost o plăcere pentru noi”. „Cei în drept” s-au lămurit, după cercetări competente, că autoritățile sanitare nu-l nedreptățeau pe I.P. Ei nu s-au lămurit însă deloc, de ani de zile, că Ion Pociu vind anual sute de miei, încălcînd în vîzul lumii prevederile legii care reglementează regimul de sacrificare a animalelor. Am încercat să înțelegem titlul acestei povești absurde, stînd de vorbă, printre alții, cu medicul veterinar Virgil Tudorin de la circumscripția veterinară.

— Știți de sacrificările a sute de miei anual la stîna lui Ion Pociu?

— Da.

— Sînt legale?

— Nu. Încalcă Legea nr. 41/1975 care are prevederi clare în acest sens.

— Ce obligații aveți dumneavoastră în această situație?

— La Buftea, obligațiile de serviciu și corectitudinea trec prin filtrul ciudat al opticii tot ciudate a primarului. Eu am fost șicanat și persecutat destul, în diferite feluri, pentru că n-am vrut să trec cu vederea ilegalitățile comise de Ion Pociu și afacerile lui, tocmai acele ilegalități și afaceri împotriva cărora dumneavoastră mă întrebați ce am făcut. Aș putea să vă spun multe despre ce a făcut primarul, în schimb, împotriva mea, tocmai pentru că nu închideam ochii la afacerile ciobanului care se dă cînd procuror, cînd judecător... Necazurile mele însă vă interesează mai puțin acum. Dar vă pot relatea o întimplare ilustrativă care s-ar putea să vă intereseze mai mult. Joi, 27 aprilie a.c., în lipsa medicului Cornel Popescu, am fost invitat de comandantul Miliției orașului să-l însoțesc la turma lui Pociu. A mers un întreg echipaj. Acolo, lîngă autobaza de transport, o mare mulțime de cumpărători asteptau miei pe care îi sacrificau de zor trei măcelari. Au fost amenzi aspru măcelarii. Ion Pociu i-a liniștit spunîndu-le că de amenzi are el grijă. El să-și facă meseria, că și milițienii și-o fac pe a lor.

Înterupem aici redarea dialogului cu

medicul. Incredibil, dar așa s-a întîmplat: măcelarii au tăiat sute de miei, oamenii de ordine au tăiat trei hîrtii de amenzi, iar I.P. a suris mulțumit. Se știe că o oaie aduce anual un ciștig net de circa 1 000 de lei. Avînd 600 de oi, ciobanul se joacă cu niște amenzi bune doar pentru acoperirea formală a celor care le aplică. Dacă întreabă cineva, ei au dat amenzi. Dar, sub ochii lor, încălcarea legii, în public, continua. Ion Pociu, cu acele sume plătite de fapt „dreptul” — valabil numai la Buftea!!! — de a călea legea.

În afara celor de mai sus, turma lui I.P. produce necazuri, mai precis pagube, atît C.A.P.-ului din localitate, cît și Unității agricole Chitila. Șefa fermei zootehnice a C.A.P., Covăchița Müller, care este și vicepreședinte al cooperativei, ne-a spus: „Numai în acest an și numai eu personal am găsit turma lui Pociu de mai multe ori în culturile cooperativei. E vorba de griu, orz, ca să nu mai vorbesc de lucernă. Este foarte greu să luăm oile la obor. Nu numai pentru că sînt multe, dar și pentru că ciobanii care le îngrijesc sar imediat la bătaie”. Președintele C.A.P., Emil Dascălu, spune foarte serios că el s-a asigurat din vreme, obținînd de la I.P. o declarație scrisă că oile lui nu vor produce stricăciuni. Președintele n-are cum folosi însă acea hîrtie la acoperirea pagubelor. Dar pagubele sînt trecute și ele cu vederea. Deși cooperativa a dus-o, în acest an, destul de greu cu furajele, lanțul atitudinilor incredibile continuă. La 13 mai turma a fost găsită în lucerna Unității agricole Chitila și luată la obor în incinta acesteia. Conducerea a trimis un tehnician, Teodor Alionte, la Consiliul popular Buftea să roage ca un delegat de acolo să ia parte la stabilirea pagubelor. De la primărie i s-a spus să vină cu adresă scrisă. La 14 mai, președintele C.O.M. de la Unitatea agricolă Chitila, Teodor Catrina, s-a dus și el cu adresa. „La primărie, vicepreședintele Gheorghe Neagu n-a vrut să primească hîrtia. Era și tovarășul primar. Ne-au luat la întrebări că de ce am dus oile la noi. Că cine ne dă dreptul. Ne-au spus că ciobanul a închiriat pășune, pe malul rîului Colentina, lîngă terenurile noastre...” Așa a început o dispută ciudată din care n-a tras foloase decît I.P. Oile i-au fost duse cu grijă la „sediul”. Grijă o înțelegem doar dacă însem seama de efectul pe care l-au avut stăruința celor de la primărie de a-l feri de răspundere pe cioban. Pentru că el a închiriat în realitate abia la 23 mai — nu înainte de 13 mai!!! — „pășunea din zona de halaj și inundabilă din punctul de la Uzina chimică și pînă la pasajul C.F.R. Chitila”, cum precizează Consiliul popular în adresa nr. 15 098, din 12 iunie a.c. Primarul a afirmat și în discuția cu noi că zona de teren respectivă este delimitată prin borne, că ea aparține I.C.A.B., care și-a dat acordul pentru închiriere. Dar, la Unitatea agricolă Chitila ni s-a prezentat un document — cu nr. 3 256, din 19 iunie

a.c. — semnat de inginerul Nicolae Bălașa și tehnicianul Svetozar Rașcovici de la I.C.A.B., în care scrie: „Aprobarea de păsunt dată Consiliului popular al orașului Buftea nu include terenul din această zonă (tocmai locul în discuție, n.n.), delimitarea zonei de exploatare nu a fost încă făcută și stabilită prin bornare”. Cum rămîne atunci cu afirmațiile — este clar — nefondate ale primarului și cu incurarea evident intenționată a lucrurilor doar pentru avantajarea proprietarului turmei?

Dealtfel, nici faptul că I. P. folosește ciobani pe care-i angajează și-i plătește după bunul lui plac nu deranjează pe nimeni la primărie, acest lucru fiind știut de ani de zile.

Despre sacrificările multor sute de miei, contrar legii, primarul Marin Radu a spus plictisit doar atît: „Am trimis să-i amendeze. Ce puteam să fac eu personal în plus?” Cît despre ce puica, ba chiar era dator să facă, sperăm că o să afle chiar de la șefii săi. În orice caz, marți, 27 iunie a.c., tovarășul prim-vicepreședinte Medrea al Consiliului popular județean Ilfov ne-a spus foarte clar: „Este inadmisibilă atitudinea celor de la consiliul popular din Buftea de avantajare a acestui particular în dauna unităților socialiste, de incurajare a lui pentru a încălca legile țării”. Am ținut să discutăm cu tovarășul prim-vicepreședinte și despre bufetul consiliului popular din Buftea. Interlocutorul a precizat că un astfel de bufet nu are voie să desfășoare decît mincare și băuturi răcoritoare. Menționăm precizarea deoarece la amintitul bufet, vecin cu primăria, trona la 26 iunie a.c., o stivă de lăzi cu sticle deja goale, dintre care cele mai multe de băuturi alcoolice. O lucrătoare comercială de acolo ne-a spus că „domnul judecător (așa este cunoscut în oraș Ion Pociu, n.n.) n-a mai fost de o vreme pe la noi”. Dar el a fost adesea văzut cum intra la acest bufet să se cîntească și mai ales să facă cinste. Cui? Fîindcă pentru accesul în bufetul respectiv se practică niște legitimități care poartă atît antetul și ștampila primăriei cît și numele primarului și pe care, după numele titularului, scrie „are acces la BUFETUL CONSILIULUI POPULAR ORĂȘENESC”.

Dacă la 17 februarie anul trecut aduceam în discuție mai ales cazul ciobanului I.P., de data aceasta, după atîta timp în care el a fost lăsat — ba chiar incurajat prin îngăduință amicală — să-și vadă de afacerile lui ilegale în vîzul lumii; de data aceasta se pune, cel puțin deoptrivă, problema vicierii climatului de legalitate în acest oraș tocmai de către unii din cei plătiți și răsplătiți pentru a fi primii care să respecte și să vegheze la respectarea legalității socialiste. Așteptăm, de această dată, măsurile care se impun.

DORIN GHERGHINESCU

Lăcomia este oarbă, iar prostia nu doare

Se îndemnav reciproc din priviri și din coate, ca două personaje sfoioase dintr-o comedie veche, dar nici unul nu îndrăznește să rupă tăcerea. La îndemnul ofițerului de serviciu, rostiră, simultan, cu glasul pierdut:

— Necaz mare, tovarășe...

— O pățirăm rău de tot...

— Ne trase pe sfoară...

— Două sute șaptezeci de mii...

— Vă rog, pe rînd, nu amîndui odată! Nu înțeleg nimic. Ce necaz? Cine v-a tras?... a intervenit ofițerul.

Cu chiu, cu vai, unul a legat, printre sughituri, o frază mai ca lumea.

Cînd și-a dat seama despre ce era vorba, ofițerul de serviciu — cît era el de obișnuit cu tot felul de evenimente — a trebuit să se așeze pe scaun și să rămînă citeva clipe pe gînduri. „N-or fi cumva «afumați»?” — își zise în sine ofițerul și le făcu celor doi semn să se apropie. Oamenii nu miroseau însă a băutură. „Să fi făcut cumva insolitație?” Da' de unde! Că plouase toată ziua și fusese frig.

— Eu tot n-am înțeles. Cum adică, ați dat bani, ca să vă facă bani?!

— Dădurăm, asta e! Ne luă mințile, împelițat! Zise că cu cît îi dăm mai mult, cu atît procopseala e mai mare. Cînd am auzit că poate să facă milioane...

— Chiar milioane v-a promis?

— Păi, altfel am fi dat noi două sute șaptezeci de mii?!

— Măi, oameni, voi ați băut mîtrăgună!

— Nici măcar o țuică de dudu! Ce, credeți că ne mai arde de băutură?

Așa avea să se afle, recent, la Miliția județului Dolj, una dintre cele mai incredibile întîmplări: o tranzacție ciu-

dată între trei indivizi care trebuia să ducă, peste noapte, la pricopsirea a doi dintre ei cu o sumă de-a dreptul fabuloasă — nici mai mult, nici mai puțin decît... 5 000 000 lei (!!). Să nu-ți vină să crezi că visezi?!

Și totuși, nu este vorba de vreo glumă nereușită sau de vreun basm pentru copii, în genul „Pungeti cu doi bani”. „Beneficiarul” acestei afaceri — Tudor Dascălu și Ion Nedelcu din comuna Crușețu, județul Gorj — au trăit aievea senzația că le-a pus Dumnezeu mina în cap. Păi, ca să-ți promită cineva că doar cît ai bate din palme, tu poți intra în posesia a două milioane și jumătate — adică fiecare dintre cei doi cite două milioane și jumătate — nu este o minune?

Este adevărat că „binefăcătorul” care le ieșise în cale nu le promisese ca să-i îmbogățească, chiar așa, pe gratis, dar ce mai conta cei 270 000 lei pe care îi pretinsese acesta, pe lîngă cele 5 000 000 care urmau să-i primească?!

Ca nu cumva să le-o ia alții înainte, nici n-au mai stat pe gînduri. Au dat fugața acasă, au adus cu ei sarsanalele — 135 000 lei fiecare — și s-au înfățișat la locul de întîlnire, unde „omul-minune”, „binefăcătorul”, „fabricantul de bani” și-a făcut apariția, cu o oarecare prudență, dar fără prea mare întîrziere...

Mai puțin punctual s-a dovedit a fi la cea de-a doua întîlnire — deși fusese stabilită pînă în cele mai mici amănunte: ora, minutul, locul, mijlocul de transport, ambalajele pentru cele cinci milioane, precauție de care să dea dovadă, mă rog, tot protocolul unui asemenea ceremonial, unic în felul său.

Emoționați din cale-afară, viitorii milionari așteptau cu sufletul la gură

I. BOCA

clipa reintîlnirii. Dar au trecut minute, chiar ceasuri întregi și nici umbră de... fabricant de bani. Abia după citeva zile, celor doi crușețeni le-a „căzut fisa”, cum se spune, și s-au prezentat la miliție.

— Știți, ni s-a părut a fi un om... serios (!!), este în vîrstă, să aibă între 60—70 de ani. Ne-a și arătat vreo 5—6 sute noi-nouțe. Spunea că el le-a făcut...

— Și ați putut să credeți asemenea bazaconiilor?! i-a întrebant ofițerul uluit.

— Îl crezurăm, ce să mai zicem, ne făcurăm de ris, dar ne luă și banii...

Miliția avea să-l identifice, după citeva zile, pe „omul serios”, în persoana lui Vasile Grigore, zis Ghimiș, din Craiova, str. Timiș nr. 62, recidivist

în meserie de înșelăciuni și alte fapte penale, condamnat de 9 ori pentru infracțiuni, fără ocupație. Ba, ca să fim drepti, de cîțva timp Vasile Grigore, zis Ghimiș, era ocupat pînă peste cap cu noua lui „Dacie-1300”, pe care o cumpărase cu bani gheață și a căreia îi făcea rodajul. Avusese, în ultimele zile, multă bătaie de cap și cu alte cumpărături, în dreapta și-n stînga, pentru că nu este chiar așa de simplu să cheltuești 270 000 lei în două săptămîni! I-ar mai fi trebuit o zi și ar fi lichidat și restul de 20 000 lei, pe care i-a mai găsit miliția asupra sa, din tot ceea ce primise el pentru „procurarea materiei prime, în vederea fabricării celor 5 milioane”.

Escrocul urmează să dea socoteală pentru faptele sale, aceasta este treaba miliției și justiției, dar, lăsîndu-l în seama celor în drept pe infractor, putem oare să trecem cu vederea atitudinea așa-zîșilor păgubași?

Ce-i drept, se mai întîmplă să fie indus cineva în eroare, cu o diferență de preț, cu un obiect din metal galben, prezentat drept aur — deși nu există nici o justificare pentru chilipirgii — dar să te orbească pînă într-atît lăcomia și să crezi în asemenea bazaconi, că cineva îți poate oferi peste noapte citeva milioane de lei, aceasta este prea de tot! Unde mai pui că la vîrstă și puterea de înțelegere a celor doi cetățeni, trebuiau luate în considerare măcar implicațiile de ordin juridic, dacă cele de ordin moral au fost ignorate cu atîta nepăsare. „Ce-mi pasă mie ce-o să zică lumea dacă ajung milionar, cît a-i bate din palme...”

Ce păcat că prostia nu doare!... S-ar duce omul la doctor din vreme și s-ar trata!

MIHAI GROZAVU

„ÎN PROTEJAREA MEDIULUI, DOI FACTORI DECISIVI: APLICAREA LEGII ȘI EDUCAȚIA“

— **Tovarășe profesor Virgil Ianovici, sintetiședintele Consiliului național pentru protecția mediului înconjurător. Vă propun, în calitate de o dețineți, să discutăm despre „sănătatea” mediului în care cu toții trăim. Pentru că „un semnal de alarmă înconjoară planeta: natura e în pericol!” Ați înțeles, sint cuvintele cu care începeți să prefațați cartea „Omul sau Natura?”, a scriitorului Edouard Bounefous, membru al Academiei Franceze. Ce acoperire, în fapt, are acest semnal de alarmă al cărui sigiliu l-ați rupt?**

— Dacă ați fi citit mai cu atenție prefața amintită, ați fi înțeles că am o părere mai optimistă asupra viitorului omenirii, decît autorul pe care îl prefațez. Spiritul cărții sale este oarecum alarmant, pesimist. Din acest unghi de vedere, eu sint oarecum în contradicție cu autorul. Convingerea mea este că omul are o capacitate de adaptabilitate foarte mare la schimbările, de altfel încete, ce se produc neconștient în cadrul mediului înconjurător. Cred în inventivitatea sa, în acțiunile complexe pe care le inițiază, le urmărește cu persistență pe planul economiei fiecărei țări, pentru ameliorarea calitativă a factorilor de mediu, pentru găsirea de tehnologii noi, mai puțin poluante, pentru grija de a se crea un mod de viață cit mai corespunzător pentru întreaga populație a globului.

— **Am citit, vă mărturisesc, totul, cu destulă luare-aminte. Și să nu credeți că recurg la o schimbare de tactică, ci urmăresc, astfel să vă invit la o discuție mai puțin convențională.**

— În literatură se atacă, de obicei, niște probleme oarecum insolubile, ca de pildă, creșterea bioxidului de carbon în atmosferă. E firesc să crească: populația Terrei crește vertiginos, consumă oxigen și produce mult bioxid de carbon. Tot regnul animal, la fel, consumă oxigen. Prin arderea combustibilului fosil se consumă tot oxigen, așa că, în atmosferă, crește mult bioxidul de carbon.

— **Vă apela oare locuitorul planetei, la tubul măștii cu oxigen?**

— Regulatorul, între bioxidul de carbon și oxigenul atât de necesar vieții, este masa vegetală și planctonul. Rezultă, deci, că trebuie să refacem cit mai multă masă vegetală, să plantăm multe păduri. Programul Organizației Națiunilor Unite pentru protecția mediului prevede, printre problemele prioritare, și protecția pădurilor ecuatoriale care în ultimii ani au început să fie masiv valorificate de țările respective, creîndu-se, astfel, un dezechilibru și mai mare între producerea bioxidului de carbon și refacerea oxigenului.

— **Creșterea masivă a bioxidului de carbon în atmosferă poate să ducă, după unii specialiști, la creșterea temperaturii medii pe Pământ, după alții, la scăderea acesteia. Ce ne puteți spune în legătură cu aceste supoziții?**

— Scăderea temperaturii numai cu un grad ar putea modifica simțitor clima, care, după aceiași savanți, ar putea avea consecințe asupra potențialului producției alimentare și agricole ale Terrei. Totodată, creșterea temperaturii pe suprafața globului ar avea, se consideră, efecte dăunătoare grave prin topirea parțială a calotelor polare, care, la rîndul lor, ar conduce la ridicarea nivelului oceanului pla-

netar. Fiți liniștiți, însă, pentru că toate acestea sint speculații științifice, ipoteze.

— **Ați pomenit mai înainte de „tehnologii mai puțin poluante”. Ce se întreprinde la noi în acest sens?**

— Peste tot în lume, cit și la noi se, urmărește descoperirea și realizarea practică de tehnologii mai puțin poluante sau fără deșeuri, valorificarea produselor secundare rezultate din noile tehnologii, se urmărește, în paralel, asigurarea protecției mediului înconjurător. Obiectivele noi, mai ales cele industriale, nu sint aprobate pînă nu sint prevăzute, într-un capitol aparte, cu instalații speciale care să împiedice pe cit posibil poluarea mediului înconjurător, cu tehnologii care să dăuneze cit mai puțin factorilor de mediu.

— **Teoretic e foarte bine; în practică, am avut ocazia să constatăm, unele din aceste instalații sint exploatare defectuoase.**

— Da, pentru că nu toate instalațiile de tratare și epurare a apei și aerului, care reprezintă investiții impresionante pentru țară, funcționează la parametri proiectați. Unele nu funcționează continuu, la alte, personalul de deservire nu asigură funcționarea lor corectă. Se impune, deci, să stăruiem în continuare în aplicarea măsurilor pe care partidul și guvernul le-au luat în ultimii ani, pentru valorificarea corespunzătoare a tuturor instalațiilor antipoluante, pentru construirea de noi instalații, atît la obiectivele noi cit și la cele existente din trecut. Numai în anul 1977, au fost construite și date în funcțiune citeva sute de noi instalații de tratare și epurare a apelor uzate, ridicînd numărul lor la peste 3500 de instalații în economie. Dar toate aceste eforturi trebuie dublate, cum spuneam, de educarea aceluia care le exploatează, de ridicarea conștiinței, a responsabilității lor. Un om care supraveghează o astfel de instalație, de epurare a aerului de pildă, este răspunzător de faptul că cerul de deasupra orașului său este mai puțin limpede; exploatînd-o corect, aerul poate să rămînă curat, cerul — limpede.

— **Dumneavoastră, ca președinte al Consiliului național pentru protecția mediului înconjurător, dar și ca locuitor al Bucureștiului ce ne puteți spune în acest sens despre Capitala noastră?**

— Bucureștiul în raport cu alte orașe nu este un oraș prea poluat. Nu înseamnă, însă, că nu trebuie să luăm măsuri, să luptăm conform legilor țării noastre pentru ameliorarea factorilor de mediu, pentru a lăsa generațiilor viitoare condiții de mediu favorabile. Este o sarcină trasată de Congresul al XI-lea al partidului. Cetățenii centrelor populate în special pot contribui la crearea unui ritm mai grăbit al ameliorării situației existente: prin plantarea, oriunde e posibil, a pomilor, a oricărui fel de vegetație, iederă, flori, gazon, care reprezintă regeneratori în bine al atmosferei în care trăim. Perdelele de copaci de pe bulevarde și străzi devin un ecran protector atît pentru pietoni, cit și pentru cetățenii care locuiesc pe aceste artere, contribuie la dispersia produselor stradale, devin, prin procesul asimilației clorofilice-

ne, adevărate uzine de oxigen. Omul nu trebuie să distrugă un copac, ci să-l îngrijească, să-l ocrotească. Aceasta este, în ultimă instanță, o chestiune de educație.

— **Ce și-a propus să întreprindă organismul pe care îl conduceți, pentru educarea maselor în acest sens?**

— De la înființare, colaborăm cu Uniunea Generală a Sindicatelor, Uniunea Tineretului Comunist, Consiliul Național al Pionierilor, cu Ministerul Educației și Învățămîntului, pentru educarea maselor de oameni ai muncii în vederea protejării mediului înconjurător. Există cursuri, tratate, manuale de ecologie, la toate nivelurile de învățămînt sint capitele cu privire la protecția mediului înconjurător. Se urmărește, deci, educarea oamenilor, lămurirea lor, în sensul că ocrotirea naturii devine tot mai mult o necesitate. Din păcate, și eu și dv mai întîlnim turiști care taie pomii din pădure, aprind focul chiar sub plăcuța care îi avertizează că nu au voie să facă focul în pădure, și mai săvîrșesc și alte păcate față de natură. Trebuie însă să impletem aplicarea factorilor educaționali, cu aplicarea întocmai a legii, care este foarte bună.

— **Se consideră, pe plan mondial, că pericolul cel mai mare îl reprezintă poluarea apelor rîurilor, fluviilor, a apelor litorale, a oceanului planctar. Care e situația la noi?**

— Rețineți o constatare: la vărsarea ei în mare, adică la ieșirea din țară, Dunărea, cel mai mare fluviu al Europei, este mai puțin poluat, la principalii indicatori, decît la intrarea ei pe teritoriul României. Este efortul efortului care se face pentru tratarea și epurarea apelor industriale, care se deversă în rețeaua de ape interioare a țării, ajungînd în final în Dunăre. Grija deosebită avem și pentru litoral. Tărîmul nostru este însoțit, curat, plajele sint largi, plajele artificiale, amenajate înspre sud, au nisip adus de valuri și, alături de toată ambianța, contribuie la atragerea turiștilor de pretutindeni.

— **Contribuția statelor membre ale O.N.U., la Programul pentru protecția mediului înconjurător, se cifra, la 1 mai 1975, la 108 milioane dolari. Cum se cheltuiesc acești bani?**

— Cu realizarea de programe, urmate de proiecte, bineînțeles, la o scară de interes mondial; prin realizarea de proiecte de supraveghere a calității factorilor de mediu, de ameliorare cu caracter local, în special pentru țările în curs de dezvoltare. Ca programe cu caracter mondial, pot să vă citez Programul de desertificare a semideserturilor și deserturilor de pe glob, în vederea transformării terenurilor nefertile, a deserturilor, în terenuri fertile, de pe care să se obțină hrană suplimentară pentru populația de viitor, mereu sporită, a globului pămîntesc. Un altul, este Programul pentru protecția mării și oceanelor lumii, care sprijină printre altele, și acțiunile de ameliorare a situației existente în Marea Mediterană, una dintre cele mai poluate mări din lume.

— **Tot mai mulți oameni de știință susțin în teoriile lor că boala canceroasă s-ar datora, printre altele, și efectului pe care mediul poluat l-ar avea asupra celulei. Se vorbește de o așa-zisă sufocare**

celulei, a vieții în esență. Ce credeți? — Și acest aspect intră în domeniul ipotezelor, al unor concluzii fără dovezi concrete în ce privește modificările posibile care, se bănuie, vor apărea la generațiile mai mult sau mai puțin îndepărtate de cea actuală. Se constată, într-adevăr, acțiunea dăunătoare și persistentă a DDT-ului și a compusilor clorurați în general, folosiți ca antidăunători în agricultură. Unele țări au luat deja măsura interzicerii folosirii acestor produse, cu toate calitățile lor care le-au impus în activitatea de eradicare a unor boli, flagele cu caracter mondial. Și la noi în țară, produsele acestea au o întrebuintare limitată și se urmărește înlocuirea lor cu pesticide auto-degradabile. În ce privește relația dintre mediul poluat și boala canceroasă nu sint medic, dar cred că nicăci nu putem face unele afirmații. Sigur, toată lumea știe azi că există un așa-zis cancer al fumătorilor. Tot așa, prin analogie, putem să credem că introducerea în organism, prin inspirație, în cantități mari, a produselor de ardere necompletă, a hidrocarburilor rezultate de la autovehiculele de transport, fumul din arderea combustibililor fosili poate să ducă la creșterea numărului de îmbolnăviri în cancerul pulmonar. Dar cancerul se manifestă și în bolnave foarte multe organe. Și atunci ce alte cauze îl mai declanșează? Oricum, ceea ce trebuie să înțelegem noi este că nu se pot face schimbări cu bagheta magică de la o zi la alta. Totul se face cu strădanie, în ce privește inteligența umană, cit și posibilitățile economice noastre de a investi fonduri pentru ameliorarea într-un ritm mai grăbit a unei situații create de peste un secol în țara noastră. Întreprinderile noi, așa cum prevede Legea protejării mediului înconjurător, sint proiectate cu luarea tuturor măsurilor pe care tehnica momentului o permite, pentru protecția factorilor de mediu.

— **Au fost elaborate, cunoaștem, programe de cercetare științifică referitoare la prevenirea și combaterea poluării atmosferice, a zgomotului și vibrațiilor, privind instalațiile de ventilație, cum și protecția apelor. Care sint rezultatele?**

— În multe uzine, unde zgomotul crea un mediu de lucru necorespunzător pentru muncitori, se aplică „Efectul Coandă”. Procedeu uscat de fabricare a coxului a condus, de asemenea, la îmbunătățirea calității mediului la Coxia de la Combinatul siderurgic de la Galați. Se experimentează, în construcții de locuințe, hoteluri, în sectorul agricol, folosirea energiei solare drept energie primară. Ne preocupăm de captarea energiei vîntului, a valurilor. Sint numai citeva exemple.

— **Cum cooperează România pentru protecția mediului înconjurător?**

— Din 1973, de la înființarea Consiliului de Administrație a Programului Națiunilor Unite pentru Mediu înconjurător, România, ca țară membră a acestuia, aleasă de trei ori consecutiv, participă activ la un număr important de acțiuni, alături de celelalte 57 de țări, membre ale consiliului. Luăm parte la toate adunările generale și sprijinim acțiunile din program, care urmăresc ajutorul țărilor în curs de dezvoltare, în acest sens. Colaborăm la acțiunile inițiate de Programul O.N.U. pentru mediu, cu experți autorizați în domeniile respective.

N. GRIGORE MĂRAȘANU

Așezat comod la un birouș și tocmai ocupat cu încheierea unei situații de sfîrșit de lună, maistrul Petre Sfetcu, șeful lotului 1 care lucrează în cartierul Micro IV din Tîrgoviște, crede că prin locurile în care ne aflăm nici nu poate fi vorba de risipă de materiale deși, părăsind puțin mai tîrziu, împreună, birouășul instalat în baracă și croîndu-ne drum printre și peste niște mormane de cărămizi sparte și drugi de fier aruncați cam vraise prin bălțile aduse de ultima ploaie, recunoaște că risipa se află, cum s-ar zice, chiar sub picioarele noastre, dar și mai încolo, la numai cîțiva metri, prin cotoanele blocului 32 A, ridicat pe jumătate, unde grămezile de cărămizi BCA, care ar trebui să stea frumos rînduite și stivuite, în forma calupurilor date de fabrică, riscă să ajungă pe alocuri pietre și pietricele. Știm, bineînțeles, că un zid nu se face numai cu cărămizi întregi după cum știm că nu poate fi făcut nici numai cu cărămizi sparte iar explicația maistrului Sfetcu ni se pare și mai puțin justificată pe măsură ce înaintăm în interiorul cartierului unde, lîngă clădirea aproape terminată a unui magazin zace, desigur tot într-o baltă, un maldăr de tîmplărie metalică în care rugina a intrat bișor și roade pe îndelete, cu toate că ea va arăta probabil satisfăcător după montaj, cînd va fi vopsită. Ca diriginte al Șantierului 2, Constantin Rădulescu este de părere că pe un șantier de construcții nu poți avea nici ochi de artist, dar nu trebuie să ai nici „orb artistic”, ceea ce ar însemna mai exact aici, în Micro IV, ca manipulările să fie făcute cu mai multă atenție în așa fel încît la descărcare panourile, mai ales cele de fațadă, să nu mai rămînă știrbe...

Cînd șeful de șantier află de la televizor că oamenii cu care lucrează sint tineri

Într-un alt colț al orașului, pe platforma industrială, pe șantierul întreprinderii Oțel-Inox, inginerul Grigore Andreescu, șeful laminorului de benzi și table din oțel inoxidabil, ni se destăinuie că tot ceea ce constructorul aruncă sau strică el, ca beneficiar, încearcă să pună deoparte și cu materialele respective să facă lucruri care cu siguranță vor fi utile, mai tîrziu, întreprinderii. De pildă, a găsit disponibile atîtea grinzi de oțel, solide, masive, încît în subsolul halei de recoacere, sablare, decapare tablă laminată a construit cu oamenii săi mai multe ma-

RISIPA ȘI RISIPITORII

gazii. Interlocutorul nostru este de părere că lunile acestea sint un moment prielnic pentru ca întreprinderea să se doteze cu spații care mai tîrziu ar putea s-o coste destul bani. Mai departe, în interiorul halei amintite ori în afară, către celălalt laminor, aflat într-o fază mai de început, întîlnim sumedenie de materiale pe care inginerul Grigore Andreescu le cîntărește din ochi și bănuim cu ce gînd. Cărămizi-șamotă pretutindeni, odgoane, clăi de saci de ciment la gura tubulaturilor de gaze arse, panouri de închidere din azbopan sparte, grinzi strîmbe etc. Cam tot ceea

ce presupune o asemenea uriașă investiție. După părerea inginerului Cazimir Rațiu, șeful Șantierului 4 din cadrul întreprinderii de construcții-montaș metalurgice Tîrgoviște, dezordinea în care sint ținute unele materiale și deteriorarea acestora s-ar datora faptului că oamenii săi sint hotărîți să recupereze restanțele înregistrate pînă acum, că se lucrează așadar cu febrilitate, deși ne îndoiim că scopul acestei munci ar putea fi atins ținînd materialele în devălmășie și chiar stricîndu-le. Este acesta și motivul pentru care interlocutorul nostru își amintește în cele din urmă că „rampe de depozitare a materialelor nu s-au construit de la început; s-a amenajat ceva ulterior, dar nu ajunge”. La rîndul său, maistrul Ilie Cînteză, șef de lot, ne dezvăluie și el ceva din amintirile sale: „puneam astă-iarnă materialele pe zăpadă și ne trezeam cu ele în gropi”. Amintiri inadecvate totuși, pentru că de data aceasta ne aflăm chiar în miezul verii! Dar pe acest șantier risipa de materiale este și de altă natură. Iată o notă adresată conducerii șantierului, adică inginerului Cazimir Rațiu: „28.06.1978. Subsemnatul Teodorescu Marin, maistrul la lotul instalații, vă aduc la cunoștință că în ziua de 7 VI a.c. mecanicul de pe lansatorul «Kirov» aparținînd de IUGC

Galați a lovit o tubulatură de ventilație cu catargul lansatorului, aceasta căzînd de pe suport și distrugîndu-se parțial. La fel s-a întîmplat și la șirul A, unde la manipulările făcute cu podul rulînt greiferul a lovit tubulatură distrugînd-o”. Încercînd să aflăm numele buclușului și păgubosului lansatorist, inginerul Rațiu și maistrul Cînteză și-au amintit doar de un anumit Gheorghie, abia apoi, după îndelungi căutări, adăugînd și numele Panait. Greu și-au amintit și de alte cazuri asemănătoare, de exemplu despre Ștefan Mincu, tot lansatorist, care mergea cu vitează mare și lua prin șantier viraje ca pe șoseaua națională, pînă a strîmbat odată un ansamblu de pane cu contravînturi, sau despre echipa lui Dumitru Simion, care reasigurînd și nemanevrînd corect un utilaj, un „Pionier”, încercînd să ridice o legătură de profile pe acoperișul halei n-au reușit decît să distrugă și ceea ce făcuseră alții înaintea lor, paguba fiind destul de însemnată”.

Întrebat care ar fi, după părerea sa, cauzele acestor nereguli, inginerul Rațiu ne spunea: „Aveam foarte mulți tineri. Ei sint mai nervoși... Am auzit odată la televizor că Tîrgoviște este un oraș al tineretului”.

Era să spunem: unde dai și unde crapă! Dar chiar așa fiind, cum zice inginerul Rațiu, n-ar fi mai drept ca el să afle nu de la televizor ci chiar de la Tîrgoviște că la Tîrgoviște sint mulți tineri?...

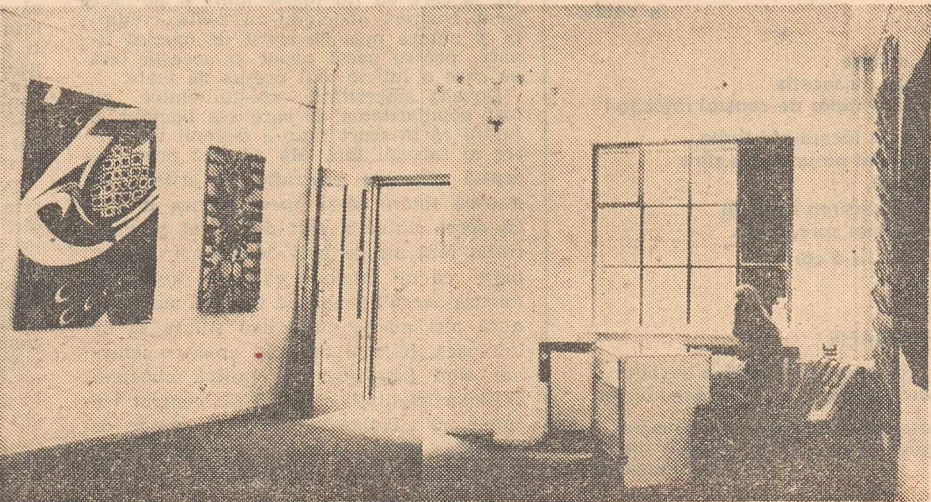
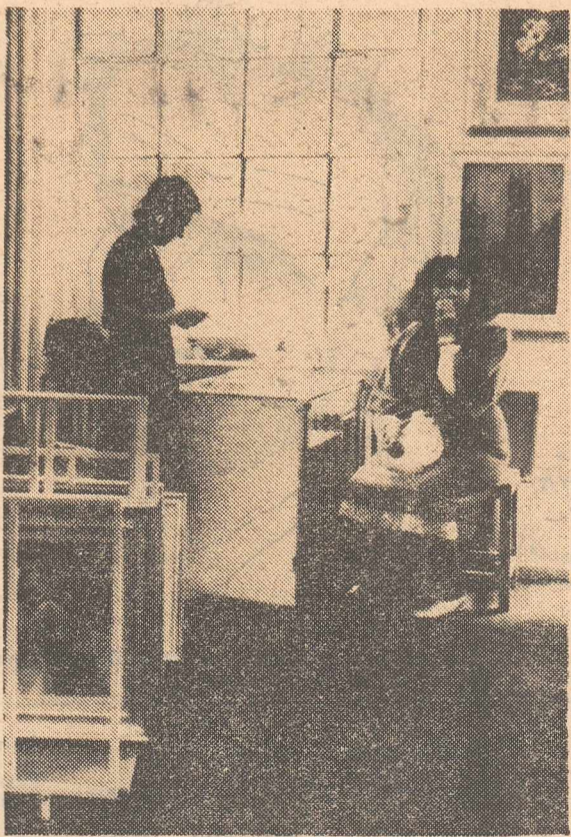
DUMITRU CONSTANTINESCU

Pasajul HANUL CU TEI

Cea mai ingenioasă realizare a comerțului
de artă bucureștean

Deși n-a avut deschiderea și publicitatea ce le-ar fi meritat, pasajul artelor, zis și Hanul cu tei, începe să fie una din cele mai ingenioase întâmplări comerciale ale Capitalei. Pasajul acesta, de dulce renume cîndva, pe vremea cînd în pragul străzii Lipsanilor se vor fi găsit tei și cînd Hanul mai primea lume, a fost ani de-a rîndul oropsit cu oarecare magazine de panglici și miitei, cu afacerile pe sub mină ce se petrec mai întotdeauna prin preajma consignațiilor și cu plictiseala cetățeanului care venea îndemnat la lucruri frumoase și nu afla decît tirgiuială mărunță. Iată însă că de la un timp, găsind mare înțelegere la Primăria Bucureștiului, Uniunea Artiștilor Plastici și Fondul Plastic au purces la restaurarea sumedeniei de magazine și camere ale Pasajului în ideea unui vad al artelor. Tot ce s-a făcut pînă azi e absolut remarcabil. Tot ce urmează a se face ne arată nu numai spirit comercial, ci și îndrăzneală artistică. Fiindcă e ceva îndrăzneală să aduci în cel mai frecventat loc al Capitalei atîtea galerii-magazine laolaltă. În cele 11 săli deschise pînă acum, în celelalte 4 care urmează a se deschide curînd, amatorul, publicul obișnuit al expozițiilor de artă, profesionistul domeniului, omul ieșit în piață la cumpărături, într-un cuvînt cetățeanul găsește spre desfătare și cumpărare pictură, sculptură, tapiserie, ceramică, grafică felurită, materiale pentru toate artele și meșteșugurile zise plastice, obiectele muncii unor designeri de toate virstele și stilurile, expoziții de debut și expoziții ale artiștilor cu nume, în fine, mai mult decît atît, un anume climat, un anume parfum pe care-l au pe aiurea în lume toate aceste aglomerări de expoziții și magazine de arte și de care Bucureștiul avea trebuință. La etaj se mai află încă sălile - cu marfă de toată mina, mai mult amestecată decît aleasă - ale Consignației, lumea ia situația ca atare, Consignația are, desigur, nevoie de-un spațiu, dar parcă tot mai bine ar fi să fie pasajul acesta al Hanului cu tei numai al artei bune și-al lucrului cu har artistic bogat. Pînă ce treburile se vor limpezi, să subliniem încă o dată înțelegerea pe care obștea artiștilor plastici a găsit-o la municipalitate și, deopotrivă, interesul publicului pentru noul centru și vad al comerțului de artă.

Fotografii de A. MIHAILOPOL

ILIE PURCARU

și carne, și cum există aceste
că aceste microcantite inzes-
ot ce le trebuie, de la plite de
a chiuveta pentru spălat pe
prea mai vezi muncitori care
e-acasă cu pachetul cu hrană
are să-l desfacă, la prînz, pe
cum există toate astea, nu
cînd aflăm că, în Tecuci, bo-
ive sînt pe ultimul loc în sta-
edico-sanitare. Intrecerii între
ubrici i se adaugă o mare între-
nă, desfășurată pe circumscrip-
nitete de străzi, pe asociații de
pe case. Criteriile, ne spune
Constantin Sandu, primul vice-
al Consiliului popular muni-
la fel de ferme, la fel de
ărite ca și cele ale competiției
forma industrială, iar premiile
insigne, ecusoane de „stradă
de „parc frunțas“, de „casă
au, și în cazul acesta, o va-
polică, o valoare morală, ele
se de-a dreptul inimii, adică
caniculul pentru orașul său,
tra sa, pentru casa sa. Cele
i cucerite de oraș (un premiu
un premiu I în 1973, un
I în 1975), în întrecerea pa-
spodărească pe țară, au incu-
tim această iubire, dovedită
emoționant efort obțesc.

ș, spuneam, este și un oraș al
cetate a spiritului, un oraș al
cărții, cu multe școli, cu
populație studioasă de peste
levi, cu mari cluburi tehnice,
ebru muzeu, cu o bibliotecă
i în fișele căreia sînt înscrise
000 de volume și vreo 4000 de
u o societate culturală care
ele lui Hogas, cu o fanfară (a-
I.P.I.F.L.) laureată a premi-
ară la prima ediție a „Cîntării
, cu formații artistice care-
ține de 300, cu artiști amatori
mai puțini de 1500. La ace-
e a „Cîntării României“, Casa
ă a orașului participă
ectorul ei, Emanoil Mihăescu
rmații noi (de muzică folk, de
populară, de dans popular), ală-
le gase (în rîndul cărora s-a
ul de cameră „Armonia“) par-
a prima ediție. Funcționează
sa de cultură, și un celebru în
păcate încă puțin cunoscut în
lipsit de publicitatea pe care o
erc de creație tehnică și urba-
Responsabilul cercului e un
lect, Ionel Flavian, membrii lui
ecți, artiști, profesori, ingineri,
funcționari, 25 la număr, sco-
eclarat ca atare în statutul pe
a creat) este păstrarea arhitec-
ifice a orașului (citește: sal-
staurarea, îmbogățirea ei cu
ntregitoare, conforme siesi, du-
participarea la înfrumusețarea
la dezvoltarea (sau apărarea,
azul) a personalității arhitecto-
banistice constituite în timp,
ea talentelor tinere. Secțiile
arhitectură, sistematizare, sculp-
decorativă, pictură, grafică,
ră, foto, film, inovații, invenții,
tehnică și socială. Cercul patro-
un curs de desen tehnic (cu
în construcții, în arhitectură,
are, sculptură, pictură, gra-
travură), cu durată anuală, și a
i promoție, compusă din 14
(inițial, au fost înscriși 20, dar
icrări de diplomă. De fapt, ce
t cerc? Cu posibilități locale,
e locale, înfrumusețează ora-
multe podoabe ieșite din mîi-
ntrilor cercului (un frumos
blic“, un monument al sportu-
sînt deja gata, deja ampla-
multe statui de oameni de vază
, desigur, cu Hogas) își as-
clurile și locurile, în prezent
jează (adică se reface, cură-
de corpuri străine, de elemente
corupătoare de stil, împodobi-
detalii decorative și constructive
dar în duhul tradiției) o mare
aspeți a municipiului. Sînt în
roiect sau pe planse, lucrute in-
sau în grup, dar dezbătute de
oate fazele devenirii, de la idee
tă sau schiță, o seamă de alte
ulte din ele ambițioase (recon-
vechiului monument al „Foișo-
foc“, crearea unei „cascade“ pe
insulele noilor lacuri de agre-
mii frumos patîndar natural, el
podoabă arhitectonică a muni-
ciple „artistice“ pentru spații
entru holurile întreprinderilor și
or etc., etc.), toate mărturi-
rea omului pentru vatra sa, iu-
e, astăzi mai vie ca niciodată,
ă ca niciodată, beneficiînd, în
condiții de afirmare, de spații
că străzi, pietre, parcuri, adică
oraș) pentru desfășurarea de-
său creator.

duci? La Tecuci“.
Iaci aici, ce să vezi aici?
duce, astăzi, la Tecuci are ce
unde munci, are unde se îm-
și ce vedea, are și ce minca, are
are și unde se recreea, are
ele locului o arată - atingere
reconfortantă, născătoare de
de pasiune, pentru frumos și
iou, cu o civilizație care s-a
sine, care s-a găsit, care evolu-
tuos spre viitor.

Cenaclul Flacăra al Tineretului Revoluționar

(Cronica 315, 316, 317)

Intr-o localitate care îi aștepta de mult, membrii Cenaclului Flacăra al Tineretului Revoluționar, organizat de C.C. al U.T.C. și revista Flacăra, cenaclu condus de poetul Adrian Păunescu, au susținut sîmbătă, 1 iulie, și duminică, 2 iulie, două întîmplări literar-artistice în Sala Polivalentă din Brăila și o sedință de lucru. Manifestările — care au durat aproximativ cîte 7 ore! — au fost urmărite de aproape 4000 de spectatori care au demonstrat că deși nu s-au mai întîlnit de multă vreme cu arta cenaclului, ei sînt familiarizați cu piesele interpretate de promotorii poeziei și muzicii tinere și știu să creeze o atmosferă propice desfășurării unui spectacol de marcă. A fost încă o confirmare a prestigiului de care se bucură în ultimul timp la noi muzica tînără, care a pătruns profund în conștiința publicului datorită valențelor ei artistice, datorită conținutului ei realist,

angajat, datorită patosului ei revoluționar și ancorării lucide în contemporaneitate, precum și capacității sale de a exprima emoționant cele mai complexe frîmțări ale sufletului omenesc. La cele două întîmplări literar-artistice de la Brăila, care pot fi reținute prin calitatea lor artistică deosebită și prin participarea caldă a publicului ca puncte de referință în istoria cenaclului, au participat valoroși interpreți, binecunoscuți de iubitorii poeziei și muzicii tinere: Mircea Vintilă, Florian Pittiș, Mihail Stan, Valeriu Sterian, Evandro Rossetti, Nicu Alifantis, Ion Zubașcu, lingă care și-au găsit loc firesc mai nou veniții în cenaclu care au toate șansele să ocupe în curînd poziții privilegiate în atenția publicului: Nicu Vladimir, grupul Cetatea — recent premiat la primul festival al muzicii tinere de la Costinești, Maria Naghi, Arpad Domokos, Vasile Șeicaru. Deși cu o aceeași trupă și în aceeași localitate, cenaclul Flacăra a prezentat totuși două spectacole de factură diferită, nedesmintîndu-și nici de această dată marea sa capacitate de a se înnoi spontan, de a improviza în cuprinsul structurii sale mereu permeabilă oricăror sugestii.

Dacă manifestarea de sîmbătă a însemnat o admirabilă demonstrație a forței pe care o posedă cenaclul de a acționa ca un ansamblu bine încheat, unitar, în care fiecare membru să acționeze în dependență de ceilalți, în cea de-a doua seară au fost puse în evidență particularitățile artistice ale fiecăruia, s-a atras atenția asupra individualităților pe care le posedă cenaclul, din care unele sînt de marcă, astfel încît, de pildă, recitalul lui Valeriu Sterian și Evandro Rossetti a cuprins nu mai puțin de 20 de cîntece interpretate cu un înalt profesionalism. De un mare succes s-au mai bucurat la Brăila Mircea Vintilă, Florian Pittiș, grupul Cetatea — care a lansat un nou cîntec, o prelucrare populară Sîntă Mărie Mare, Ion Zubașcu — cu un cîntec, Hei, omule, hei — și, bineînțeles, localnicul Nicu Alifantis. În ceea ce privește cîntecele și poeziile interpretate, ele au făcut parte din cele mai reprezentative piese din repertoriul cenaclului și au fost alese în așa fel încît să fie și ritmate, și lente, și nostalgice și pline de bună dispoziție. Membrii cenaclului Flacăra au exprimat călduroase mulțumiri organelor locale de partid și de stat, organiza-

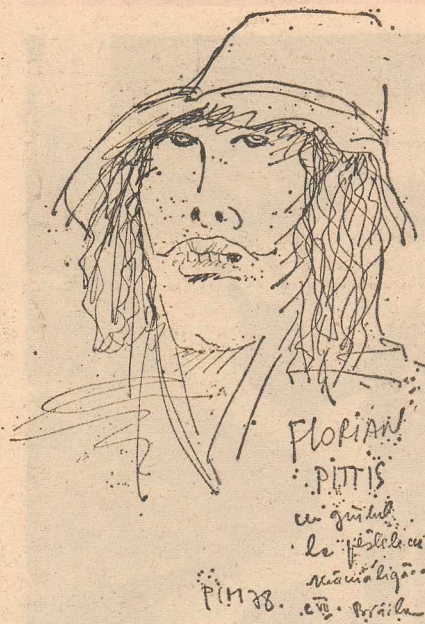
ției de tineret, oamenilor de cultură de aici pentru prilejul și condițiile pe care le-au oferit întîlnirii publicului din Brăila cu poezia și muzica tînără.

Cele două întîmplări literar-artistice de la Brăila au fost o luminoasă concretizare a posibilităților de anvergură pe care le are tineretul nostru de azi de a crea o artă autentică, în concordanță cu mișcarea epocii, inspirată de revoluția la care sîntem cu toții participanți, astfel încît urarea adresată, în finalul manifestării, cîrmaciului destinului național, tovarășului Nicolae Ceaușescu, de către toți cei prezenți în Sala Polivalentă, a fost ca un gînd de profundă recunoștință pentru climatul de largă deschidere asigurat artei la noi:

Jurăm din milioane de inimi și destine,
Din orice fel de sînge ne murmură
în vine,
Jurăm, bătrîn și tînăr, femeie și bărbat,
Credință României, necondiționat.

GHEORGHE AMUZA ■

Prezenți la sedința de lucru a cenaclului, caricaturistii Mihai Pinzaru-Pim din Suceava și Deneș Molnar din Tîrgu Mureș au reușit să facă inesizabilă absența fotoreporterului.

Florian Pittiș și Evandro Rossetti (văzuți de Pim)

Ion Zubașcu și Arpad Domokos (văzuți de Deneș Molnar)

DINTRE SUTE DE CATARGE

AVE!

● De la Deva primim un plic cu versuri care trădează un talent poetic. La început de drum, un incurajator AVE! acestui posibil destin poetic: Ana Hampot.

ADRIAN PAUNESCU ■

PLUTIRE

Plutim alături
În văzduhul
Invins de soare ca și noi.

Și sînt tirzie ca un testament;
Lumina e grea pe umeri
(Și coaptă).

Și tot mai mult rîvnesc
La-nitonicul de sub scoarțele stejarilor,
Tot mai mult m-apropii
De liniștea solară
din fructe.

PSALM

Cu mina-ți mare cit o bucurie
Ridică toamna de pe pieptul meu,

Cu intuneric să mă vindeci de izvoare,
Strivind al lacrimilor trup — de sare — greu.
Să facem, calmi și drepti, să-nvie clorofila
în vasele livezi din noi — uitate,
Căci fructe-candele ne dăruiesc lumină,
Să ridicăm în noapte — din frunze —
o cetate.

★

Am scris o carte
Deschisă ca un seceriș
Spre un zenit stelar de ceasuri rôtăcite |

Sub trestii de tăcere-nfășurate
M-am răstignit pe-un logos sfînt
Și de tîgoadă.

Și-apoi desăvirșirea soarelui
M-a tot chemat spre lună...
Și am mai scris o carte
(Tîrziu)
De stalactite...

AUTOBIOGRAFIE

Trăiesc prin supunerea tristă a trestiiilor...
Nu cunosc suflele mai adînci decît apele...

Nu cunosc delir mai adînc decît nisipul,
Nici rugăciuni mai fierbinți decît ale
melcilor...

Pe adresa redacției

În urmă cu doi ani de zile am compus un cîntec „IMN” pe versurile poetului Ion Nicolescu care mai apoi, prin refuzul poetului sus-amintit de a i se mai cînta acest text, a devenit „Trăiască România!” ale cărui versuri sînt semnate de dumneavoastră, cu acordul meu. Este un cîntec la care eu tîn foarte mult și pe care l-am compus aducîndu-mi toată credința și munca mea de artist de muzică tînără, pentru acest popor și această țară pe care o iubesc mai presus de toate.

Dovada sincerității acestui cîntec au fost popularitatea de care s-a bucurat și faptul că în scurt timp a devenit un cîntec al întregii țări. Mă adresez prin această scrisoare generației de artiști de muzică tînără să-și apere munca pentru că acest cîntec a fost denaturat și maltratat fără pic de jenă de oameni care se pare că nu înțeleg exact ce înseamnă muzica acestei generații. Ce este mai grav e că nici măcar nu-și dau silința să ne înțeleagă, ba mai mult își apără o ierarhie dînd friu liber ignoranței, abuzului și superficialității și ca să fiu concret voi spune că „Trăiască România”, cîntec de un adînc mesaj patriotic, are acum, prin grija unui om pentru care poezia este

doar lectură, un text nou, superficial, lipsit de orice mesaj, pentru a fi cîntat la Festivalul tineretului din Cuba. Mai mult decît atât a intrat pe minile unui cîntăreț total neinițiat și necunoscut, încurajat însă de tovarășii care se bucură de o mare apreciere în Uniunea compozitorilor, cum ar fi George Grigoriu și Ion Luchian Mihale, dirijorul grupului „Song”.

Aș vrea să întreb cum de este posibil să se modifice un cîntec fără consimțămîntul compozitorului și cum ar putea fi admisă o asemenea denaturare tocmai prin necesitatea afirmării spiritului tînăr din România, la o manifestare de o mare amploare cum este Festivalul tineretului din Cuba. Oare tovarășul Butoi, directorul Ansamblului artistic al U.T.C., nu are nimic de spus?

Personal nu rog decît să se facă dreptate și să fie respectat tineretul acestei țări care, prin munca și prin dragostea lui de țară să ducă România spre culmi tot mai înalte cu atît mai mult cu cît trebuie știut că pentru prosperitatea unei nații cultura nu trebuie considerată o anexă, iar în ceea ce ne privește pe noi, compozitorii de muzică tînără, dacă nu avem loc în Uniunea compozitorilor nu cerem decît să ni se respecte munca și să ni se acorde drepturile care ni se cuvin ca artiști-cetățeni ai acestei țări.

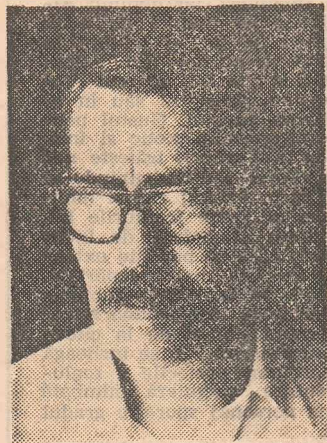
Cu mulțumiri,
compozitor Nicu Alifantis

Frați

griului
șoarecele
bradului
toporul
găinii
dihorul
beznei
lampa
ceții
vintul
minei

surpătura
pantofilor
drumul
izvorului
nămolul
trupului
timpul
gîndului
rugina
lupului
iarna
colaciului
dinții

CSEKE GÁBOR

Puțină benzină

brad
topor
ferestrău
patru trunchiuri de copac
tăiate în două fac opt
tăiate în patru fac șaisprezece
crengi uscate
puțină benzină
rug

În prag de sărbătoare

în prag de sărbătoare
femeile ajung la capătul puterilor
dar casa strălucește

în prag de sărbătoare
cei logodiți cu băutura comandă
mai mult
răscolind tot orașul

în prag de sărbătoare
poștașul își pune speranța în bacșiș
venind pînă la ușă cu ziare

în prag de sărbătoare
copiii visează omături furibunde
plictisindu-se

în prag de sărbătoare
părinții răpiți de somn
admiră jucării nemaiafute

în prag de sărbătoare
brazii se mută în apartamente
să-i păstrăm un moment de
reculegere

La pîndă

pitește-n depărtare iscodind
mă privește fix
își ascunde fața în iarbă în tufă în
amurgul serii
potrivindu-și pe mine oceanul
de pupile
răsuflă gîfii nările-i tremură de zel
asudă inghite praf scuipîndu-l apoi
dar nu mă slăbește din ochi
are ameteți apoi vedenii gîndind
la o gură de apă scrișnește
din dinți
se chinuie urmărind firavul-mi fum
de țigară
reținîndu-și urletul ca mutul se
roagă

eu trăiesc între timp
cu viața-mi afișată

Pe casa noastră

pe casa noastră e o fereastră
în fereastră-nflorește o mușcată
pe mușcată e un strop de apă
în strop de apă sclipește o rază
de soare
în raza soarelui plutește un fir de
praf
pe fir de praf s-ascunde o căsuță
pe căsuță e o fereastră

Caniculă

ar trebui să încălzesc mai bine
pămîntul
au sosit atîtea sesizări
dracul știe ce se petrece acolo jos
eu încălzesc ca altădată
ce tipi ciudați
azi am pus cu două-trei lopeți mai
mult pe foc
s-au plins imediat de căldură
așa-mi trebuie
de ce nu m-am făcut lună

Coordonate

din stînga mea
bate din tobă o ploaie mărunță
din dreapta mea
foșnesc gîndurile închise în tomuri
din stînga mea
sclipesc luminile orașului adormit
din dreapta mea
mă paște semiumbra rafturilor
de bibliotecă
în stînga mea
un teanc de coli palide mîzgălite

în dreapta mea
singurătatea nopții

Condiții

cînd latră peste tot copoii
eu vînat devin
cînd toată lumea se crede deștept
eu rămîn la tabla înmulțirii
cînd lumea-i mistuită de foc
eu strig după apă
cînd găleata e mîncată de rugină
sînt țiganul care o repară
cînd toți au în mînă cite-un tromf
eu-mi sacrific cea mai bună carte
cînd îngîmfarea-i în ascensiune
eu mă retrag
cînd se stă în genunchi
eu rămîn în picioare
cînd toată lumea se războiește
eu semnez tratate de pace

Aripi ușoare

nu din ceară
nu din scinduri
nu din metal
nu din pînză
nu din pene lipite
nu pe spate
nu pe umeri
nu pe călcîie
nu pe corpul nostru
nu căderea lui icar
din rațiune
(Versiunea românească aparține autorului)

VICTOR NIȚĂ

**Schiță pentru un portret
cu Hamlet**

I.

Parcă avea o rană pe un ochi
un fel de fluture negru

din ceața fosforescentă a ruinelor
la cumplitul ceas al miezului de
noapte
el auzea cum gilgie lumina roșie
a singelui încremenit
sub vraja cucutei,
auzea cum se nasc pururi stelele
și-l vedea pe mortul fără chip
spre cimitir ducîndu-i pe cei vii
așa cum limpede vedea limba

stăpinului
cum lingea cu-nfrigurare laba
ciinelui,
avea, cum spuneam, o rană pe un
ochi

un fel de fluture negru
un lacăt imens la gît
și o cheie ruginită, tocmai bună
pentru alte întrebări decît jarul
care-i ardea măduva oaselor
și timpla lui bîntuită de nebunie,
mai avea, e-adevărat, și o spadă
subțire

mai subțire și mai tăioasă
decît cea mai subțire și mai tăioasă
rază de lumină într-un întuneric
de nepătruns

el era prințul Hamlet
și viața curgea mai departe

II.

La temelia adîncă a nopții
netulburat semnul tăcerii,
întunericul cel mai greu
din orbitele-i reci se revarsă
două furnici ies ostenite
ca două lacrimi negre
pe osul îngălbenit de timp
și tot din orbitele-i reci
în afară sar azvîrlindu-și
hainele mucegăite sfinți
bolnavi și ingeri demenți
stîrnind prin aerul nemișcat
un dans de cărnuri vechi și puhave

Netulburat semnul tăcerii
la temelia adîncă a nopții,
horcăie în gitlej viața
de altădată și se-aud
năruindu-se biserici mari
cu turla de lemn putregăit

și-n țărîină cad alături
clopote de pislă culimbă
de cîlți

Descărnătă-i gura semnului
tăcerii la temelia adîncă a nopții,
clămpănesc dinții altădată
încelești în simburile de piatră
al vieții. Dar ce este viața ?

Oedip

Ard veșnice zăpezi pe fruntea
munților lăcaș de zei eternitate

și eu mă-ncumet înlăuntru-mi
tot mai adînc pustiu genune
pisc de timp lumină sunet
mușc din mine lacom și străin
și bolnav ochiul mi-l întunec
și plîng și dorm și plîng-visez cum
tu

mamă plîngi alătura de mine –
(cine-i cel ce-am fost atunci
și cine-i cel ce-acuma plînge ?)
Searbăd și deșart nisip
curge-nt-o clepsidră-ntunecată
surd imn la viața-mi terminată
plîng și plîng și-arareori
străfulgeră-n atîta întuneric
izbăvirea lacrimilor mai curate
munți zăpadă zei eternitate

plîng insingurat în întuneric
și orb încerc a mă cunoaște.

Vulturul

lată-l zburînd peste cîntece
piscuri și strigăte

zburînd
rotirea lui domoală se naște
dintr-o putere fără de seamă

fiecare pală de vînt
vrea să-i năruie zborul
dar îl saltă mai sus
mai sus

pînă ce vulturul
ostenit de propria sa putere
naște o alta.

Clipă acolo

Curate ca o zăpadă dintii
apele o clipă acolo,
abia le atinge gîndul de sete
și ființa lor pură se tulbură imediat

pînă și sîngele unui șarpe
abia născut, pentru o clipă doar,
cît ține rostirea destinului, acolo,
mai curat decît inima trandafirului

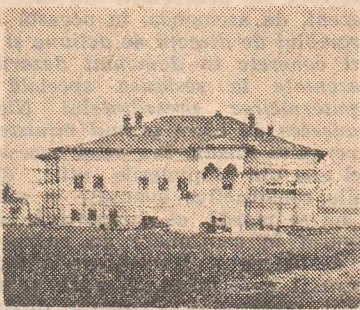
chiar și sărutul tău, acolo,
doar o clipă, cit cade asupra-mi,
alb e ca o aripă de inger, dar
imediat,
atingîndu-mă, se preschimbă-n
pasăre rînită

clipă limpede, ca o lacrimă
a vieții eterne, acolo, înfrățire
a ființelor toate – chipul lor dintii
pînă a se porni în lume, către
moarte.

Am văzut palatul brincovenesc de la Potlogi mai întâi într-o seară. Zidurile albe și pridvorul cu stâlpi meșteșugiți, și treptele scării care se pierdeau înspre noi, în iarba întunecată de sevă acestei primăveri scaldată în ploaie. Printre ulucile porții închise cu lacăt obiectivul aparatului de fotografiat o fi prins o imagine neclară. N-avea nici o importanță, oricum trebuia să cînim și pentru a doua zi. Din cuhnic, din dreapta s-a pornit să cînte o cucuvea, dogit, infundat. Sub norii groși, care se tirau peste sat, înspre Argeș, căderea întunericului se petrecuse pe neașteptate.

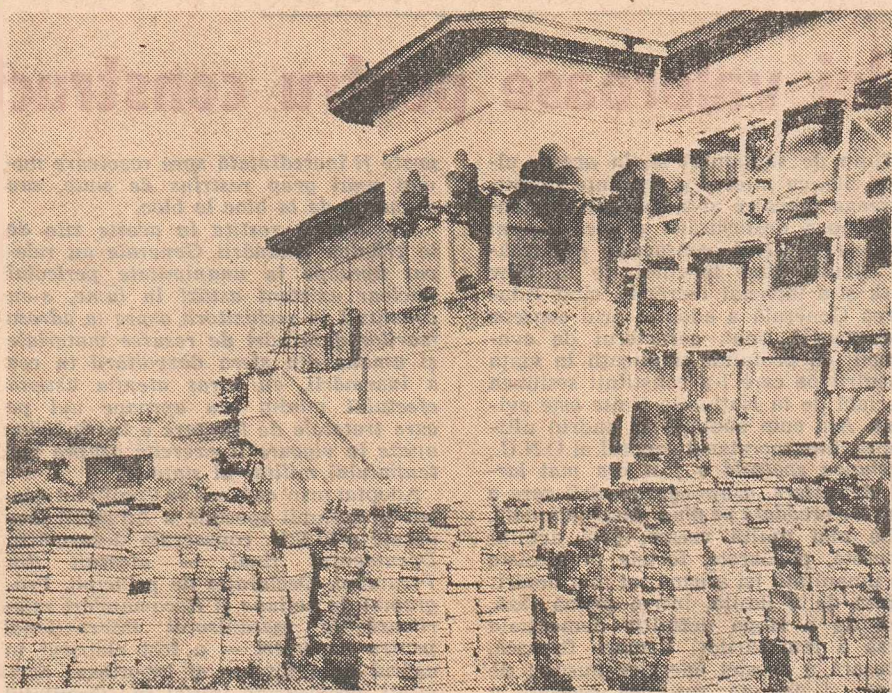
„Odată am avut un vis, ne spunea ceva mai târziu primarul acestei comune dimbovițene, Ștefan Neagu. Se făcea că Brincoveanu era la palat și trimisese pe cineva după mine, să mă prezint imediat înaintea lui. Fiindcă eu eram pircă-fabul cetății, vezi bine. Ca primar nici-odată nu mi-au tremurat genunchii dar atunci, ca pircălab, da. Așa, mărturisesc, m-am prezentat în fața domnului, care m-a invitat și m-a răsucit cu tot felul de întrebări despre palat. Credeam că o să-mi taie capul, dar s-a milostivit și m-a iertat...” Am mai aflat, în aceeași seară, că palatul de la Potlogi, primul din seria palatelor brincovenesti, a avut față de celelalte o soartă mai dramatică, fiind ruinat, nu la multă vreme de la ridicarea sa, de către turcii care căutau în casa lui vodă Brincoveanu, a lui „Altin bei”, a „prințului aurului”, gramezi de comori. Ei nu se îmbogățiseră atunci cu nici o comoară, în schimb noi pierduserăm una, fiindcă pentru Țara Românească palatul însuși era o comoară, care avea să se impuțineze apoi prin lucrarea neobosită a vremii. Noroc că vodă zidise temeinic, încît chiar și ruinele să aibă o rezistență a lor, să nu fie un pumn de pulbere în calea vinturilor. Fiindcă, de bine, de rău, chiar și fără acoperiș, palatul se menținuse astfel încît în 1953, cînd niște oameni de inimă au hotărît să salveze ce se mai putea salva, într-adevăr mai puteau fi salvate multe. Că lucrările au fost abandonate după aceea și pornite iarăși, de cîteva ori, pînă în 1971, de cînd se poate vorbi de o adevărată operă de restaurare, nu mai are astăzi prea multă importanță. Importanță cu adevărat este credința formată trep-

La cine sînt cheile palatului din Potlogi?

lat, în acești ani, că palatul poate fi readus la starea lui de început. Și important este, bineînțeles, efortul de a-l și face să arate astfel. Efortul acesta a costat pînă acum, ne spunea primarul comunei, aproape 6 (șase) milioane. Ca să fie dus pînă la capăt, ar mai trebui vreo 850 de mii. Nu ca să mai dea cineva bani, pentru că materialele există...

A doua zi de dimineață am pătruns totuși pe partea dinspre lac — obișnuitul lac al palatelor brincovenesti — pînă înspre zidurile și la ușile palatului, închise și ele, toate, cu lacăte. „De ce atîtea lacăte, tovarășe primar?” „Chiar aici, lângă palat, locuiește o tovarășă. Fi-lotieia Constantin, care are în gestiune toate materialele rămase. Acum dumeanei e plecată la Tirgoviște. Ține lacătele astea peste tot ca să nu aibă mai târziu lipsă în gestiune”. Dăm roată pa-

latului și, într-adevăr, ne convingem că nu există nici o cale de acces înăuntru. Într-o latură a lui, o stivă impresionantă de „cărămizi de epocă”. „Astea mai trebuiau ca să completăm pardoselile”, ne lămurește primarul. Apoi tot el continuă: „Iar înăuntru, mai la adăpost, se află cimentul. Vreo două-trei tone. Din cîte știu, a început să se pietrifice, să se degradeze. Cu toate că nu e ținut în pivnițele palatului ci la loc mai ferit și uscat, chiar în camera de oaspeți a lui vodă”. „Spuneți că vin cîteodată grupuri de turiști, mai ales de elevi. Ce fac? Se opresc la poartă?” Dacă gestionara e aici, le deschide, bineînțeles. Dacă nu, nu. Are și ea dreptate. A încercat, din cîte știu, să dea în primire, să plece, dar n-a reușit, trebuie să stea aici, să păzească materialele astea”.

Înțelegem că gestionara-paznică și-a luat și ajutoare... Prin iarba înaltă și deasă, pe care soarele dimineții se răsfrînge multicolor, în urma ploii de azi noapte, patrulează — în lipsa gestionarei plecate la Tirgoviște — niște animale rătăcite.

„Deci, vrem să ne dăm seama, spuneti că lucrările de restaurare sînt aproape de capăt...” „Exact, ne răspunde primarul. Iar materialele, ca să încheiem definitiv lucrarea, sînt aici. Cîteva luni, mai mult n-ar mai dura”. „Și cînd vor fi acele cîteva luni?” „Asta eu nu mai știu”, ne-a răspuns primarul. Și, nemaistînd el nimic despre problema asta, punem și noi punct. Dar parcă tot rămîne loc, chiar și după punct, de o întrebare...

DUMITRU CONSTANTINESCU ■

O autodubă aparținînd întreprinderii TRANSCOM avea să efectueze un transport obișnuit pentru I.C.R.M., depozitul din Chiflița. După ce în mașină s-au încărcat diferite mărfuri, conducătorul acesteia s-a urcat la volan și a stabilit contactul motorului. Numai că mașina n-a vrut să plece imediat. Din actele oficiale întocmite ulterior rezultă că: „mașina a dat rateuri însoțite de scînteii care ieșind pe țeava de eșapament au dat foc talajului și paletelor dintre stive, izbucnind un incendiu puternic”.

O altă mașină a aceleiași întreprinderi, de data aceasta un autocamion, transporta tot pentru I.C.R.M. diferite mărfuri industriale cînd, în plină cursă, pe Magistrală, în caroseria acoperită cu o prelată a izbucnit un incendiu. Din procesul verbal nr. 25/5.09.1977 întocmit de formația de pompieri militari, care a participat la stingerea incendiului și la cercetarea cauzelor producerii lui, rezultă că acesta a fost provocat de un scurtcircuit; bateria mașinii se afla neprotejată în caroseria mașinii și într-un loc nepermis, adică nu în lăcașul destinat, iar în timpul transportului o parte din încălzitoare — lustre metalice — a căzut pe bornele acumulatorului producînd scurtcircuitul.

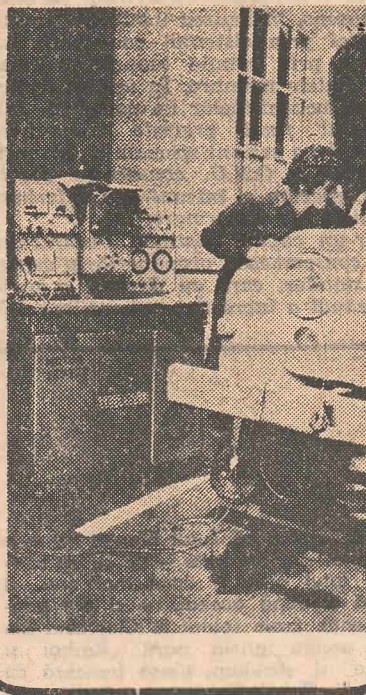
Și într-un caz și în celălalt cele două întreprinderi păgubite s-au acuzat reciproc și s-au adresat Arbitrajului de Stat în vederea recuperării pierderilor. În ambele cazuri, după investigațiile de rigoare, arbitrajul a hotărît ca marea parte a pagubelor să fie suportate de către întreprinderea de transporturi comerciale (TRANSCOM) iar beneficiara, I.C.R.M.-ul, să fie inculpată în mod complimantar la recuperarea unei mici părți din paguba generală. În mod firesc hotărîrea a fost întemeiată pe faptul că în ambele situații mijloacele de transport în cauză au acuzat carente de ordin tehnic. Și tot în mod firesc, înțelegînd latura preventivă a activității arbitrajului, arbitrul de stat P. Mihailescu a atenționat Centrala de transporturi auto, forul imediat tutelar al TRANSCOM-ului, despre necesitatea luării unor măsuri privind respectarea tuturor normelor.

Am dorit la rîndu-ne să vedem în ce măsură a fost înțeles acest îndemn, în ce măsură faptele în sine și hotărîrile date au trezit la marea întreprindere de transporturi comerciale (întreprinderea exploatează mai multe mii de autovehicule) interesul pentru perfecționarea reviziilor tehnice și a controlului privind acestea. Și ne face plăcere să consemnăm o serie de fapte

și de date care sugerează că cel puțin la nivelul conducerii întreprinderii morale celor două incendii, ca să spunem așa, a avut ecou. Directorul tehnic al TRANSCOM-ului, inginerul Ion Borlescu, ne-a declarat: „Evident că faptele petrecute ne-au dat de gîndit. Mai mult, o parte din accidentele de circulație au avut ca o cauză unică aceeași stare tehnică necorespunzătoare a mașinii. Începînd din acest an am introdus la 6 din cele 9 autobaze diagnosticarea tehnică cu aparatul modernă, electronică, mecanică etc. Această diagnosticare se face în mod periodic după perioade de rulaș stabilite și atunci cînd o cer împrejurările. Revizorii noștri tehnici, adică oamenii care alături de șoferi dau girul tehnic mașinii de care răspund, erau recrutați pînă nu demult dintre conducătorii auto mai vechi. Lăsînd la o parte faptul că nu aveau suficiente cunoștințe în mecanica auto concepția lor era asemănătoare cu a celor de la volan: dacă mașina pornește și se mișcă, gata, la drum! Am schimbat toți acești revizori improvizați cu meseriași mecanici de categoria 6, deci cea mai bună, avînd grijă totodată ca ei să cunoască și șoferia. O a treia măsură se referă la modificarea structurii planului de aprovizionare. Adică vom procura cu precădere acele piese care concură la securitatea circulației și a transportului în sine: tobe de eșapament (să nu le mai cîrpăcim pe cele sparte și hribuite), carburatoare, delcour, pompe de benzină etc. Mai adaug faptul că operînd în planul ridicării conștiinței profesionale a lucrătorilor noștri, săptămînal se fac prelucrări în toate autobazele noastre privind accidentele de circulație, de muncă, incendiile”. La rîndu-i inspectorul-șef cu circulația, inginerul Radu Cacip, ne-a vorbit despre o recentă măsură de control: este vorba de o echipă volantă de control.

Toate aceste măsuri care sugerează într-adevăr, cum spunea, ecoul pozitiv al unei morale și care pot constitui sugestii și pentru alte întreprinderi de transport, au în cea mai mare măsură corespondență practică. Am văzut „la lucru” instalația electronică de testat fără demontarea motorului sau a vreunei părți din el, la autobaza nr. 2 Giulești. Într-un spațiu bine chibzuit aici sînt organizate tot felul de revizii. Pe deasupra există și un frumos și bine înzestrat cabinet tehnic destinat verificării și îmbogățirii cunoștințelor profesionale ale conducătorilor auto. Numai că acest cabinet căruia poți să-i admiri exponatele secționare, mijloacele de proiecție, instalațiile electronice,

Două incendii și o morală nedeslușită pe deplin!

era gol. Aceasta, în timp ce alături, în hala de revizii tehnice unde se demontau sau se montau motoare, erau pe puțin 15 autovehicule și deci măcar cîteva dintre conducătorii acestora puteau fi invitați pentru o oră-două la un colocviu pe teme tehnice. Și de aici în continuare descoperim carente însemnate privind transpunerea în viață a măsurilor menite să asigure respectarea normelor tehnice de funcționare a autovehiculelor. „Este adevărat — declară șeful autobazei, tovarășul Dumitru Badea — în fiecare luni adunăm șoferii pentru trei sferturi de oră și încercăm să prelucrăm cu ei norme de protecție a muncii, să vorbim despre starea tehnică... Încercăm, zic, fiindcă de cele mai multe ori nu putem. Timpul este prea scurt, oamenii sînt pe plecare, cu motoarele pornite, cum se spune, ce vorbim întră pe o ureche și iese pe alta. Ar trebui un timp special rezervat pentru instruire și chiar seminarizare. Eu am propus și ma-

propun acum cu rugămîntea ca dumneavoastră să consemnați și cine are ochi de văzut să vadă, am propus deci ca odată pe lună să fie rezervată o zi șoferilor pentru instruirea cu precădere asupra condițiilor de exploatare tehnică a mașinii.

Este însă cazul să vorbim în continuare despre faptul că deși la nivelul de întreprindere se fac eforturi pentru înzestrarea tehnică în spiritul asigurării normelor de securitate a circulației, în autobaze se întîlnesc situații contrare. La autobaza 8 Filareș am discutat cu inginerul-șef, tovarășul Constantin Chiriac, problema instalării bancului de testare a instalației de frînare (considerînd că la niște vehicule care rulează cotidian într-un mare oraș frînele sînt mult mai des folosite decît în cazul rulării pe șosea). „Asta eu nu mai știu”, dar aici la noi nu sînt condiții de instalare, precum se poate vedea”. În ce ne privește am văzut: sînt condiții, de pildă, chiar la rampa de ungere și gresare, numai că lipsește inițiativa. Sau chiar mai mult credem că este vorba de stil rutinier. Din autobaza aceasta a plecat unul dintre autovehiculele care au luat foc — cel care avea bateria electrică montată într-un loc nepermis. Ingerul Chiriac socotește că incendiul nu s-a datorat scurtcircuitului și deci improvisația nu poate constitui un cap de acuzare. Încurajați pesemne de o astfel de optică la rîndu-le șoferul și revizorul tehnic implicați în incendiu au considerat ca nejustă decizia de imputare a pagubei produse. (Revizorul chiar s-a adresat instanței judecătorești cerînd anularea deciziei de imputare. În cazul cînd i se va da cîștig de cauză paguba va reveni autobazei care o va suporta din beneficii. Mai precis este vorba de buzunarul comun).

Cu alte cuvinte morala nefericitei întâmplări este înțeleasă doar în parte și pornind de la conducerea întreprinderii unele măsuri inițiate se pierd pe drum.

VICTOR CONSTANTINESCU ■

P.S. La încheierea acestor rînduri inspectorul-șef cu circulația de la TRANSCOM ne informează că recent un autovehicul al întreprinderii circula pe Calea Griviței, la trecerea pe sub calea ferată, a luat foc. Se bănuiește că acolo existau niște scurgeri de benzină de la un depozit din apropiere. Noi adăugăm la ceea ce se bănuiește faptul că în acel loc unde există o foarte intensă circulație un autovehicul al TRANSCOM-ului și nu altul a luat foc. Poate de data aceasta morala va fi bine înțeleasă.

Dezbaterile mondiale în problemele dezarmării

Ideile valoroase pentru construcția păcii

Timp de săptămîni și, în aceste ultime zile, cu interes și speranțe sporite, întreaga omenire și-a concentrat atenția asupra desfășurării primei sesiuni speciale a O.N.U. consacrate dezarmării. Acum, cînd forumul de la New York și-a încheiat lucrările, cînd Adunarea Generală a adoptat prin consens Documentul final, caracterul de eveniment cu profunde implicații în viața omenirii pe care l-a constituit sesiunea specială de la Națiunile Unite este evident. Așa cum sublinia în cadrul ultimei ședințe secretarul general al O.N.U., „sesiunea specială a fost cea mai largă dezbateri asupra dezarmării care a avut loc vreodată pe plan internațional”.

De mai multă vreme, prin acțiuni concrete, popoarele, forțele progresiste ale umanității își afirmă tot mai hotărît voința de a limita, într-o primă fază, apoi de a stopa definitiv demențiala cursă a înarmărilor. Urmare firească, necesară a acestei energice mișcări de opinie și acțiune, sesiunea specială a Adunării Generale a O.N.U. consacrată dezarmării și-a propus, de la început, pe de o parte să înregistreze pozițiile principale ale statelor lumii față de imperativul dezarmării iar, pe de altă, să acumuleze propunerile concrete, modalitățile concrete care, introduse într-un document unitar, într-un program de acțiune, să determine scoaterea din imobilism a diverselor foruri și structuri ce se ocupă de problemele dezarmării. Prima etapă a schimbului de vederi de la Națiunile Unite — dezbaterile generale — au demonstrat năzuința puternică spre pace și securitate a popoarelor din lumea întreagă. După cum sublinia secretarul general al O.N.U., aceste dezbateri „au confirmat că sesiunea specială a Adunării Generale consacrate dezarmării este un forum unic în care se poate realiza schimbul de păreri în problemele principale ale dezarmării, între toate popoarele, mari și mici...”.

Intr-adevăr, reprezentanții ai 137 de țări — între care 23 de șefi de stat sau guvern, 7 vicepremierii și 68 de miniștri de externe — precum și reprezentanții unor prestigioase institute de cercetări asupra păcii și dezarmării, în intervențiile lor, au atras atenția asupra pericolului tot mai serios pe care-l reprezintă accelerarea cursei înarmărilor. Mai ales pe plan calitativ, și au formulat numeroase idei și propuneri concrete privind modalitățile de înfăptuire a unor măsuri de dezarmare reală. Este demn de menționat faptul că aproape toate statele — mari, mici ori mijlocii — reprezentate la sesiunea specială a Adunării Generale a O.N.U. au înaintat propuneri realiste, cu o certă valoare practică. Aceasta demonstrează că problema vitală a dezarmării privește deopotrivă întreaga umanitate, că ea nu

poate fi încredințată spre rezolvare numai unui grup restrîns de state, sau discutată de la bloc la bloc.

Cuvîntările rostite în aceste zile de la tribuna Adunării Generale au relevat aproape în unanimitate pericolul nuclear existent astăzi în lume, s-au constituit în rechizitorii aspre la adresa marilor deturnări de resurse materiale și umane din sfera dezvoltării în cea a înarmării, au atras atenția asupra efectului minim sau aproape nul pe care tratatele de limitare a înarmărilor aflate în vigoare îl exercită asupra potențialului militar al statelor.

Adoptat prin consens de Comitetul plenar al sesiunii speciale a Adunării Generale a O.N.U. consacrată dezarmării, Documentul final — alcătuit din Preambul, Declarația de principii, Programul de acțiune și Recomandări referitoare la mecanismul internațional pentru negocieri — a fost elaborat în cadrul unei intense și laborioase activități, desfășurate inițial în Comitetul pregătitor al sesiunii, apoi în organele de lucru ale acesteia.

Pornind de la rolul central, de la răspunderea primordială a Organizației Națiunilor Unite în domeniul dezarmării, Documentul final subliniază rolul tot mai activ în acest domeniu care revine organizației mondiale. În această direcție, Documentul final stabilește ca Adunarea Generală să fie principalul for de dezbateri al O.N.U. în problemele dezarmării, Comitetul pentru probleme politice și de securitate al Adunării Generale urmînd să se ocupe în viitor exclusiv de problemele dezarmării. În același sens, s-a hotărît reactivarea Comisiei O.N.U. pentru dezarmare ca organ deliberativ specializat al Adunării Generale în același domeniu, al dezarmării. Sesiunea specială a hotărît, de asemenea, prin documentul său final, ca actuala conferință a Comitetului de dezarmare de la Geneva — ale cărei rezultate și structuri s-au dovedit nesatisfăcătoare — să fie înlocuită cu un organism nou, Comitetul pentru dezarmare, care își va inaugura activitatea în ianuarie 1979. Noul comitet urmează să-și desfășoare activitatea pe baza unor reguli democratice, cum ar fi adoptarea hotărîrilor pe bază de consens, înlocuirea instituției copresedinției prin sistemul conducerii lucrărilor prin rotație lunară de către toate statele membre. În același domeniu, al mecanismelor de negocieri, Documentul final prevede convocarea unei a doua sesiuni speciale a Adunării Generale a O.N.U. consacrate dezarmării, precum și întrunirea Conferinței mondiale de dezarmare.

Intr-un capitol distinct, Documentul final consemnează propunerile și sugestiile statelor, care au devenit o parte integrantă a lucrărilor sesiunii speciale

și care urmează să fie studiate în viitor. De subliniat că la primul punct din această listă de propuneri se află Hotărîrea Comitetului Central al Partidului Comunist Român privind poziția României în problemele dezarmării și în primul rînd ale dezarmării nucleare. Este prezent, de asemenea, în această listă, ansamblul de direcții de acțiune și măsuri concrete în domeniul dezarmării prezentate la sesiunea specială din împunericărea președintelui Nicolae Ceaușescu de către primul ministru al guvernului român. Era vital necesar ca nici un din propunerile utile, dintre ideile constructive avansate la sesiune să nu se piardă ci, dimpotrivă, să fie asigurat în continuare un cadru real de dezbateri și fructificare a lor, în interesul dezarmării, al păcii și securității popoarelor. Prezența dinamică încă din faza de pregătire a sesiunii, România — care se numără printre inițiatorii acestui forum internațional — și-a materializat eforturile, și-a adus o importantă contribuție la elaborarea diverselor secțiuni ale Documentului final. Concepția și propunerile concrete ale țării noastre în legătură cu abordarea și principiile ce trebuie să stea la baza viitoarelor eforturi și negocieri în sfera dezarmării și-au găsit reflectarea în Documentul final. Ca urmare a activității susținute a României, ca și a altor state animate de dorința realizării unor progrese reale în cadrul negocierilor de dezarmare, idei precum participarea tuturor statelor în condiții de deplină egalitate la soluționarea problemelor dezarmării, creșterea rolului și eficienței O.N.U. în procesul dezarmării și responsabilitatea deosebită ce revine în acest sens Adunării Generale, reactivarea Comisiei O.N.U. pentru dezarmare, caracterul deschis al dezbaterilor, pentru a putea fi supuse controlului opiniei publice și alte contribuții valoroase prezentate la actuala sesiune din împunericărea președintelui Nicolae Ceaușescu, își află locul în Documentul final.

România, care a acordat cea mai mare atenție sesiunii speciale a O.N.U. consacrate dezarmării, măsurilor concrete îndreptate spre frînarea cursei înarmărilor, consideră că hotărîrile adoptate în cursul săptămîinii trecute la Națiunile Unite constituie doar începutul unei noi abordări a problematicii dezarmării. Așa cum sublinia în cadrul ultimei ședințe șeful delegației României, reafirmînd convingerea hotărîtă a țării noastre, adoptarea unor măsuri ferme și angajante în domeniul dezarmării rămîne unul din imperativele și unul dintre prerogativele O.N.U., o sarcină centrală a noilor structuri de negocieri stabilite în cadrul oferit de sesiunea specială.

DOINA IOVANEL

Giulio Carlo Argan — oaspete al țării noastre

Giulio Carlo Argan, apreciat istoric și critic de artă, primarul capitalei Italiei, ne-a vizitat recent țara la invitația primăriei Bucureștiului. Prieten al României, admirator al istoriei și artei românești, domnul Argan a avut amabilitatea să răspundă la câteva întrebări pentru cititorii revistei.

— Ca prieten al țării noastre și cunoscător al realizărilor ei, ținînd cont de faptul că ați vizitat-o în mai multe rînduri, ce gîndiți acum despre România?

— Atît eu cît și colegii mei care fac parte din delegația municipalității Romei, am fost de-a dreptul impresionați și ne exprimăm admirația pentru forța pe care România, condusă de președintele Nicolae Ceaușescu, o angajează în progresul său tehnic și cultural. Datorită politicii juste și clarvăzătoare a președintelui dv., România joacă un rol de mare importanță pe plan internațional. România pune problema dezvoltării sale sub semnul a doi factori fundamentali: caracterul științific al acestei dezvoltări și formarea cadrelor la un nivel superior, astfel încît evoluția economică din anii următori să nu fie doar efectul tehnicii avansate, ci și al unei rațiuni politice avansate. Sub raport editorial am făcut o comparație între Bucureștiul de acum 11 ani, pe care l-am cunoscut cu prilejul Colocviului Brăncuși, și cel de astăzi. M-a impresionat foarte mult faptul că au fost șterse aproape complet urmele dezastruosului cutremur de anul trecut. Acest lucru este o dovadă de bună gospodărire, de voință a administrației orașului și de vitalitate a cetățenilor săi. La Constanța și la Tulcea arhitectura se impune prin modernitate ca și în Capitală, atît la edificiile culturale (teatre, cinematografe, muzee, case de cultură), administrative, cît și la locuințele populației. Acest lucru mi-a confirmat faptul că în societatea socialistă, diferențele care există în societatea burgheză între orașele de provincie și capitală se atenuază evident.

— Știu că în afară de arta populară românească vă pasionează și creația lui Brăncuși.

— Sculptura lui Brăncuși, artist de mărimea unui Picasso sau Matisse, a deschis un nou drum în artă. În esențialitatea sa a găsit rădăcini și lumină în arta populară a țării sale și nu într-o cultură de clasă. Dacă există un artist care să fie considerat al poporului, acesta este fără îndoială Brăncuși.

— Care ar fi, după părerea dv., principalele deosebiri dintre arta populară și cea așa-zisă cultă?

— Se poate spune că arta orașului este arta schimbărilor scurte, așa după cum istoria orașului este istoria schimbărilor scurte. Istoria și arta țărănească sînt istoria și arta unor lungi perioade. Istoria și arta lumii țărănești sînt cele ale unei colectivități și nu ale unei individualități. În arta țărănească există o netă deosebire între ceea ce fac bărbatul și femeile, în timp ce în arta citadină participarea femeilor, cel puțin în trecut, era aproape inexistentă. Artă țărănească este o artă ornamentală și nu informativă nereprezentînd evenimente istorice sau personaje istorice, ca arta așa-zisă cultă.

— Care sînt proiectele dv. de viitor? Urmărim cu interes prolifica dv. activitate pe plan artistic, cunoaștem majoritatea problemelor care au fost tratate de dv. și, în prezent, traducem pentru Editura Meridiane interesanta dv. carte „Arta modernă. 1770—1970”, astfel încît ne dăm seama că mai aveți destule probleme pe care veți vrea să le clarificați.

— După ce îmi va expira mandatul de primar, doresc să revin la preocupările mele de istoric de artă, pe care, dealtfel, nu le-am abandonat, dar căroră din păcate nu pot să le mai dedic atît de mult timp ca înainte. Funcția de primar cere o muncă zilnică de 12—14 ore. Vreau să dezvolt tema culturii estetice țărănești. În privința punerii în practică a proiectului de a dezvolta tema culturii estetice rurale, aș fi bucuros dacă aș putea să vin în ospitaliera dv. țară pentru a studia inestimabilul patrimoniu artistic popular atît de bine conservat și valorificat în România.

NICOLAE N. RĂDULESCU

OCHII ȘI URECHILE LUMII

Un tur pe Terra

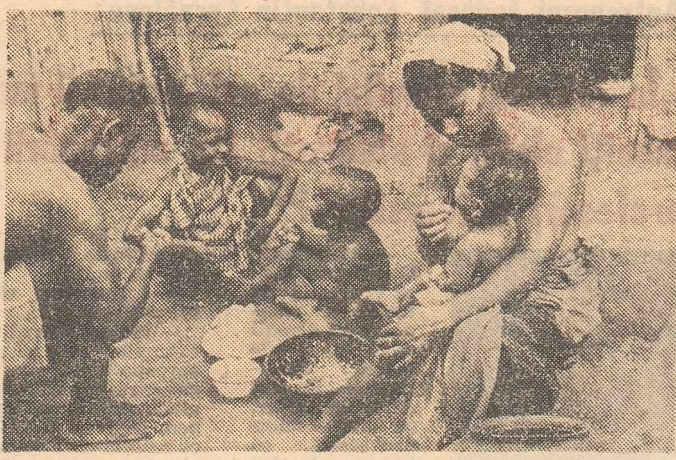
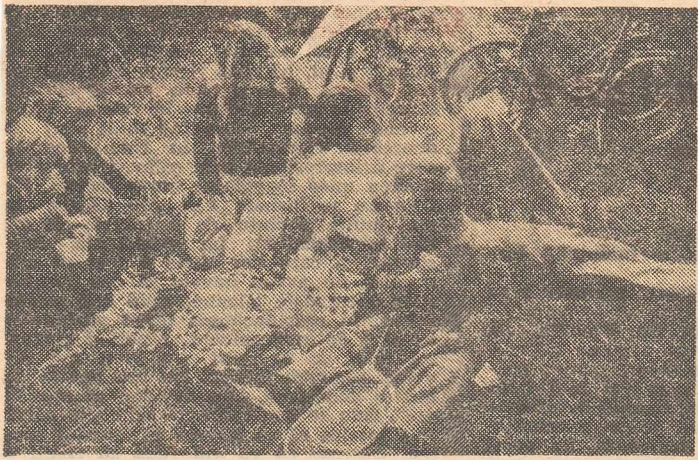
A început Turul ciclist al Franței și simt că, deodată, ziua mi s-a mai îmbogățit cu un rock. Trei săptămîni, de dimineață, voi deschide ziarul și voi căuta știrea despre cel care a cîștigat etapa. Soarta balenelor, destinația stimulatoarelor cardiace — frumos destin! — descoperirea unui dinte de mamut bicefal, ciocnirea dintre un transatlantic și o rîndunică, atîtea și atîtea basme zilnice care foiesc prin zonele de copilărie ale ființei, vor intra într-un ușor con de umbră pentru a mă lăsa să urmăresc povestea de la Pirinei la Alpi, precum odată, demult de tot, zile întregi n-am mincat de zguduit ce-am fost la povestea de la Apenini pînă la Anzi, din „Cuore”. Turul ciclist al Franței — ca să fiu cu totul sincer — mă interesează mai mult decît un zbor cosmic sau o traversare îndelungă a oceanelor. Nu cer să mi se dea dreptate, nu polemizez cu nimeni. Pe timpul Turului, o pace de copil mă cuprinde și n-am spirit critic față de ea; așa cum nu-mi trece prin cap să fiu critic literar cu „Cinci săptămîni în balon”, cu „20.000 de leghe sub mări” sau „Testamentul unui excentric”, tot așa nu sînt pornit să demistific Turul Franței. Prea multe demistificări duc la altă mistificare.

Adevărul e că Turul Franței nu m-a tulburat din copilărie — de ce să căutăm totul acolo?, omul mai are o viață și după aceea... — ci din adolescență. Eram soldat la Cluj cînd am citit pentru prima oară „Război și pace” și, simultan, presa franceză cu Bartali, Coppi, Kubler, ca să trec mai departe spre Charly Gaul, luxemburghezul, și Bahamontes, „vulturul din Toledo”. Colectia „Miroir sprint”, cu numerele speciale cîntate din chioșc în chioșc bucureștean, cu clasică înfruntare Anquetil-Poulidor, cu moartea lui Simpson, o țin în bibliotecă, lîngă Balzac, Rebrenu și dosarele lumii în ultimul deceniu, de la '68, ca să dau o cifră, încoace. Nu văd vreo jignire adusă culturii prin vecinătatea lui „Miroir sprint” — „Special Tour”, lîngă „Comedia umană”. Dar felul cum pasiunile adolescenței nu se maturizează și se copilăresc, mă intrigă. Multe evenimente ar fi trebuit să-ni deschidă ochii și să mă silească la a renunța de a mai vedea în Turul Franței pe bicicletă un eveniment serios și dramatic al existenței mele. Recunosc: o seamă de evenimente mi-au deschis ochii dar după aceea i-am închis iarăși, într-o taciturnă acceptare că Turul, cu ale lui cîmpii și piscuri, cu dramele și comediile sale în adinc

de vale, cu ziaristii săi cățărați pe motocicletă de unde scriu mai frumos ca Chateaubriand, Turul, ca epopee a energiei omenestii pentru un ciob de nemurire, nu merită alungat din mine. A deschide ochii nu e criteriu suprem al deslușirii lucrurilor; contează enorm și asupra căror fapte îi închizi și ce revelații au loc, atunci, sub pleoape.

În fiecare vară, Turul Franței îmi spune că Terra e mai importantă decît cosmosul. Un minunat egoism rațional de pămîntean mă străbate din cap pînă-n degetul mic de la picior și mină. Nu-mi mai simt scheletul, nu mai vreau să știu de el. Turul Franței e pentru mine un eveniment poetic al vieții de pămîntean. Unde mai pui că anul acesta nici nu există un favorit indiscutabil și lipsesc supercampionii. Vom alerga în necunoscut. Ideea mea este că va învinge un ciclist oarecare, ca prin '57, mi se pare, cînd a biruit un obscur Walkowiak. Dau acest pronostic cu mult elan, elanul unui om fericit că nici un ordinator din cele programate pentru a indica echipa triumfătoare în „Mondialul” de fotbal n-a „văzut” Argentina, cel mai „dulce” fiind ordinatorul peruvian care a dat Olanda, învingătoare în finală a Scoției! Îmi vine să-i strig ca unui om, în termenii lui nenea Iancu, mărețul: „Vino, nene, să te pup!”

RADU COSAȘU

Expertii afirmă că resursele Terrei ar putea asigura hrană suficientă pentru o populație de 19 ori mai mare decât cea actuală. Și totuși la ora prinzului, cită diferență între posibilitățile de a „consuma” acest moment de către locuitorii aceleiași planete!

Completări la un scenariu...

În mai multe localități din Statele Unite a fost prezentat, în școli, un film realizat sub egida UNICEF. Pelicula conține, după cum scrie în buletin editat de organizația amintită, imagini privind viața plină de privațiuni a unor copii din câteva țări în curs de dezvoltare de pe continentul african. La prima vedere este vorba de un fapt obișnuit. Ceea ce reține atenția este altceva: după vizionarea filmului, micii spectatori americani sînt invitați, în cadrul unui test, să-și exprime opiniile în legătură cu situația oglindită de imaginile filmate. Fără excepție, în răspunsuri este exprimată uimirea că semenii de-ai lor, de aceeași vîrstă, pot să fie, în unele cazuri, lipsiți de cele mai elementare posibilități materiale. Autorul știrii încheie prin cuvintele: „... și imaginile filmate nu redau nici pe departe adevărata prăpastie ce separă statele industrializate de cele considerate sărace.”

Să pornim de la trista, dar adevărata concluzie și să ne permitem, pe baza statisticilor, unele completări la scenariu, în privința decalajelor economice dintre state.

Se consideră că suprafața de teren ce poate fi cultivată în prezent pe planeta noastră ar putea oferi cîte 2500 calorii pe zi pentru 76 de miliarde de oameni. De 19 ori mai mult decât actuala populație a globului. Și totuși pe Terra, la fiecare opt secunde, un om moare de foame. Mai trebuie adăugat că cvasitotalitatea acestor victime sînt din unele țări în curs de dezvoltare? Într-un studiu întocmit de Institutul economic internațional, cu sediul la Stockholm, se arată că dacă actualele producții anuale de grâu și orez — în medie 320 milioane și, respectiv, 285 milioane tone — ar fi distribuite just, atât geografic, cît și pe locuitor, în lume nu ar mai exista foamete. Dar, în timp ce țările dezvoltate, cu mai puțin de o treime din

populația Terrei, consumă jumătate din producția mondială de cereale, cealaltă jumătate revine țărilor în curs de dezvoltare, cu peste 70 la sută din totalul locuitorilor globului. Se ajunge, astfel, la situația paradoxală în care în unele state industrializate revin circa 1000 kilograme de cereale unei persoane, pe cînd în țările slab dezvoltate cifra este, de multe ori, de 8—10 ori mai mică. Un alt exemplu: venitul pe locuitor. Sînt state în care acesta trece de 6000 dolari, în timp ce, în altele, se situează în jurul a 100 dolari. În medie, raportul este de 13 la 1. Potrivit statisticilor O.N.U., în jur de 900 milioane de persoane din țările în curs de dezvoltare trăiesc cu 70 de cenți pe zi.

Sigur, filmul amintit nu putea înfățișa aceste realități în tot tragismul lor, așa cum nu putea să redea faptul că, în unele țări sărace, nu se pot aloca pentru educație nici 5 dolari pentru un elev. În contrast, să amintim că în lume, pentru un soldat sub armă, se alocă, în medie, în jur de 12500 dolari! Situația are grave repercusiuni asupra dezvoltării statelor respective, împiedicînd milioane de persoane să-și însușească pregătirea ce ar face posibilă o mai eficientă contribuție la eforturile de dezvoltare și progres ale țărilor în curs de dezvoltare. Să cităm un alt exemplu: din 3,5 milioane brevete de invenții valabile în lume, numai circa șase procente au fost eliberate în țări în curs de dezvoltare, fiind unele state care nu posedă nici măcar un asemenea brevet și pentru care pînă și mașina cu aburi constituie un dezerat. Să mai surprindă, într-o asemenea situație, faptul că decalajele în unele ramuri industriale înregistrează niveluri incredibile? Iată cîteva: folosirea tehnologiilor avansate în industria producătoare din țările industrializate face ca raportul în privința producției pe locuitor să fie de 38 la 1.

Evident, în favoarea statelor dezvoltate. În ansamblul producției industriale pe locuitor, raportul este de 24 la 1. În ramurile cu înalt grad de tehnicitate: 96 la 1.

Desigur, exemplele pot continua. Ceea ce se cuvine subliniat este existența posibilităților reale pentru atenuarea și, în cele din urmă, lichidarea decalajelor economice între state. Din păcate, ceea ce s-a făcut este departe de a fi în concordanță cu cerințele. Se invocă, de regulă, absența fondurilor necesare. Realitatea a dovedit însă netemeinicia acestui argument. Pentru că, prin îndreptarea unor sume în direcțiile firești ale progresului, din acele sectoare în care se cheltuiesc acum neproductiv, ar oferi multe resurse în favoarea dezvoltării. Să ne referim, din nou, la cheltuielile pentru înarmare, ajunse la suma anuală de 400 miliarde dolari. Prin diminuarea cu 10 la sută a acestor cheltuieli s-ar putea realiza importante obiective ale dezvoltării. Numai cu jumătate din suma economisită astfel s-ar putea realiza, între altele: eliminarea, în 5 ani, a analfabetismului din lume; dublarea cheltuielilor mondiale pentru cercetări medicale; un program special de asigurare a hranei pentru 200 milioane copii; acordarea asistenței pentru îmbunătățirea producției agricole și alimentare ș.a. Cu jumătate din suma investită pentru arme în lume într-o zi s-ar putea finanța vaccinarea tuturor copiilor împotriva bolilor infecțioase, care fac, în fiecare an, peste cinci milioane de victime printre copiii lumii.

...Nu știm dacă filmul realizat de UNICEF va avea și alte episoade. Cert este că, astăzi, acestea n-ar putea ilustra decât imagini asemănătoare, imagini tragice ale unei lumi împărțite în bogați și săraci. Pe cînd va fi posibilă realizarea unei pelicule care să arate că, în sfîrșit, toți copiii de pe glob, toți locuitorii Terrei se pot bucura, în egală măsură, de resursele planetei, de cuccirile geniului uman?

ION STOICA ■

ACEEȘI PLANETĂ, ACEEȘI ORĂ!

ȘCOLI ALE PERSPECTIVEI

Insule de granit, insule coralifere — Arhipelagul Seychelles.

Fiecare insulă a arhipelagului este unică în felul ei. Mahé — „insulă amiral” datorită dimensiunilor ei și pitorescului muntelui Morne-Seychelles — a fost transformată într-un rai turistic, insula Aludabra este împărțită broaștelor țestoase, Silhouette — a păsărilor.

Turismul este o monedă forte în economia țării dar important este nu atât renumele turistic, cît ce fac azi locuitorii săi. Rînd pe rînd, colonie franceză, apoi britanică, arhipelagul își dobîndește independența în iunie 1976. Transformări remarcabile au avut loc în viața socială și economică a Republicii Seychelles. Se creează condiții și locuri de muncă locuitorilor, mai cu seamă tinerilor, căci ei reprezintă 50 la sută din populația țării. Faptul că tinerii nu sînt uitați dovedește importanța deosebită acordată învățămîntului, decînd problemei viitorului acestei țări. Pentru tineri verbul „a învăța” reprezintă viitorul, o cale de afirmare. Aceste școli sînt școli ale perspectivei și nu

ȘCOLI ALE APATIEI

Au trecut doar 10 ani de

cînd studenții facultăților din R.F.G. ieșeau în stradă cu zecile de mii, pentru a protesta împotriva războiului din Vietnam. Acum — decînd profesorul universitar Peter Grotian — „lipsa de perspective profesionale și politice îi împinge pe tineri în brațele apatiei”. Să fie așa?

Nu mai miră în prezent pe nimeni... economistul la volanul unui taxi, profesora — femeie de serviciu, fizicianul — lucrător la serviciile sociale. Somații atinge acum și meserii considerate altădată la adăpost de criză.

În septembrie 1977 șomau: 11 170 ingineri din care 3041 specializați în construcțiile de mașini și 4428 de arhitecți; 1391 profesori de gimnaziu și 2945 profesori de la școlile generale, în special dintre cei cu profil de muzică, sport, artă; 6306 economiști și sociologi; 1563 de juristi.

E greu de cei care depășesc vîrsta de 30 de ani și nu cunosc, cel puțin, o limbă străină. Ei nu au absolut nici o șansă.

MINA STÎNGĂ?

MINA DREAPTĂ?

Cercetările antropologice din ultima vreme atestă un lucru curios: mina stîngă a

dominat mina dreaptă. Studiind obiecte diferite, făurite de omul preistoric și aparținînd diverselor stadii de cultură, un grup de antropologi ai Universității din Carolina (S.U.A.) au ajuns la concluzia că aceste obiecte ar fi fost executate cu mina stîngă. Este o ipoteză despre care nu se știe dacă va fi confirmată. Indiferent de mina și suflul cu care au fost lucrate, autenticele valori sînt însă certe, cum e cazul cu aceste

DESENE VECHI

DE CÎND LUMEA

Au fost semnalate în Iordania, pe litoralul Mării Moarte, desene rupestre în culori, mai vechi cu 1000 de ani decît desenele rupestre descoperite în Egipt. Ele au fost realizate, se spune, la mijlocul mileniului IV î.e.n. și reprezintă scene rituale. Desene vechi, vechi de cînd lumea. Arta a însoțit totdeauna viața!

AGONIA UNEI MĂRI

Mediterrana, mare aproape închisă, ce-și reînnoiește apele odată la 80 de ani, este grav amenințată de creșterea rapidă a poluării.

22 de mari orașe-port ale

Mediterranei au fost supuse unei anchete și s-a ajuns la concluzia că, pînă în anul 2000, dacă nu se vor lua măsuri, în mare vor fi deversate 37 miliarde metri cubi de ape reziduale.

Poluarea îi atinge pe toți în egală măsură. Atinge corpul și sufletul, așa că semnalul de alarmă trebuie să funcționeze tot timpul, fără gres. Să asistăm neputincioși la agonia Mediteranei?

DIN NOU DESPRE MÎNI

Cercetătorul francez M. J. Costagliola a publicat un studiu în revista „Agressologie”. Problema pe care o ridică cercetătorul în acest studiu este a motivului balansării mînilor în timpul mersului. Se pare că la această întrebare a încercat să răspundă și Leonardo da Vinci. Ne balansăm bratele în timpul mersului deoarece mai păstrăm amintirea vremurilor în care ne cătăram în copaci și umblam în patru labe. M. Costagliola subscrie acestei păreri. Mergînd teapăn unii oameni probabil vor să arate că mîmăta este strămoșul altora, nu și al lor.

I. GRECU ■

MONDO UMANO ?

„Bob” Denard iarăși

la orizont

Ar trebui întoarse cîteva dintre filele istoriei recente a continentului african. Pînă acolo unde, la începutul anilor șaiszeci, am ajuns la problema katangheză și la cei strîns grupați în jurul lui Moise Chombe, la „soldații norocului”, la „centurioni” vizibili și invizibili, la colonelii „Dick”, „Bob”, „Rolf” și alții alții ce și-au atribuit gradele respective și au plecat aiurea să instruiască și să apere cauze pierdute, să lupte împotriva oricui nu-i plătește, să omoare pe oricine, chiar și pe colegii într-ale unor asemeni bravuri. Au plecat de peste tot împuținați — e foarte greu, imens de greu să lupți pe bani împotriva unor oameni ce-și apără drepturi sfinte — au fugit adesea — trădînd marile lipsuri de caracter — ori s-au războit între ei — uitînd de fapt pentru ce fuseseră angajați. Cu toate acestea, practicile lor nefaste — mercenariatul, mai exact spus — n-au dispărut, n-au fost aruncate — așa cum era drept, cum era necesar — pe ușa din spate a lumii, n-au fost abandonate. Diiverse împrejurări — a căror complexitate a fost sporită și de mulți factori subiectivi — au făcut ca ici, colo, să reapară acești mercenari. Iarăși erau bine, mai bine decît înainte, plătiți: bine, mai bine decît ultima dată, echipați și decisi, mai decisi decît ultima oară, să izbutească. După Katanga, Steiner, Schramme, Denard et Co au apărut în sudul sudanez. Din nou fără succes. Au murit — unii —, au fugit — alții —, au fost prinși — cițiva, precum Steiner — și numai datorită mărinimiei autorităților respective au scăpat cu viață. Dar nu le-a fost de ajuns. În lumea de unde pleaseră au găsit însă teren pentru a povesti aventurile (aici sîntem de acord, dar cu fața negativă a ideii) și indeosebi isprăvile (aici ar fi multe de scris sau spus). Cultul violenței, al impușcăturilor trase cu ochii închiși sau mari, dar fără scrupule, și-a găsit în ei și apărători vajnici și propagatori infierbîntați. Pe volumele de memorii au primit bani grei, acestea au fost difuzate în mii de exemplare. Era încă un mod prin care n-au fost dați uitării. A urmat Biafra și iarăși, cum era de așteptat, experiența lor a eșuat. S-au retras pe undeva prin Occident, s-au dus prin Africa de Sud și s-au pregătit pentru etapa următoare. O intuiție specială sau felul de a fi al unora le-a spus că va urma totuși o altă etapă? Poate și una și alta. Și s-a ivit momentul așteptat cînd „colonelul” Calan a reeditat „succesul” profesorilor săi dar, de data asta, el și grupul respectiv au plătit cu viața învățătura de mînt? Nu. Nu, rîspicat pentru că elevii lui Steiner, Schramme, Denard și alții au ajuns azi prin Rhodesia și-și fac meseria pe acolo.

Apoi, a reapărut la orizont Denard însuși. „Colonel Papa”, „Colonel Patron”, sau cum și-o mai fi zicînd ori impune să i se spună, a strîns cincizeci de vest-europeni, soldați ai aventurii, i-a antrenat, i-a constituit într-un comando, i-a imbarcat pe un vas breton (o spune presa franceză) pe care se găseau din abundență hrană și muniții și au plecat într-o nouă călătorie. Au mers cu nava 35 de zile, au ocilit continentul african pe la Capul Bunei Speranțe și au debarcat pe plaja Itsandra. Desigur, multora acest nume insolit, Itsandra, nu le spune prea multe sau chiar nimic. Este o frumoasă plajă, căutată de turiștii de peste ocean pentru exotismul ei și al locurilor ce se află lîngă Moroni, capitala statului Comore, un arhipelag compus din patru insule — Mahore (sau Mayotte, 374 kmp); Mwali (sau Mohili, 292 kmp); Nzwani (sau Anjouan, 424 kmp) și Nzazidja (sau Grande Comore, 1148 kmp) — situat în Oceanul Indian.

După debarcare, Denard și „elevii” și-au scos puștile mitralieră, au pus toate încărcăturile și-au pornit la asaltul palatului prezidențial din Moroni. Luptele n-au durat mult: cinci membri ai gării prezidențiale au fost omorîți, președintele răsturnat (iar după cîteva zile impușcat, intrucît „în-cercase să evadeze din reședința supravegheată”) și un mercenar rănit la umăr. Este bilanțul acestei lovituri de stat prin procură. Deocamdată reușită. Cu sprînjul cui? Aceasta este importanța întrebare, care n-ar trebui să rămînă fără un răspuns.

PETRE NICOLAE ■

RUBRICA MEA

Virstele omului

În copilărie, am văzut (nu se spunea încă: am vizionat) un triptic în culori, reprezentând virstele omului: la început pe brânci — nevîrstnicul, apoi la verticală — maturul, bine înfipt pe cele două picioare, iar la sfîrșit, sprijinit în toiag, care va să zică — bătrînul. Dacă este așa, pot să mă bucur că n-am recurs încă, sub nici o formă, la această unealtă a vetustății. Îmi pot face, așadar, iluzia unei maturități prelungite și indefinite.

Deunăzi, urmărind și eu, ca mulți nesportivi, un meci de fotbal, l-am auzit pe crainic spunînd despre cele două echipe care se înfruntau în campionatul mondial, că ambele sînt constituite din jucători „bătrîni”, media lor de vîrstă fiind de 28 de ani. Mă tîrziu însă a intrat în joc altul, trecut de 30 de ani, chipurile, ca să mai împăspăteze forțele coechipierilor mai tineri. Mă incurc, bag seama, în calificarea vîrstelor. Scuza mea este relativitatea care guvernează dinamica universului nostru subliniar: ea era bănuțită înainte de Einstein, iar de la el încoace a devenit o certitudine, o lege.

Tineretea biologică e în funcție de aceea a celulelor, dacă nu mă înșel, deși definiția mi se pare tautologică. Obosite, ele nu se mai regenerează, iar în cazul cancerului, astăzi atît de răspîndit de-a lungul tuturor vîrstelor, de la pruncie la adîncă bătrînețe, celulele proliferază, se întind în arborescențe care seamănă cu mandibulele racului și pînă la urmă consumă tot sucucul vieții, deshidratînd individul și reducîndu-l la aspecte scheletice.

Mai ucigătoare decît cancerul sînt însă bolile de circulație. Inima sau, științific vorbind, cordul, e organul cel mai solicitat: un mușchi care se contractă și se destinde în cursul existenței noastre de cîteva miliarde de ori, pînă ce nu-i rămîne decît să cedeze.

Nu-mi cunosc constituția celulară, nici capacitatea de rezistență a cordului, în acest al șasesprezecelea lustru al existenței. Mă bucur însă de un privilegiu: acela de a nu obosi niciodată, în ciuda neajunsurilor vîrstei, despre care nu este aici locul de a mă întinde. Aud de surmenaj, de astenii sezoniere (de primăvară!), de spleen, de insomnii. Ce-or fi toate astea și fiecare în parte, nu știu, nu m-a bîntuit nici una din aceste încercări. Am auzit proverbul:

„Unde nu-i cap, e vai de picioare”. Dacă și reciproca este adevărată, cum

ale mele nu m-au lăsat încă, pot fi mai departe optimist.

Francezii numesc „le coup de vieux” greutatea care se lasă în picioare și refuzul lor de serviciu. Nu știu dacă limba noastră ne oferă echivalentul acestei sintagme, dar cînd „te lasă picioarele”, e de rău: poți să te socoți bătrîn. Acesta-i începutul adevăratei bătrîneți și izvorul nefericirii, la vîrstnicul care pînă în ajun, urmînd recomandarea medicului cardiolog, ca să slăbească, efectua zilnic marșuri de zece sau mai mulți kilometri.

Ca să mă întorc însă la sportivii noștri aș observa că dispunem de „performeri” excelenți, chiar dacă au trecut de limita de vîrstă a jocului respectiv. N-a luat recent Tîriac o finală de „dublu masculin”, deși a depășit, teoretic, limita de vîrstă a campionilor? Nu mai vorbesc de șah, socotit și el un sport, dar unde nu e limită de vîrstă: s-au văzut campioni încă minori și alții, încărcăți de ani, blocînd titlurile. Așa se petrece și în lumea cîrții (nu numai a celor de joc!), unde cititul, dacă e o plăcere, nu îmbătrînește niciodată. O carte bună este cel mai bun tonic împotriva tuturor asalturilor vîrstei. Recomand lectura ca o rețetă gratuită. Atenție însă la cele somnifere!

ȘERBAN CIOCULESCU ■

Șoferul de la O. N. T....

În București, ori pe șoselele țării poate fi văzut, la volanul unui Mercedes negru, un șofer cu chip jovial, cu obraji bine întinși, ca ai unui tînar de 25 de ani, totdeauna foarte corect îmbrăcat, în costum bleumarin, conducînd degajat, poate puțin visător. Este ceea ce se cheamă un om al șoselelor pe care îți face plăcere să-l vezi și care, atunci cînd îl cunoști, are foarte multe de povestit. Dealtfel, cea mai mare parte din viața acest șofer și-a petrecut-o pe benzile de asfalt ale țării, dar nu în calitate de șofer ci de ciclist, pentru că cel despre care scriu acum aceste rînduri (am mai făcut-o cu ani în urmă în mod obișnuit, ba chiar săptămînal) nu este altul decît fostul ciclist Constantin (Ticu) Stănescu, component al formației „Flamura roșie”, sub ale cărei culori concursa la acea vreme Marin Niculescu (un adevărat colecționar de titluri), Nae Chicomban (multiplu campion de

Acum, la 50 de ani.

ciclism, schi fond și sărituri, atletism și jucător de fotbal de divizia B), Martie Ștefănescu și alții. Ticu Stănescu, cîștigător în 1952 al Cursei Victoriei, campion de semifond șosea, în același an, membru al echipei naționale participante la Cursa Păcii, ori la întrecerile internaționale din țară și din străinătate. Azi, la 50 de ani, Ticu Stănescu practică aceeași profesie din tinerete, șofer-mecanic, fiind unul dintre cei mai apreciați conducători auto din cadrul Întreprinderii de transport turism auto (I.T.T.A.), trăind alături de soția sa, cu ani în urmă și ea multiplă campioană de ciclism, maestra sportului Silvia Iosif și de fiul său, Dan care a schimbat traseele de asfalt pe care au evoluat părinții săi cu cele de apă, intrucît el este în prezent student la marina comercială. Un om a cărui viață s-a împlinit minunat legînd armonios și trainic tineretea de maturitate și căruia nu-i lipsește nimic pentru a se considera împlinit și fericit. Poate o singură distincție pe care mă întreb cum de n-a cucerit-o, pentru că Ticu Stănescu, șoferul de la O.N.T., nu este maestru al sportului, în ciuda unei cariere prodigioase puse sub semnul vredniciei și al modestiei. Ca și cu mulți ani în urmă îi urez și acum: „Drum bun!”

EM. VALERIU ■

După cîștigarea ediției 1952 a Cursei Victoriei.

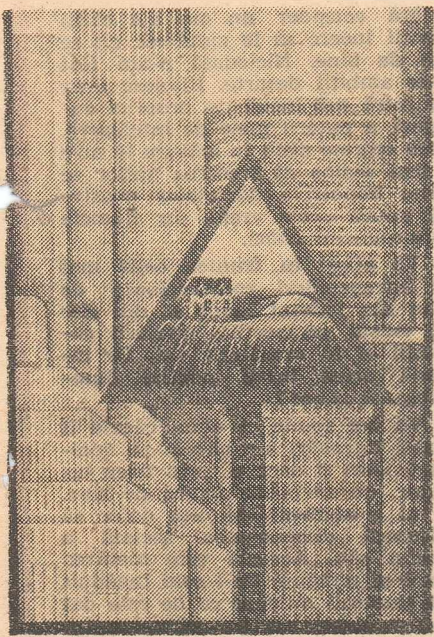
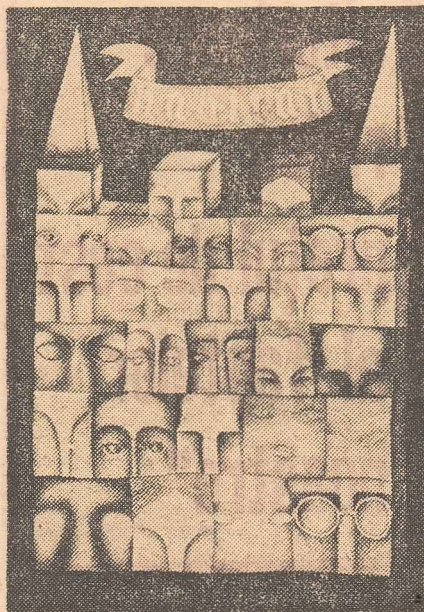
Expoziția de afișe a caricaturistului Timotei Nădășan

Ne-am obișnuit ca în sala de expoziții de la Casa de cultură Petofi Șandor din București să aibă loc frecvent expoziții de pictură, grafică, caricatură a tinerilor artiști de naționalitate maghiară, invitați în Capitală. Recent a avut loc aici, organizat în colaborare cu ziarul Ifumunkaș, vernisajul expoziției de afișe a tînarului grafician din Reghin, Timotei Nădășan.

Timotei Nădășan a absolvit, anul trecut, liceul de arte plastice din Tg. Mureș și este la a treia expoziție personală. De asemenea, a participat la cinci saloane de umor din țară și la două expoziții în străinătate. Anul acesta la salonul umorului din Tg. Mureș a obținut premiul întîi al comitetului județean U.T.C.

Unul din cele mai reprezentative afișe ale sale, consacrat Festivalului național „Cîntarea României”, a fost achiziționat de comitetul U.T.C. pentru a fi tipărit.

P. SORIN ■

Moartea boxerului

Ofițerii nu încheiară vizita pînă nu intrară să vadă unde dormise Claudia. În colțul acela cu un pat cu așternuturile ponosite și cu niște perne fără fete, pătate de mătreața capetelor ce se odihneau de obicei pe ele. Simțiră în aer mirosul de spray deodorant pe care-l folosise domnișoara, după ce-și făcuse toaleta și-și aranjase într-o gioarsă de oglindă pătată de muste. „Deh, fata se respectă”.

Pînă vor ajunge la sediu, cei doi ofițeri vor stabili deja relațiile cu alte indicii receptate în cursul dimineții respective, privind spargerea de la „Zimbrul”.

Cînd ieșiră din nou la lumină, pe pragul de ciment Sipică adormise cu fruntea pe genunchii încolăciți de brațele lui mari. Trezit brusc, se ridică în picioare și strigă un foarte corect:

— Să trăiți, ați văzut că nu am nimic de ascuns?

— Am văzut Sipică, ești un om de ispravă, ce mai! Saludo! zise Popică radios.

Căpitanul Tomescu reușise la Galați să pună în sfîrșit la locul ce li se cuvenea pe cei care rupseră ușa magazinului alimentară din complexul „Dunărea”. I-a dibuit în clipa în care alergau gîfîind să prindă „racheta” pentru deltă. Prin telefon s-a înțeles cu Ghiniță și au dedus că lovitură ratată la cooperativa „Zimbrul” din Brăila i-a înverșunat pe cei doi cu semnalmente comunicate de miliția municipală Brăila, iar aici aceiași indivizi au procedat la spargerea magazinului alimentară, ca să-și scoată prileala. Încă o cauză soluționată. Cu unii din ei au avut de-a face și Mița Garoi și Claudia, cercul acestui grup începe să se împuțineze, rămînd în evidență unul singur se pare, dar probele nu pot fi confirmate încă.

— Vom stăruii, în timpul anchetei, pentru a-i determina să vorbească, cine anume a rămas încă necuprins în grup?

— Să știți, zise Ghiniță, de la celălalt cap al firului telefonic din Brăila, cînd s-au încheiat cercetările cazului „Tripoul clandestin”, cîteva lucruri au rămas neclare, noi și procuratura urmam să elucidăm cîteva puncte nebuloase. În momentul cînd vom fi în posesia altor amănunte, vă vom avertiza spre a conlucra să lichidăm și această verigă care nu a fost încă detectată.

În cabinetul locțiitorului șefului miliției municipiului Galați se aflau în dimineața aceea de noembrie maiorul Sergiu, maiorul Cupișteanu și căpitanul Tomescu. Raportau despre o nouă spargere la un club al tineretului din valea orașului și deduceau că mîna nu putea fi decît a unui șef: Vlad Ion Bănică, poreclit „Junglier”, prietenul nedespărțit de mai bine de un an al Miței Garoi. Întreaga vară au hăituit pe litoral unde n-au întreprins nimic care să-i scoată din anonimat pentru că aveau în spate complicități anterioare de genul spargerilor nocturne pentru a obține obiecte de valoare din localuri și cluburi. Maiorul Sergiu era extrem de furios fiindcă se petre-

cuse pe raza circumscripției sale. Lui Cupișteanu îi ardeau ochii de febră. De mai bine de o săptămînă ducea pe picioare o gripă groaznică, cu dureri în regiunea gîtului și în piept. Cu toată scutirea medicală ce o purta în buzunar, se prezenta continuu la serviciu. Tomescu, cel care-și exprimase teama că Vlad a prins dușmănie foarte serioasă pe sublocotenentul Colvaliu din miliția municipiului Brăila, făcea cunoscut locțiitorului în termeni foarte lapidari că recidivistul Vlad nu are nici un fel de scrupule și, căpătinos cum e, n-ar fi exclus să-și ducă la bun sfîrșit planul. Colonelul Constantin Ionescu fusese înștiințat pe cale particulară de același lucru. Două surse convergente pot trezi o îngrijorare.

Maiorul Sergiu pretindea că știe bine obiceiurile spărgătorului și e convins că va sta o vreme ascuns. Ar fi nimerit să i se cerceteze posibilitățile de cazare în afara orașului. El fiind „lipit” foarte tare de Mița Garoi, își procură bani prin acțiuni delictuale. „Amanta” nu se amestecă în „afaceri”, ci numai profită de pe urma lor, asigurîndu-și ceasuri libere pentru plimbările și chefurile cu străinii la braseria „Libertatea”.

— Zilele acestea e bine să fie cercetat domiciliul fratelui maică-sii de la Foltești. Puneți în vedere șeful de post să-l caute și să ne raporteze.

Cupișteanu tuși îndelung și cînd termină intră și el în vorbă.

— Vă rog să-mi dați și mie posibilitatea să vă anunț ceva. Vlad nu este nici la Galați, nici la Foltești, cum s-a spus, ci, după umila mea impresie, la ora actuală el încearcă să-și piardă urma, mult mai departe. Nu e atît de lipsit de inteligentă, încît să se întorcă prin orașele unde a stîrnit suspiciuni.

— Ce propui concret? întrebă Fane Munteanu.

— Ca Tomescu și judiciaristii lui să îndeplinească un plan de acțiune pe care l-aș vedea aplicat în cele mai mici amănunte, vizînd prinderea neîntîrziată a individului în localități mai depărtate. Nimic altceva decît prinderea lui să fie scopul final.

— Nu avem suficiente probe, interveni Sergiu.

— Cele de pînă acum sînt îndestulătoare, declară Cupișteanu, le putem recapitula...

— Lăsați-l pe mine, interveni căpitanul Tomescu, și eu răscolesc absolut toate borțile unde știu că s-ar putea ascunde. Omul nu are prea mulți bani asupra lui și, cum se afirma aici, pe litoral s-a comportat foarte prudent. În concluzie, e ușor de prins dar trebuie urmărit cu un mandat de reținere emis de procuratură.

— Motivele: stabilirea autorilor spargerilor care încă nu au fost identificați. Și vom avea surpriza, vă asigur, ca în clipa în care ne vom apropia de el, să-și recunoască o parte din fapte. Lovitura din str. Grădina Veche, cea de la „Blocul de nefamilisti” din Tiglina II și încercarea de la „Clubul tineretului” din Bădălan nu mai pot fi ignorate. Sînt operate de aceeași mîna. Recunoașteți.

— Să trecem la acțiune, hotărî Fane Munteanu iar subalternii ascultători, stringîndu-și carnetele, ieșiră din birou.

EUGEN TEODORU ■

(Va urma)

— Dacă ați fi ziarist, care ar fi prima întrebare pe care ați adresa-o directorului Întreprinderii Mecanice din Timișoara ?

— Cum stă cu producția.
— De ce ?

— Fiindcă orice om, dacă este om, nu poate fi judecat altfel decât prin munca pe care o desfășoară. Personal consider că în afara muncii nu există viață.

— Atunci spuneți-ne cum stați cu producția ?

— Am să evit un calificativ școlăresc. Oricât ar fi de lapidar, el nu poate acoperi o realitate atât de complexă ca aceea a unei întreprinderi în care sentimentul profund al dorinței de mai bine constituie izvorul viu al realizărilor. De aceea vă voi spune doar atât: din anul 1964, de 166 de luni adică, indicatorii de bază ai producției au fost integral îndepliniți. Vă rog să notați de asemenea că în acești 13 ani volumul producției realizate de noi a crescut de 10 ori. În 1964 executam comenzi din cele mai diferite domenii. Azi sintem profilați pe mașini de ridicat și transportat iar de curind și pe utilaje metalurgice. În toți acești ani valoarea fondurilor fixe a crescut de 5 ori. Și tot în acești ani am avut de mai multe ori fericitul prilej de a-l avea în mijlocul nostru pe secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Cu vorba și înțelepciunea ce-l caracterizează am fost îndrumați și nu o dată sever criticați pentru că astăzi să fim mândri de rezultatele obținute.

— Există vreo deosebire între omul care sinteți și director ?

— Niciuna. Cel puțin așa îmi place mie să cred. Optzeci la sută din activitatea mea de cetățean și comunist este legată de viața întreprinderii. Dar fiindcă n-a fost încă născocit un aparat care să deslușească exact deosebirile pentru ca apoi prin măsuri repetate să și le armonizeze după parametri dinainte stabiliți, aceeași întrebare mi-o pun și eu de nenumărate ori.

— Cînd socotiți că ați greșit ultima dată ?

— În mod sigur și întotdeauna, ieri. „Azi” îmi dau seama că ceea ce am făcut sau am hotărît să fac „ieri” putea fi mai bine. Din păcate, corecțiile ulterioare ridică prețul de cost al faptelor noastre.

— Sugerați, cu alte cuvinte, necesitatea perfecționării continue...

— ...prin noi înșine dar nu neapărat prin clasică formulă a meditației și a lecturii deși și acestea trebuie să-i acordăm respectul cuvenit. Ideea perfecționării prin colectiv apare mai corespunzătoare necesităților actuale. Mi-ar fi greu să susțin, de pildă, că un director este întotdeauna mai bine pregătit profesional decât colegii săi, deși ideal așa ar trebui să fie. Și atunci calitatea unui director precum și perfecționarea sa rezultă din talentul cu care izbuteste să sintetizeze inteligența întregului colectiv pentru ca apoi, pe baza ei, deciziile luate să devină ordine și disciplină.

— Obişnuiți să salutați oamenii ?

— De fiecare dată și indiferent de vîrstă, funcție sau sex, iar atunci cînd un coleg sau cunoștință este împreună cu soția, sint primul care își ridică pălăria.

— Ce înseamnă a saluta un om ?

— Un credit moral pe care îl acorzi celui pe care îl cunoști. El este cu atât mai consistent cu cît omul căruia i te adresezi este muncitor în aceeași întreprindere cu tine.

— Ce părere are cetățeanul Ioniță Bagiu despre tovarășul director Ioniță Bagiu ?

— Omul Ioniță Bagiu este copilul unui dascăl de țară pe care eu îl consider a fi fost un eminent pedagog. De aceea Ioniță Bagiu pretinde mai mult de la directorul care, împlător, poartă același nume, îndeosebi

„Corecțiile ulterioare ridică prețul de cost al faptelor noastre”

atunci cînd îl judecă prin prisma principiilor pedagogice cărora el le este credincios. În activitatea sa directorul lucrează cu oameni al căror număr depășește cîteva mii. Atunci cînd este nevoit să fie drastic, el nu trebuie să uite a răspunde la întrebarea dacă măsura aplicată este în același timp și la fel de pedagogică. Ea trebuie să educe întii de toate și acesta este efectul pe care directorul Ioniță Bagiu nu-l urmărește întotdeauna. După părerea directorului o măsură poate să corespundă literel și spiritului legii dar după părerea omului aceeași măsură ar trebui să fie întotdeauna umană.

— La ce oră vă sculați de obicei ?

— La 5,30. După un ceas sint în uzină. Îmi pregătesc agenda de lucru pentru ziua în curs apoi, împreună cu membrii consiliului oamenilor muncii, facem analiza zilei precedente și stabilim sarcinile ce ne revin fiecăruia pentru mai departe. La ora 14, în aceeași formație ne reîntîlnim.

— Aveți vreodată sentimentul că vă pierdeți inutil timpul ? Cum vă manifestați în astfel de cazuri nemulțumirea ?

— În ședințe inutile. Funcția pe care o am, pe lângă faptul că sint membru în numeroase organisme, mă obligă să particip ca invitat și la alte manifestări cărora, indiferent cum le-ai spune, sint identice prin consecințe. În astfel de prilejuri, o parte din însemnările mele zilnice, în acest

Dr. ing. IONIȚĂ BAGIU, născut în urmă cu 51 de ani într-unul din satele cîmpiei bănățene. Absolvent al Facultății de electromecanică, promoția 1948. 10 ani mai tîrziu este ing. șef la Tehnometal. Din 1963 este la I.M. Timișoara, mai întii ca ing. șef iar apoi, din 1969, director. La 50 de ani își ia doctoratul cu teza : „Studiu cu privire la organizarea fabricației mașinilor și instalațiilor de ridicat la Întreprinderea Mecanică Timișoara”.

cadru sint realizate. Apoi mai am asupra-mi întotdeauna trei caiete împărțite pe teme de lucru pe care printr-o obișnuință îndelung cultivată le studiez de parcă m-aș afla în cea mai perfectă liniște:

— Cum sint ședințele la I.M.T. ?

— Scurte. Dacă cineva nu este capabil să-și expună limpede și logic în cinci minute ideile, înseamnă că nu are nimic de spus. Elocința nu are nimic comun cu vorbele de prisos, oricît de frumos ar fi ele rînduite.

— Cunoașteți, în general, opinia oamenilor despre dumneavoastră ?

— Cred că o cunosc și m-ar bucura enorm dacă părerea mea în această privință ar corespunde întocmai adevărului. Din păcate, puțini sint aceia care să-ți spună verde ce gîndesc despre tine. Principiul meu este să-mi reglez comportamentul în funcție de opinia oamenilor. Numai astfel îi poți foarte bine cunoaște. Personal mă consider un om sociabil și abordabil în orice împrejurare. Mulți vin la mine dar cel mai adesea mă străduiesc să merg eu la ei.

— Cum se stă cu locuințele la I.M.T. ?

— Pentru nefamiliști, avem 1500 de locuri în căminele aflate în imediata noastră vecinătate. Recent, potrivit hotărîrii superioare de partid, a început construcția primelor blocuri de locuințe, tot în apropierea întreprinderii. Deocamdată primim din cadrul cotei ce ne revine din fondurile de stat și la care se adaugă locuințele proprietate personală. În maximum 2—3 ani va fi complet rezolvată și această problemă.

— La ce oră din zi nu sinteți director ?

— Cînd merg pe jos și discut cu oamenii, nu sint. În afara orelor de lucru cînd sint împreună cu ei la reuniuni, în vizită la cămine, la prînz cînd servesc masa la cantină, pe terenurile de sport.

— Vă satisface funcția de director ?

— Funcția poate fi doar un orgoliu cu care de-a lungul anilor te obișnuiești pînă ajunge să dispară. Fiecare din noi trăiește pentru a avea satisfacții iar satisfacțiile nu vin o dată cu funcția pe care o deții ci prin intermediul muncii pe care o desfășori împreună cu oamenii.

— Trăiește un director mai bine ca un muncitor ?

— Este o întrebare cu profunde semnificații etice și filozofice. Nu mă sfiesc să spun că, material, un director trăiește mai bine decît un muncitor. Dar există la noi un lucru, consfințit de esența orînduirii noastre, acela al șanselor egale de ascensiune pe treptele ierarhiei sociale. Cîți oameni din România, pînă mai ieri muncitori, nu sint astăzi directori de întreprinderi ! Viața trebuie trăită la posibilitățile egal statornicite de societatea noastră și de aceea consider că satisfacțiile unui director cu funcții de răspundere reprezintă o posibilitate de concretizare a aspirațiilor, justificate moral, spre care tînde omul în condițiile socialismului.

— Ați criticat vreodată persoane care vă sint ierarhie superioare ? Ce consecințe a avut ?

— Cînd a fost vorba de lipsa de consistență a unor măsuri luate. În ceea ce mă privește, nu mi s-a întîmplat nimic după aceea. Critica adusă unor decizii insuficient de temeinic argumentate s-a răsfrint pînă la urmă într-o mai chibzuită înțelegere a interesului obștesc.

— Care sint păcatele omeniești pe care le detestați cel mai mult ?

— Inactivitatea. Un om activ poate greși dar tot munca este cea care îl ajută să-și descopere greșeala și, în consecință, să se schimbe. Prefer apoi

un tînr inginer care atacă deodată 10 probleme și rezolvă 2, unuia care nu face nimic fiindcă printr-o ciudată și detestabilă filozofie preferă o existență anonimă. Un astfel de „modest” maschează incompetența și spaima de necunoscut. Sint la noi în întreprindere peste 200 de specialități pe care eu îi consider că au rămas tocmai datorită curajului de a fi ei înșiși, de a se manifesta ca o personalitate distinctă. Apoi nu accept să lucrez cu cei care trăiesc din minciună. Este unul dintre cele mai reprobabile vicii care, prin consecințele sale, ne afectează pe toți.

— E greu la I.M.T. ?

— Ar trebui să răspund mai întii ce și unde este ușor. Rostul vieții este munca iar „greu” și „ușor” sint noțiuni care descind din ideile pe care le ai despre muncă. În cei 14 ani de cînd sint în această întreprindere, au crescut pe lângă mine și realizările și oamenii. Pe cît mi-a stat în putință, pe oameni m-am străduit să-i fac să înțeleagă semnificația morală a satisfacțiilor.

— La vîrsta pe care o aveți, care sint neîmplinirile după care regretați cel mai mult ?

— Mă consider un om ale cărui pretenții încerc să le cîntăresc cît se poate de bine. Niciodată n-am fost ros de ambiții deșarte. Rivnesc doar la ce intră sub incidența propriei cunoașteri, a puterii mele de înțelegere. Nu am regrete decît în măsura în care îmi dau seama că trecerea anilor se așterne împotriva dorințelor noastre de a apuca acele vremi în numele cărora muncim astăzi.

— Vă aflați în fruntea celei mai mari întreprinderi constructoare de mașini din județul Timiș și, din cîte știm, există perspectiva dublării capacității ei în următorii ani. Ce înseamnă acest lucru pentru dumneavoastră ca om ?

— Vă voi spune că omul căruia îi adresați întrebări s-a născut pe aceste meleaguri și dacă el, prin firea lucrurilor, nu se poate depăși pe sine, prin el și semenii săi este dator să depășească dimensiunea socială a timpului său. Aceasta este menirea noastră și nimănui nu-i este îngăduit ca la tezaurul milenar ce ne este dat drept moștenire să nu adăugăm îndoit propriile fapte. Vă vorbeam adineaori despre satisfacția morală a muncii ca trăsătură pe care societatea noastră și-a propus să o consolideze. Dar acest lucru nu se definește numai prin ceea ce facem azi ci și prin tainicul sentiment al apartenenței tale la viitor. Avem oameni la noi în întreprindere care, o dată ieșiți la pensie, se întorc din cînd în cînd pentru a vedea ce s-a clădit pe temelii unde ei au fost primii care au pus umărul.

— V-ați simțit vreodată bătrîn, adică depășit de evenimente ?

— E ca și cum m-ați întreba dacă mai sint încă tînr. Vreau să cred că atât cît nu sint evitat de oameni, nici evenimentele nu-mi vor depăși puterea de înțelegere.

— Mai bine de o treime din personalul muncitor din întreprindere sint tineri. Ce părere aveți despre ei ?

— Sint mai maturi, mai categorici decît am fost noi la vîrsta lor. Refuză dădăceala și limbajul academic. Știu mai bine ce vor. Toate aceste calități, fiindcă, indiscutabil sint calități, impun vîrstnicilor o atitudine și principii pedagogice care să nu le întineze personalitatea. Să nu uităm niciodată că abaterile unui tînr de la normele conviețuirii sociale ilustrează propriul nostru eșec în arta de a educa. În fond, pînă a ajunge la maturitate, tînrul se alimentează cu valori etice care emană din experiența vîrstnicilor.

ION DANCEA ■

FLACARA Redacția București, Piața Științei 1, căsuța poștală 4112, oficiul 33, cod 71 341. Telefoane : 17 60 10, 17 60 20, Interioare : publicistică social-politică (L. Timbus, I. Purcaru, L. Niteșcu - 16 17) ; reportaj (Nicolae Cristache - 16 06) ; cultură, știință, învățămînt, sport (T. Octavian, N. Ionescu - 16 19, 16 06) ; scrisori, anchete cetățenești (M. Nedelea, E. Seculeanu - 16 18, 17 87) ; fotoreportaj (1595) ; documentare (16 23) ; cenoclu, administrație (17 78 82 și interior 17 83) ; secretariat de redacție (Dan Birlădeanu, Cornel Cotană - 17 82, 16 21) ; secretar responsabil de redacție (Nicolae Arsenie - 17 63 16 și interior 17 86) ; redactor șef - 18 22 96 și interior 18 22. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Științei”. Cititorii din străinătate se pot abona, adresîndu-se la ILEXIM - Departamentul Export-import presă. PO Box 136-137 telex : 112 26 București str. 13 Decembrie nr. 3

Redactor șef: ADRIAN PĂUNESCU